

יהודה

ISTA SERVAT
SUB HIS ALIS



1608

HIS FULCRIS

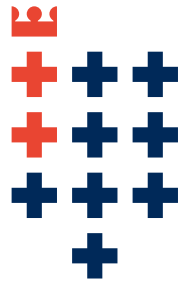
Colato
Confluo

Argvo
Iure



...

...



**MUZEUM HISTORYCZNE
MIASTA GDAŃSKA**

**RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI
MUZEUM HISTORYCZNEGO
MIASTA GDAŃSKA
W 2017 ROKU**



SPIS TREŚCI

I	Raport z działalności za 2017 rok	
01	Wstęp dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska	7
02	Najważniejsze wydarzenia	11
03	Wystawy	18
04	Wydawnictwa	60
05	Działalność edukacyjna	65
06	Inne wydarzenia	83
07	Sesje, konferencje, sympozja	107
08	Gromadzenie zbiorów	111
09	Digitalizacja zbiorów i dokumentacja cyfrowa	119
10	Badania i konserwacja zabytków	121
11	Badania archeologiczne	125
12	Działalność ogólnomuzealna	127
13	Działalność remontowa i inwestycyjna	131
14	Partnerzy Muzeum	137
15	Media elektroniczne i promocja	143
16	Zwiedzający	145
17	Finanse	146
18	Rada MHMG	148
19	Pracownicy Muzeum	151
II	Strategia Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2016–2018	159
III	Cyfrowa Strategia Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2016–2018	203

(NA STRONIE
PRZEDTYTUŁOWEJ)
FRAGMENT OBRAZU
„APOTEOZA GDAŃSKA”
Z WIELKIEJ SALI
RADY W RATUSZU
GŁÓWNOMIEJSKIM

← PERSPEKTYWA UL. DŁUGIEJ
Z WIEŻĄ RATUSZA GŁÓWNEGO
MIASTA



WSTĘP DYREKTORA MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA

01



← ROZDANIE NAGRÓD
PLEBISCYTU
„DOBRY WZÓR” 2017

← (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE)
FIGURA KRÓLA ZYGMUNTA
AUGUSTA Z WIEŻY RATUSZA
GŁÓWNEGO MIASTA

W STRONĘ MUZEUM GDAŃSKA

Z wielką satysfakcją oddajemy do rąk Czytelników „Raport roczny Muzeum Historycznego Miasta Gdańska za 2017 rok”.

Miniony rok zapisał się w historii instytucji jako okres zmian, przede wszystkim przemiany Muzeum Historycznego Miasta Gdańska w Muzeum Gdańska.

Już od dłuższego czasu widziano w Gdańsku potrzebę stworzenia stałej ekspozycji muzealnej adresowanej do współczesnego odbiorcy i w przystępny sposób opowiadającej o historii naszego miasta. 20 czerwca 2017 r. w trakcie konferencji prasowej w Sali Czerwonej Ratusza Głównego Miasta, w miejscu, w którym zapadały w przeszłości najważniejsze decyzje dla Gdańska, Prezydent Miasta Paweł Adamowicz wskazał, że w działających oddziałach MHMG nie ma możliwości zbudowania takiej wystawy. Są to budynki zabytkowe o niewielkiej przestrzeni z ograniczoną dostępnością dla masowego ruchu zwiedzających. Tymczasem Gdańsk zasługuje na placówkę muzealną, która w atrakcyjny, nowoczesny i kompleksowy sposób opowie o wielowiekowej historii miasta, a jednocześnie będzie stanowić przestrzeń działań edukacyjnych, nastawionych na budowanie tożsamości kolejnych pokoleń gdańszczan. Widoczna jest zatem potrzeba powołania nowego Oddziału Głównego Muzeum stworzonego w pierwszej kolejności do gdańszczan i gdańszczanek, łączącego potrzebę tworzenia lokalnej tożsamości z edukacją historyczną mieszkańców.

Przez wiele tygodni prowadzono dyskusję na temat wizji nowej placówki muzealnej, zwracano m.in. uwagę na konieczność uczestnictwa mieszkańców w tym przedsięwzięciu, współtworzeniu MHMG oraz aktywnym i stałym korzystaniu z jego oferty. Muzeum atrakcyjne dla gdańszczan ma szansę stać się ważnym miejscem dla turystów, zwłaszcza że obserwujemy obecnie wzrost zainteresowania tym, co

lokalne i właściwe dla danego regionu czy miasta. W nowej placówce przyjezdni będą mogli rozpocząć swoją przygodę w poznawaniu Gdańska, otrzymawszy podstawową wiedzę o jego dziejach, niezbędną do zrozumienia miasta.

Mając na uwadze powyższe, Rada Miasta Gdańska w uchwale z 31 sierpnia 2017 r. (Uchwała Nr XLII/1168/17) wyraziła intencję zbudowania siedziby Oddziału Głównego na rzecz Muzeum Historycznego Miasta Gdańska – placówki kulturalnej z funkcją muzealną i edukacyjną, propagującej wiedzę o historii i tożsamości miasta nowoczesnymi środkami i w atrakcyjnej dla współczesnego odbiorcy formie. W zamierzeniu ma to być nowoczesny budynek, dostosowany do potrzeb zwiedzających, który pomieści ekspozycję poświęconą historii miasta oraz przestrzeń do działań edukacyjnych.

Po przeprowadzeniu analiz wybrano lokalizację między ulicami Wapienniczą, Rycerską i Karpią. Wskazany teren, obecnie zdegradowany i wymagający rewitalizacji, odgrywał w przeszłości znaczącą rolę: to właśnie w tym miejscu istniał gród książąt pomorskich, od którego zaczyna się historia Gdańska. Następnie stał tu zamek krzyżacki, który gdańszczanie zburzyli, oddając swoje miasto pod opiekę króla Kazimierza Jagiellończyka. W bliskim sąsiedztwie znajdują się: Muzeum II Wojny Światowej, Muzeum Poczty Polskiej (oddział MHMG) i Europejskie Centrum Solidarności. Wzniesienie nowego gmachu muzealnego spowoduje rewitalizację tego fragmentu Śródmieścia i przywrócenie mu należnego prestiżu.

Nowa formuła działalności Głównego Oddziału wymagała także zmiany nazwy Muzeum. Stąd zaproponowano nową nazwę: Muzeum Gdańska zamiast Muzeum Historyczne Miasta Gdańska – krótszą, bardziej zwięzłą i lepiej oddającą nowe oblicze instytucji, która czerpiąc z przeszłości miasta, otwiera się na współczesność i przyszłość. Rezygnacja z członu „Historyczne” ma odzwierciedlać nowego ducha instytucji, która zajmie się nie tylko historią, ale i refleksją na temat teraźniejszości i przyszłości miasta. Uchwała w sprawie zmiany nazwy oraz nadania nowego statutu została podjęta przez Radę Miasta Gdańska 18 grudnia 2017 r. (Uchwała nr XLVI/1364/17) i uprawomocniła się z końcem stycznia 2018 r.

Celem Muzeum Gdańska ma być gromadzenie i ochrona nie tylko zbiorów w zakresie historii i sztuki (jak było dotąd), ale szerzej – materialnych i niematerialnych dóbr kulturalnego dziedzictwa Gdańska. Dotychczasowy zakres zadań, zgodnie z nowym statutem, został poszerzony m.in. o inicjowanie i prowadzenie różnorodnych projektów dotyczących Gdańska. Dzięki temu Muzeum Gdańska stanie się nie tylko miejscem wytwarzania i upowszechniania wiedzy o przeszłości miasta, ale również

jej twórczego wykorzystania w działaniach dotyczących teraźniejszości i przyszłości Gdańska. Jako jedyna miejska instytucja kultury opowiadająca o dziejach grodu nad Motławą będzie podejmować ten temat w kontekście społecznym i kulturowym oraz w najszerszej perspektywie historycznej. Stanie się zatem centrum wymiany wiedzy, myśli, spostrzeżeń o Gdańsku we wszystkich wymiarach. Mamy nadzieję, że raporty z działalności Muzeum Gdańska w kolejnych latach pokażą, jak te ambitne zamierzenia udało się wcielić w życie.

Rok 2017 obfitował w szereg innych, znaczących wydarzeń, wystaw, uroczystości, konferencji, projektów, inwestycji, a także działań edukacyjnych, które zostały w skrócie zaprezentowane na kolejnych stronach raportu. To efekt zaangażowania Pracowników i Współpracowników naszego Muzeum.

Starania te zostały docenione. Publikacja „W epoce żaglowców. Morze od antyku do XVIII wieku”, wydana w 2016 r. przez MHMG we współpracy z Wydawnictwem Uniwersytetu Gdańskiego, została uhonorowana I nagrodą w „Konkursie na najlepszą książkę naukową wydaną przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego” (edycja 2017). Wymiernym elementem nagrody jest możliwość opublikowania kolejnej książki w Wydawnictwie UG.

Nowa identyfikacja wizualna MHMG – „Legacy” znalazła się wśród finalistów plebiscytu „Dobry Wzór 2017 – Konkurs na najlepiej zaprojektowane produkty i usługi na polskim rynku”. Choć na październikowej gali nie zdobyła głównej nagrody, to jury Instytutu Wzornictwa Przemysłowego pochwaliło „atrakcyjny, nowoczesny design, kreatywne komponowanie i przekształcanie logo w inne kształty na zasadzie klocków niosących nowe treści oraz skuteczne osadzenie Muzeum w świadomości odbiorcy”.

Oddany do rąk Czytelników „Raport” uzupełniają zamieszczone na końcu dwa ważne dla działalności Muzeum dokumenty: „Strategia Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2016–2018” oraz „Cyfrowa Strategia Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2016–2018”.

Wszystkim, którzy w 2017 r. wspierali rozwój Muzeum na różnych polach jego aktywności, pragnę serdecznie podziękować.

DR HAB. WALDEMAR OSSOWSKI

Dyrektor

Muzeum Historycznego Miasta Gdańska



02

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA



„POD KRÓLEWSKĄ KORONĄ. KAZIMIERZ JAGIELLOŃCZYK A GDAŃSK W 560. ROCZNICĘ WIELKIEGO PRZYWILEJU”

Głównym wydarzeniem wystawienniczym w MHMG była w 2017 r. ekspozycja pokazana w Ratuszu Głównego Miasta (część centralna wystawy) oraz w trzech oddziałach – Muzeum Bursztynu, Domu Uphagena i Twierdzy Wisłoujście.

Wystawę zorganizowano z okazji 560. rocznicy nadania przez króla Kazimierza Jagiellończyka tzw. wielkiego przywileju dla Gdańska, a także dodania złotej korony do herbu miejskiego. Otwarcie wystawy miało miejsce – symbolicznie – 26 maja, w rocznicę nadania przywileju.

Kolejne odsłony ekspozycji pokazywały: herb Gdańska w architekturze miasta (na wystawie plenerowej na podwórzu Domu Uphagena), w przedmiotach użytkowych (w Muzeum Bursztynu) oraz dzieje bandery gdańskiej (w Twierdzy Wisłoujście). Wystawa uzyskała dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.



→ PRZYWILEJ KRÓLA KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA DLA GDAŃSKA Z 9 LIPCA 1455 R.

Handwritten decorative text at the top left of the page, possibly indicating the document's origin or date.

Adem uauuen gotis amen

Am godtschafft... *Main body of the handwritten text, written in a Gothic script. It begins with 'Am godtschafft' and contains dense Latin or German text, likely a formal document or decree.*





↑ ILLUMINOWANA KARTA Z TZW. ELBLĄSKIEJ KSIĘGI ŁĄKOWEJ, 1421 R.

← TŁOK PIECZĘTNY MIASTA ELBLĄGA, 1424 R.

← (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE) PRZYWILEJ KRÓLA KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA DLA GDAŃSKA Z 16 CZERWCA 1454 R.



„NA GDAŃSK ZDECYDOWAŁEM SIĘ OD RAZU...” SYLWETKI GDAŃSKICH KRESOWIAN

Tematem wystawy w Domu Uphagena były losy 14 wybitnych przedstawicieli gdańskiego życia naukowego, kulturalnego, artystycznego i sportowego, którzy jak wielu mieszkańców Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej znaleźli po 1945 r. swój dom nad Motławą.



„CHEŁM”, Z CYKLU „HISTORIE GDAŃSKICH DZIELNIC”

„Historie gdańskich dzielnic” to nowy projekt MHMG, który ma przybliżyć dzieje rozwoju Gdańska i jego obecnych dzielnic. Celem projektu jest prezentowanie każdego roku kolejnej historycznej dzielnicy miasta na wystawie planszowej pokazywanej w omawianej dzielnicy. Każdej wystawie, współorganizowanej przez radę dzielnicy i innych partnerów lokalnych, towarzyszą wydarzenia adresowane do mieszkańców (wykłady, spacer edukacyjny, gry miejskie). Naukowy efekt projektu stanowi monograficzny tom z tekstami badaczy zajmujących się tematyką danej dzielnicy.

Jako pierwszą dzielnicę nieprzypadkowo wybrano Chełm, którego dzieje nie były dotąd syntetycznie opracowane. Jest to obecnie najludniejsza dzielnica Gdańska.



FESTIWAL HISTORYCZNY „WISŁOUJŚCIE 1628”

Wydarzeniem adresowanym do szerokiej publiczności był festiwal historyczny w Twierdzy Wisłoujście zatytułowany „Wisłoujście 1628”. Plenerową inscenizację historyczną z udziałem ponad 120 rekonstruktorów obejrzało około 2000 widzów.





GRUPY REKONSTRUKCJI
HISTORYCZNEJ W TWIERDZY
WISŁOŹCIE



03

WYSTAWY
WYSTAWY CZASOWE

„LUIGI CASTIGLIONI – PLAKATY ZE ZBIORÓW MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE”

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta

Termin: 9 marca – 7 maja 2017

Kuratorzy: Marzena Jaworska (Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie), Marta Krzyżowska, współpraca: dr hab. Janusz Trupinda

Luigi Castiglioni, światowej sławy malarz i plakacista, przełożył na język sztuki swoje postrzeżenie dyscyplin sportowych i ludzi związanych ze sportem. Większość jego dzieł weszła do kanonu plakatu światowego. Na wystawie zaprezentowano 60 plakatów o tematyce sportowej ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

- ← PANI TERSILII CASTIGLIONI
NA WERNISAŻU WYSTAWY
- ↓ FRAGMENT EKSPOZYCJI
W SALI MORSKIEJ RATUSZA
GŁÓWNEGO MIASTA

„POD KRÓLEWSKĄ KORONĄ. KAZIMIERZ JAGIELLOŃCZYK A GDAŃSK W 560. ROCZNICĘ WIELKIEGO PRYWILEJU”

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta

Termin: 26 maja – 1 października 2017

Kuratorzy: dr Ewa Bojaruniec-Król, współpraca: dr Anna Frąckowska, Dorota Powirska, Marta Krzyżowska, dr inż. Tomasz Olkowski

Wystawa upamiętniała 560. rocznicę niezwykle doniosłego w dziejach miasta wydarzenia, którym było nadanie przez króla Kazimierza Jagiellończyka tzw. wielkiego przywileju dla Gdańska. Na ekspozycji przedstawiono postać Kazimierza Jagiellończyka oraz kontakty króla z miastem. Kolejnym tematem były przywileje dla Gdańska z lat 1454–1457. Zaprezentowano również zmianę wyglądu herbu miejskiego, będącą rezultatem przejścia Gdańska pod królewskie panowanie, oraz recepcję herbu w późniejszych epokach. Wśród eksponatów znalazły się dokumenty, pieczęcie, przedmioty kultury materialnej, grafiki, obrazy, monety i medale.

Wystawie towarzyszył szeroki program wydarzeń edukacyjnych – wykłady, gra miejska, prowadzenia kuratorskie, warsztaty.





↑ THEODOR URTNOWSKI,
KOŚCIÓŁ MARIACKI
W GDAŃSKU, OK. 1910, PAPIER,
LITOGRAFIA BARWNA

„WIDOKI GDAŃSKA ZE ZBIORÓW MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA”

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta

Termin: 2 października 2017 – 7 stycznia 2018

Kuratorzy: Marta Krzyżowska, Dorota Powirska

Na ekspozycji zaprezentowano ponad 50 obrazów, grafik i przedmiotów użytkowych z widokami Ratusza Głównego Miasta, kościoła Mariackiego i Żurawia – najbardziej rozpoznawalnych zabytkowych budynków/obiektów miasta od 1651 r. do lat 80. XX w. Wśród pokazanych dzieł znalazły się prace uznanych „portrecistów miasta”, takich jak Johann Carl Schultz czy Berthold Hellingrath.

„NIEPODLEGŁA”. WYSTAWA Z OKAZJI SETNEJ ROZNIICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta

Termin: 5 grudnia 2017 – 14 stycznia 2018

Organizatorzy: Związek Piłsudczyków RP Okręg Gdański oraz Galeria Zeidlera

Zaprezentowano 13 grafik collage z kolekcji Jarosława Biereckiego, wykonanych przez Barbarę Kasperczyk w oparciu o przedwojenne rysunki z teki Zdzisława Czerwińskiego. Tematem prac były artystycznie przetworzone wydarzenia z życia Marszałka Józefa Piłsudskiego.



„BURSZTYN I DESIGN”

Wystawa prac zakupionych do zbiorów Muzeum Bursztynu,
dofinansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z priorytetu „Regionalne kolekcje sztuki współczesnej”

Miejsce: Muzeum Bursztynu

Termin: 1 grudnia 2016 – 7 maja 2017

Kurator: Renata Adamowicz

Na ekspozycji pokazano unikatowe obiekty autorstwa renomowanych twórców polskiego złotnictwa oraz wybrane dzieła uznanych w świecie sztuki artystów. Zostały one zakupione dzięki wsparciu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.





↑ JACEK BYCZEWSKI, BROSZKA

→ ADRIANA LISOWSKA,
„AMBER MICKEY I”

← JAROSŁAW WESTERMARK,
PIERŚCIONEK





„BURSZTYNOWY HERB GDAŃSKA”

Miejsce: Muzeum Bursztynu

Termin: 25 maja – 1 października 2017

Kurator: Joanna Grążawska

Wystawa stanowiła część ekspozycji „Pod królewską koroną...” Zaprezentowano na niej przede wszystkim wyroby współczesne dekorowane herbem miejskim: biżuterię damską i męską, sztucce, modele statków, szkatułki, przybory piśmiennicze, akcesoria dla palaczy. Ozdobą wystawy były współczesne gdańskie insygnia najważniejszych urzędników miejskich oraz władz trójmiejskich uczelni wyższych.



✦ FRAGMENT ŁAŃCUCHA
PREZYDENTA MIASTA
GDAŃSKA

→ PAWEŁ ROJEWSKI, PIERŚCIEŃ
„DUETY”

„DARY DLA MUZEUM BURSZTYNU”

Miejsce: Muzeum Bursztynu

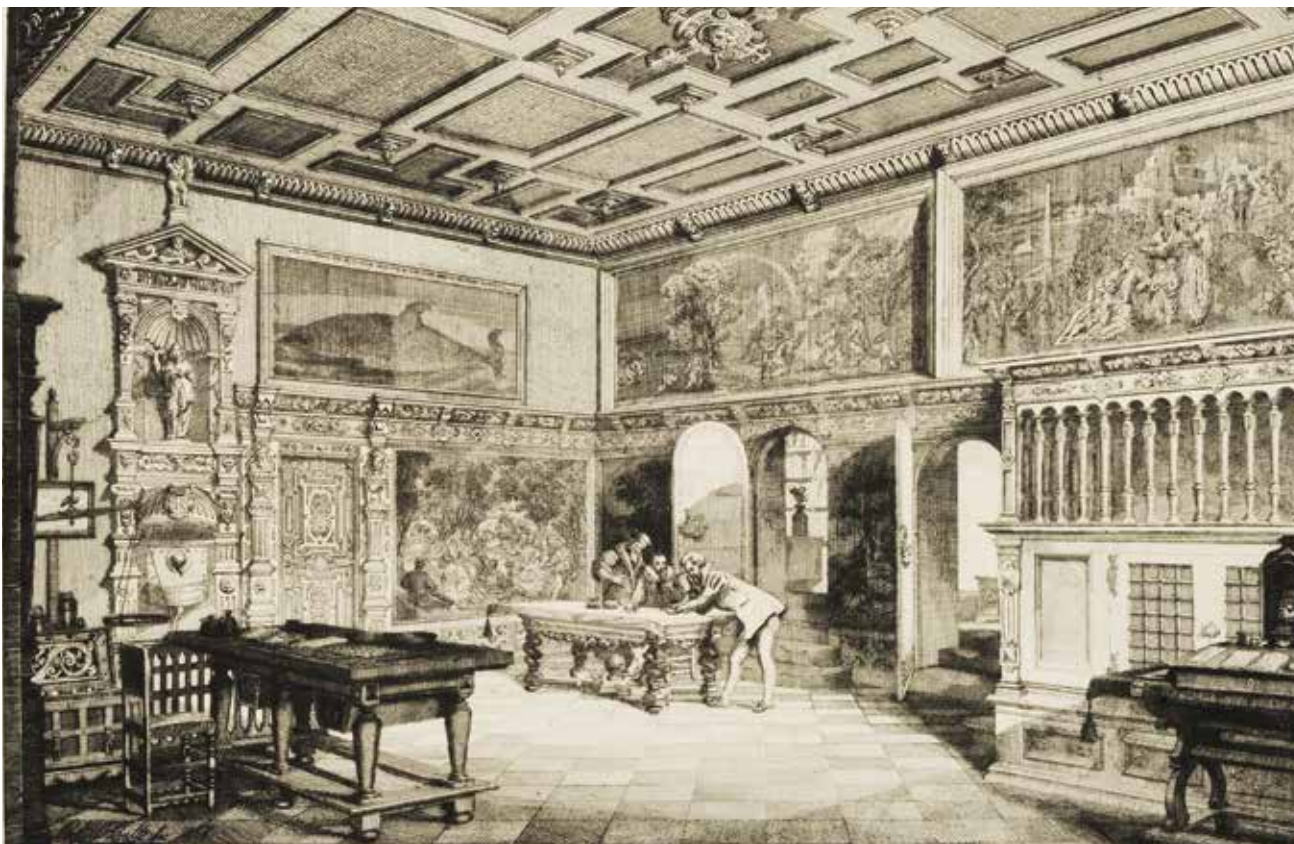
Termin: 6 grudnia 2017 – 18 marca 2018

Kuratorzy: Ludmiła Skulbaszewska, Joanna Grążawska

Na wystawie zaprezentowano 33 eksponaty pochodzące z darów osób prywatnych oraz instytucji. Najliczniejszą grupę stanowią przedmioty wykonane w czasach PRL. Dary z lat 1965–2008 przekazali: Tadeusz Befinger oraz spadkobiercy artystów Marii i Pawła Fietkiewiczów. Pozyskano także bursztynowe prezenty dyplomatyczne od Marszałka Województwa Pomorskiego oraz od Związku Miast i Gmin Morskich, a także replikę podarunków ofiarowanych podczas gdańskiej wizyty księżatom Cambridge, Williamowi i Kate.



→ PREZYDENT GDAŃSKA
PAWEŁ ADAMOWICZ WRĘCZA
UPOMINKI KSIĄŻĘCEJ PARZE
W DWORZE ARTUSA



↑ JOHANN CARL SCHULTZ,
KAMLARIA, 1858 R.

„GDAŃSK OCZYMA JOHANN CARLA SCHULTZA”

Miejsce: Dwór Artusa

Termin: 29 sierpnia – 31 grudnia 2017

Kurator: Izabela Jastrzemska-Olkowska

Na wystawie zaprezentowano pochodzące ze zbiorów MHMG akwaforty z widokami Gdańska z połowy XIX w. autorstwa uznanego gdańskiego artysty Johanna Carla Schultza (1801–1873).

„NA GDAŃSK ZDECYDOWAŁEM SIĘ OD RAZU...” SYLWETKI GDAŃSKICH KRESOWIAN

Miejsce: Dom Uphagena

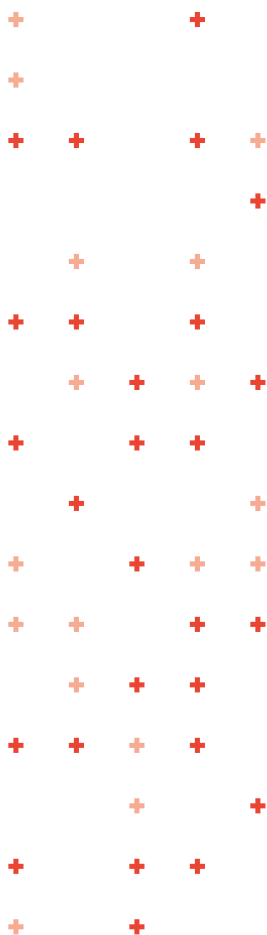
Termin: 12 stycznia – 17 kwietnia 2017

Kuratorzy: dr Janusz Dargacz, Katarzyna Kurkowska, Wojciech Szymański, współpraca: Bożena Kisiel (Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej), Sylwia Bykowska (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk), Wiktoria Blacharska (Muzeum Narodowe w Gdańsku, Oddział Etnografii)

Bohaterami wystawy stali się gdańszczanie wywodzący się z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej lub w inny sposób z Kresami związani. W wyniku powojennych przesiedleń bądź własnych decyzji osiedlili się oni nad Motławą.

Była to pierwsza w MHMG wystawa podejmująca tematykę powojennych przesiedleń. Zrealizowano ją w ramach nowej koncepcji programowej i prezentacji najnowszej historii miasta.

Wszystkich bohaterów ekspozycji można określić jako jednostki wybitne, w znacznym stopniu współtworzące obraz powojennego Gdańska. Byli to: Franciszek Duszeńko, Stanisław Hueckel, Jan Kilariski, Eugenia Kobylńska-Masiejewska, Kazimierz Macur, Stanisław Michalski, Zbigniew Jan Nowak, Marian Osiński, Franciszek Otto, Rajmund Pietkiewicz, Michał Reicher, Bolesław Rogiński, Adam Smolana i Robert Szewalski.





„WYSTAWA JUBILEUSZOWA Z OKAZJI 70-LECIA GDAŃSKIEGO TOWARZYSTWA FOTOGRAFICZNEGO”

(odsłona pierwsza)

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 27 kwietnia – 4 czerwca 2017

Kuratorzy: Wojciech Jung, Adam Fleks (Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne)

Dom Uphagena od 2007 r. stale współpracuje z Gdańskim Towarzystwem Fotograficznym. Kolejną okazją do przygotowania wspólnej wystawy stał się ważny dla GTF jubileusz. Na ekspozycji zaprezentowano fotografie ukazujące 70-letni dorobek członków GTF w szerokim wyborze tematycznym i chronologicznym.

„WYSTAWA JUBILEUSZOWA Z OKAZJI 70-LECIA GDAŃSKIEGO TOWARZYSTWA FOTOGRAFICZNEGO”

(odsłona druga)

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 10 listopada 2017 – 14 stycznia 2018

Kuratorzy: Wojciech Jung, Adam Fleks (Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne)

Druga odsłona wystawy była okazją do zaprezentowania archiwalnych prac z początku działalności GTF, jak i współczesnych fotografii wykonanych przez jego członków.



→ MIROSLAW KUBACKI,
„ARCHITECTURE 2”





↑ ODPOCZYNEK NA PLAŻY
W SOPOCIE, 2. POŁ. XIX W.

„GDAŃSZCZANIN NA PLAŻY. GDAŃSKIE KĄPIELISKA MORSKIE DO 1939 ROKU”

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 22 czerwca – 29 października 2017

Kurator: dr Janusz Dargacz, współpraca: Katarzyna Kurkowska

Wystawę poświęcono kąpieliskom działającym w okolicach Gdańska od około 1800 do 1939 r. Zaprezentowano kąpieliska położone w obecnych granicach miasta: Jelitkowo, Brzeźno, Westerplatte, Wisłoujście, Stogi i Sobieszewo. Pokazano reprodukcje zdjęć i pocztówek z epoki, dawne foldery turystyczne, mapy gdańskiego wybrzeża, przykłady typowych pamiątek turystycznych z przełomu wieków, a także dawne kostiumy kąpielowe.





↑ PAMIĄTKOWE ZDJĘCIE
CZŁONKÓW KLUBU, LATA 30.
XX W.

← BLUZA SPORTOWA
KS GEDANIA

„RODZINY Z GEDANII. WYSTAWA W 95-LECIE POWSTANIA POLSKIEGO KLUBU SPORTOWEGO W GDAŃSKU”

Miejsce: Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku

Termin: 15 września – 31 grudnia 2017

Kurator: dr hab. Janusz Trupinda

Na wystawie przypomniano osoby zaangażowane w działalność klubu sportowego, a także sam klub, mający bardzo duże znaczenie w życiu Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku. Poprzez zdjęcia, eksponaty, a także materiał wideo zaprezentowano losy kilku rodzin związanych z klubem Gedania, np. Bellwonów, Flisykowskich, Jankowskich, Knoffów, Kurowskich, Majewskich czy Małgorzewiczów.



→ KURATOR WYSTAWY DR HAB.
JANUSZ TRUPINDA NA
EKSPOZYCJI

„BANDERA GDAŃSKA”

Miejsce: Twierdza Wisłoujście

Termin: 26 maja – 1 października 2017

Kuratorzy: Marta Krzyżowska, Dorota Powirska, współpraca: Katarzyna Krawczyk

W ramach projektu „Pod królewską koroną...” powstała także wystawa planszowa poświęcona banderze gdańskiej. Materiał ikonograficzny pochodził ze zbiorów: Archiwum Państwowego w Gdańsku, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej, Muzeum Historycznego Miasta Gdańska i Zamku Królewskiego na Wawelu.





↑ CYFROWA REKONSTRUKCJA
OBRAZU „OKRĘT KOŚCIOŁA”
Z GDAŃSKIEGO DWORU
ARTUSA



„HERB GDAŃSKA W ARCHITEKTURZE”

Miejsce: Dom Uphagena (podwórze)

Termin: 26 maja – 1 października 2017

Kurator: dr Ewa Bojaruniec-Król, współpracownik: Katarzyna Kurkowska

Odłąbną część projektu „Pod królewską koroną...” stanowiła wystawa planszowa, podejmująca temat herbu Gdańska w architekturze. Na planszach przedstawiono materiały ze zbiorów Archiwum Państwowego w Gdańsku, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej i Muzeum Historycznego Miasta Gdańska, ukazujące zmiany wizerunku herbu Gdańska na bramach i budowach miejskich od XVI do XVIII w.



„REFORMACJA W EUROPIE ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ: RZECZPOSPOLITA I PRUSY / REFORMATION IM ÖSTLICHEN EUROPA: POLEN-LITAUEN UND PREUSSENLAND”

Miejsce: Muzeum Nauki Gdańskiej

Termin: 29 kwietnia – 2 lipca 2017

Organizator: Deutsches Kulturforum östliches Europa w Poczdamie

Wystawa planszowa ukazała różne aspekty reformacji na terenach Rzeczypospolitej, w tym miast pruskich, historię reformacji (wraz z okresem poprzedzającym) oraz jej rozwój. Reformację przedstawiono jako zjawisko międzynarodowe i transgraniczne, uwzględniono zwłaszcza: Śląsk, Pomorze, Prusy Książęce i Rzeczpospolitą Obojga Narodów.

„CHEŁM” – WYSTAWA PLENEROWA Z CYKLU „HISTORIE GDAŃSKICH DZIELNIC”

Miejsce: Gdańsk-Chełm, Centrum Handlowe „Pasaż Chełmski”, plac przed kościołem pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, plac przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7

Termin: 10 czerwca – 8 października 2017

Kuratorzy: dr Piotr Paluchowski, Katarzyna Kurkowska

Współpraca: Rada Dzielnicy Chełm oraz Biuro Rozwoju Gdańska

Cykl plenerowych ekspozycji pod wspólnym tytułem „Historie gdańskich dzielnic” rozpoczęła prezentacja Chełma. Na 14 planszach zaprezentowano wybrane zagadnienia związane z powstaniem i funkcjonowaniem w przeszłości terenów obecnej dzielnicy oraz nawiązania do współczesności.

Chełm zamieszkuje blisko 50 tys. mieszkańców. Na przestrzeni wieków z niewielkiej podmiejskiej wsi, wchodzącej w skład dóbr biskupów włocławskich, wyrosło po 1793 r. miasto liczące blisko 10 tys. mieszkańców z własnym samorządem.

Na pokreślenie zasługuje fakt, że wystawę tę zaprezentowano w trzech lokalizacjach, co umożliwiło jej obejrzenie wielu chełmianom. Dodatkowo, w szkołach na terenie dzielnicy w listopadzie i grudniu 2017 r. odbyły się cztery wykłady popularnonaukowe. Równoległe trwały prace nad monograficzną publikacją o dziejach dzielnicy, której wydanie przewidziano na początku 2018 r.





„PODATKI, KAPLICA I UKRYTE PRZEJŚCIA. KOMORA PALOWA – ARCHITEKTURA, HISTORIA, KONSERWACJA”

Miejsce: dziedziniec Ratusza Głównego Miasta oraz wnętrze Komory Palowej

Termin: maj 2017 – kwiecień 2018 i czerwiec–lipiec 2018

Kurator: dr Katarzyna Darecka

Tematem ekspozycji były: dzieje przyziemia Ratusza Głównego Miasta oraz jego funkcje, historia badań nad tą przestrzenią, najnowsze odkrycia oraz ustalenia. Na planszach pokazano: reprodukcje obrazów i rycin, graficzne przedstawienia badań architektonicznych, współczesne fotografie ukazujące wnętrza przed pracami konserwatorskimi oraz w ich trakcie. Ważnym elementem były wizualizacje stanu wnętrza i zewnętrznej strony przyziemia Ratusza w końcu XIV i w XV w.

„POLACY WYMAZANI. HISTORIA POLAKÓW W WOLNYM MIEŚCIE GDAŃSKU”

Miejsce: Szkoła Podstawowa w Gdańsku-Kokoszkach

Termin: 16 maja – 14 czerwca 2017

Kurator: Ewa Malinowska, dr hab. Janusz Trupinda

W 2015 r. powstała wystawa plenerowa, którą pokazano najpierw w Warszawie, a następnie przed budynkiem Poczty Polskiej w Gdańsku. Jej celem było zaprezentowanie działalności Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku, ich aktywności w Senacie, klubach sportowych, towarzystwach śpiewaczych i naukowych. W 2017 r. wystawa gościła w Szkole Podstawowej w Gdańsku-Kokoszkach na zaproszenie Rady Dzielnicy.

„EKSPEDYCJA SCHLESWIG-HOLSTEIN”

Miejsce: teren przy Wartowni Nr 1 na Westerplatte

Termin: 29 kwietnia – 28 sierpnia 2017

Organizator: Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu

Wystawa prezentowała zdjęcia z wyprawy badawczej do wraku pancernika Schleswig-Holstein w 2008 r. Brało w niej udział 15 osób, w tym 11 płetwonurków oraz komandor polskiej Marynarki Wojennej. Głównym celem ekipy nurkowej było zbadanie stanu wraku, zrobienie podwodnych zdjęć, nakręcenie filmu oraz pokazanie, jak potoczyły się losy tej jednostki.



„MUZEUM BURSZTYNU W WIELKIM MŁYNIU”

Miejsce: Wielki Młyn / Ambermart 18. Międzynarodowe Targi Bursztyny / AmberExpo / Dziedziniec Muzeum Bursztyny

Termin: 26 lipca – 30 sierpnia, 31 sierpnia – 2 września oraz 4 września – 30 października 2017

Kurator: Renata Adamowicz

Głównym założeniem plenerowej ekspozycji była promocja projektu zakładającego przeniesienie Muzeum Bursztyny do Wielkiego Młyna. Na planszach przedstawiona została historia tego średniowiecznego zabytku techniki. Pokazano również możliwości wystawiennicze Muzeum Bursztyny, jakie stworzy nowa przestrzeń.

MUZEUM BURSZTYNU W WIELKIM MŁYNIU

The Amber Museum in the Great Mill

RATUJEMY ZABYTEK!

SAVE THE HISTORICAL BUILDING!



↑ Wielki Młyn | budowa ok. 1350 | P. Willer
rycina z dzieła R. Curischego: *Der Stadt Danzigs historische Beschreibung*
Gdańsk 1687 r. | zbiory MHMG

The Great Mill | in construction ca. 1350 | a figure from R. Curiche:
Der Stadt Danzigs historische Beschreibung | Gdańsk 1687 | msaco collection



↑ Wielki Młyn | odbudowany w 1964 i źródło wystawy
Polskiego Przemysłu Okrętowego w Wielkim Młynie | 1964
fot. Z. Kosycarz / www.kfp.pl

The Great Mill | reconstructed in 1964 and propeller from the exhibition
of Polish Shipbuilding Industry in the Great Mill | Z. Kosycarz / www.kfp.pl



↑ Największy zakład przemysłowy średniowiecznej Europy | elewacja
północna i zachodnia Wielkiego Młyna | rysunek wg. C. Steinbrecht
Die Ordnungen der Hochmeisterzeit in Preussen | Berlin 1900

The largest industrial plant of medieval Europe | north and west
elevations of the Great Mill | drawing after C. Steinbrecht
Die Ordnungen der Hochmeisterzeit in Preussen | Berlin 1900



↑ Zniszczenia wojenne | S. Rolica: *Scrapski „Wielkiego Młyna”
na tle ruin fasady kościoła „Świętej Katarzyny”* | akwaforta | 1946
zbiory MHMG

War damage | S. Rolica: *The remains of the Great Mill against the background
of the ruins of St. Catherine's Church* | etching | 1946 | msaco collection







→ FRAGMENT WYSTAWY
PLENEROWEJ POKAZUJĄCEJ
ADAPTACJĘ WIELKIEGO
MŁYNA NA NOWE MUZEUM
BURSZTYNU

„KRÓLEWSKA DROGA. HISTORIE NA ZDJĘCIACH ZBIGNIEWA I MACIEJA KOSYCARZÓW”

Miejsce: Długi Targ

Termin: 28 czerwca – 15 września 2017

Kurator: dr Andrzej Gierszewski

„Królewska Droga” to wystawa planszowa przygotowana przez gdańskiego fotografa Macieja Kosycarza. Pokazywała powojenne dzieje najważniejszej, turystycznej arterii Gdańska poprzez zdjęcia Zbigniewa i Macieja Kosycarzów. Na wystawie zaprezentowano 53 czarno-białe i kolorowe zdjęcia z lat 1945–2014. Zobaczyć na nich można było zmiany, jakim uległ Gdańsk i jego mieszkańcy, a także wizyty znanych osób: koronowanych głów, przywódców państw oraz znanych artystów.

- FRAGMENT EKSPOZYCJI W ZIELONEJ BRAMIE, ODDZIALE MUZEUM NARODOWEGO W GDAŃSKU
- ↓ EKSPOZYCJA PLENEROWA NA DŁUGIM TARGU W GDAŃSKU





WYSTAWY I POKAZY
W INNYCH INSTYTUCJACH

**„GDAŃSK PROTESTANCKI W EPOCE
NOWOŻYTNEJ. W 500-LECIE WYSTĄPIENIA
MARCINA LUTRA”**

Miejsce: Muzeum Narodowe w Gdańsku, Oddział Zielona Brama

Termin: 2 listopada 2017 – 31 stycznia 2018

Kuratorzy ze strony MHMG: dr hab. Janusz Trupinda, dr Piotr Paluchowski

Wystawa upamiętniała 500-lecie reformacji i była wspólnym przedsięwzięciem kilku gdańskich instytucji: Muzeum Narodowego w Gdańsku, Archiwum Państwowego w Gdańsku, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej oraz Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

Wystawie towarzyszyły: oprowadzania kuratorskie w Zielonej Bramie i cykl czterech wykładów poświęconych różnym aspektom wystroju Wielkiej Sali Rady w Ratuszu Głównego Miasta.

„BURSZTYN – ZŁOTO BAŁTYKU”

Miejsce: Muzeum Zamojskie w Zamościu

Termin: 8 marca – 2 lipca 2017

Kurator: Ludmiła Skulbaszewska

Wystawa zaplanowana została jako ekspozycja objazdowa. Tematem prezentacji była historia bursztynu i bursztynnictwa. Akcent położono na prezentację nie tylko okazów przyrodniczych, ale i polskiej, powojennej i współczesnej biżuterii oraz przedmiotów użytkowych. Wystawę wzbogaciły fotografie i filmy ukazujące sposoby pozyskiwania i wykorzystania bursztynu. Na ekspozycję MHMG wypożyczyło łącznie 106 obiektów.

„BANKNOTY, MONETY, MEDALE – ZNANE I NIEZNANE. PRZEGLĄD SZTUKI MEDALIERSKIEJ W POLSCE OD 1945 DO 2016 R.”

Miejsce: Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim

Termin: kwiecień–czerwiec 2017

Kuratorzy: dr inż. Tomasz Olkowski (Muzeum Historyczne Miasta Gdańska), Zbigniew Potocki (Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim)

Wystawa była wspólnym przedsięwzięciem obu muzeów. Ekspozycje zgromadzone na wystawie pochodziły ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Historycznego Miasta Gdańska (wypożyczono 179 numizmatów), Muzeum Ziemi Kociewskiej i z kolekcji prywatnej. Pokazano banknoty i monety obiegowe z lat 1945–2015, monety o charakterze pamiątkowym, monety kolekcjonerskie, wybrane medale wybite w Mennicy Polskiej SA i wzory banknotów. Wystawie towarzyszył katalog.



← ↑
FRAGMENTY EKSPOZYCJI
W MUZEUM ZAMOJSKIM
W ZAMOŚCIU



- ZDJĘCIA INKLUZJI W BURSZTYNIE
- ↳ PROJEKTY BIŻUTERII Z BURSZTYNEM GDAŃSKICH ARTYSTÓW
- (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE) W TRAKCIE WERNISAŻU, ECS GDAŃSK



„BURSZTYN BAŁTYCKI. TRADYCJA I INNOWACJA”

Miejsce: Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku

Termin: 10 lipca – 14 września 2017

Kuratorzy: prof. dr hab. Sławomir Fijałkowski, Robert Pytlos, Joanna Grążawska, Bartłomiej Kentzer

Organizatorzy: Wydział Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku we współpracy z Europejskim Centrum Solidarności, Krajową Izbą Gospodarczą Bursztynu, Stowarzyszeniem Twórców Form Złotniczych, Związkiem Miast i Gmin Morskich, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Międzynarodowym Stowarzyszeniem Bursztynników oraz Muzeum Bursztynu (oddział MHMG)

Ekspozycja stanowiła szeroką prezentację gdańskiego bursztynnictwa. Pokazano 35 obiektów ze zbiorów Muzeum Bursztynu oraz kilkaset innych prac, wśród nich wiele nagradzanych i wyróżnianych podczas największych na świecie targów bursztynu Amberif i Ambermart oraz w międzynarodowych konkursach wzorniczych. Przedstawiono także prace z projektu Trend Book 2017, Gdańsk Baltic Amber Biennale 2017 i Międzynarodowych Warsztatów Bursztynniczych, odbywających się w Gdańsku w latach 2009–2016.



„BURSZTYN – SKARB BAŁTYKU”

Miejsce: Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią

Termin: 8 września – 30 listopada 2017

Kuratorzy: Anna Sergott (Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią), Ludmiła Skulbaszewska (Muzeum Historyczne Miasta Gdańska)

Zasadniczą część wystawy stanowiła ekspozycja objazdowa ze zbiorów Muzeum Bursztynu, uzupełniona o eksponaty z Muzeum Narodowego w Gdańsku oraz Muzeum Zamkowego w Malborku. Wystawa prezentowała naturalne okazy przyrodnicze, ale przede wszystkim powojenne, polskie, bursztynowe wzornictwo przemysłowe i artystyczne oraz współczesną biżuterię autorską.



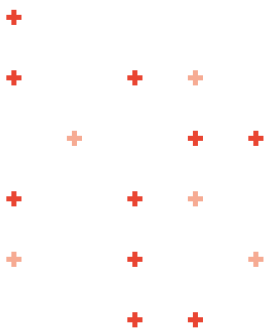
- KONKURS W CZASIE WERNISAŻU WYSTAWY W NAKLE
- (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE) WIZUALIZACJA PROJEKTOWANEJ SALI EDUKACYJNO-WYSTAWIENNICZEJ W „SALI MORSKIEJ” RATUSZA



WYSTAWY STAŁE I NOWE ODDZIAŁY

WYSTAWA STAŁA W RATUSZU GŁÓWNEGO MIASTA

Powołany w 2016 r. zespół zadaniowy, złożony z pracowników MHMG, kontynuował prace nad scenariuszem nowej wystawy stałej w Ratuszu Głównego Miasta. Odbyły się cztery spotkania w formie dwu- lub trzydniowych warsztatów z udziałem dr. Antoniego Bartosza, dyrektora Muzeum Etnograficznego w Krakowie, i Aleksandry Janus, muzeologa i antropologa kultury. Zespół pracował również podczas spotkań w podzespołach. Pan Bartosz i pani Janus przeprowadzili badania fokusowe na wybranych grupach młodzieży i osób dorosłych mieszkających poza Gdańskiem. Równoległe powstała koncepcja przekształcenia Sali Morskiej w wielofunkcyjną salę edukacyjno-wystawienniczą.





WIZUALIZACJE NOWEJ
ARANŻACJI MUZEUM POCZTY
POLSKIEJ W GDAŃSKU

WYSTAWA STAŁA W MUZEUM POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU

W ramach funduszy zewnętrznych (program „Wspieranie samorządowych instytucji kultury – opiekunów miejsc pamięci” finansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) przygotowany został projekt nowej wystawy stałej w Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku. Powołano Radę Programową, która zaopiniowała scenariusz napisany przez pracowników oddziału. Przygotowano także koncepcję nowej ekspozycji, obejmującą dotychczasową przestrzeń wystawową oraz część piwnic.



← GUZIK Z MUNDURU I ŁUSKA
KARABINOWA WYDOBYTE
Z GROBU POCZTOWCÓW



➤ WIZUALIZACJA BRYŁY
NOWEGO ODDZIAŁU
GŁÓWNEGO MUZEUM
GDAŃSKA. OBOK BUDYNEK
MUZEUM II WOJNY
ŚWIATOWEJ

➔ (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE)
DZIAŁKA PRZY UL. RYCERSKIEJ
Z LOTU PTAKA

ODDZIAŁ GŁÓWNY MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA

W 2017 r. podjęto działania prowadzące do powołania nowego Oddziału Głównego MHMG. W tym celu 28 marca 2017 r. zwołane zostało spotkanie muzealników, naukowców, dyrekcji MHMG z udziałem przedstawicieli władz miasta. W spotkaniu uczestniczyli: Paweł Adamowicz, dr Antoni Bartosz, dr Ewa Barylewska-Szymańska, dr Sylwia Bykowska, Barbara Frydrych, dr Dariusz Kacprzak, prof. Peter Oliver Loew, dr hab. Waldemar Ossowski, dr Anna Sobecka, prof. dr hab. Błażej Śliwiński, prof. Robert Traba, dr Jarosław Trybuś.

Prezydent Paweł Adamowicz podczas konferencji prasowej 20 czerwca 2017 r. ogłosił publicznie zamiar utworzenia i budowy nowej siedziby głównej. Ma się w niej mieścić wystawa stała, kompleksowo ukazująca tysiącletnią historię i dziedzictwo Gdańska. W ślad za tą decyzją 31 sierpnia 2017 r. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę intencyjną o przekazaniu działki przy ul. Rycerskiej na rzecz budowy Oddziału Głównego.

W uzgodnieniu z Prezydentem Miasta Gdańska powołana została Rada Programowa ds. Oddziału Głównego w składzie: dr Antoni Bartosz, prof. Hans-Jürgen Bömelburg, dr Sylwia Bykowska, prof. Mariusz Czepczyński, dr Jacek Friedrich, dr Dariusz Kacprzak, prof. Edmund Kizik, prof. Peter Oliver Loew, prof. Małgorzata Omilanowska, prof. Jacek Purchla, prof. Błażej Śliwiński, prof. Robert Traba, dr Jarosław Trybuś, Adam Zamoyski.





ODDZIAŁ KUŹNIA WODNA W OLIWIE

W 2017 r. prowadzono prace zmierzające do przekazania MHMG Kuźni Wodnej w Oliwie jako kolejnego oddziału.



- ← POTOK OLIWSKI OBOK BUDYNKÓW KUŹNI WODNEJ
- WARSZTATY KOWALSKIE

- BUDYNEK WIELKIEGO MŁYNA WSPÓLCZEŚNIE
- WIELKI MŁYN, RYCINA WEDŁUG RYSUNKU GDAŃSKIEGO ARCHITEKTA MIEJSKIEGO PETERA WILLERA, 1686

WIELKI MŁYN

W kwietniu 2017 r. podpisany został akt notarialny przekazujący MHMG budynek Wielkiego Młyna na Starym Mieście. Docelowo zabytek ten ma stać się siedzibą Muzeum Bursztynu (przeniesionego z Zespołu Przedbramia ul. Długiej). W dalszych miesiącach 2017 r. prowadzono działania związane z pozyskaniem środków finansowych na „Przebudowę i adaptację Wielkiego Młyna na Muzeum Bursztynu”, z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020.





04

WYDAWNICTWA

— Przewodniki po oddziałach Muzeum Historycznego Miasta Gdańska

W 2017 r. wydano cztery przewodniki w nowej szacie graficznej opracowanej przez Eurydykę Katę i Rafała Szczawińskiego ze studia re:design – po Dworze Artusa, Twierdzy Wisłoujście, Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku (polskie wersje językowe) oraz po Domu Uphagena (niemiecka wersja językowa).



— *„Pod królewską koroną. Kazimierz Jagiellończyk a Gdańsk w 560. rocznicę wielkiego przywileju”*, katalog wystawy, pod red. Ewy Bojaruniec-Król, Gdańsk 2017 („Res Gedanenses. Studia i materiały Muzeum Historycznego Miasta Gdańska”, t. XIV)



Katalog zawiera trzy eseje oraz 90 not wybranych obiektów prezentowanych na wystawie.



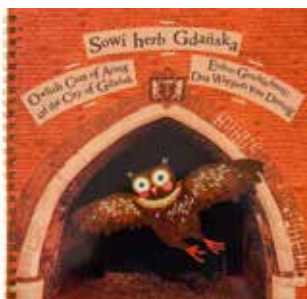
— Tadeusz Głuszko, „*Piłsudski w Gdańsku*”, Gdańsk 2017

Publikacja powstała z inicjatywy Związku Piłsudczyków RP Okręg Gdański dla upamiętnienia setnej rocznicy pobytu Marszałka Józefa Piłsudskiego w areszcie przy ul. Kurkowej w Gdańsku. Tekst na zaproszenie MHMG przygotował Tadeusz Głuszko. Publikację dofinansowała Gdańska Stocznia „Remontowa” im. Józefa Piłsudskiego. Wydawnictwo trafiło do wszystkich gdańskich szkół.



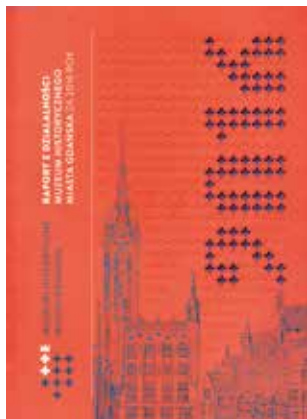
— Janusz Dargacz, Katarzyna Kurkowska, „*Gdańszczanin na plaży. Gdańskie kąpieliska morskie do 1939 roku*”, katalog wystawy, Gdańsk 2017

Książka towarzyszyła wystawie o tym samym tytule, zawiera krótkie teksty historyczne oraz bogaty wybór ikonografii, przede wszystkim reprodukcje pocztówek sprzed 1939 r. Publikacja ma charakter popularyzatorski i może być dystrybuowana niezależnie od wystawy, np. jako atrakcyjna „pamiątka” znad morza.



— Monika Kryger z zespołem (konsultacja Ewa Bojaruniec-Król), „*Sowi herb Gdańska*”, Gdańsk 2017

Publikacja edukacyjna towarzysząca wystawie „Pod królewską koroną...” ukazała się w szacie graficznej podobnej do serii książek wydawanych uprzednio przez Dział Edukacji.



- „Raport z działalności Muzeum Historycznego Miasta Gdańska w 2016 r.”, pod red. Ewy Barylewskiej-Szymańskiej, Anny Frąckowskiej, Gdańsk 2017

W 2017 r. przygotowany został pierwszy w historii MHMG raport z działalności. W atrakcyjnej formie wydawniczej, skrótowo przedstawiono dokonania MHMG.



- Muzealny kalendarz

Ścienny kalendarz na 2018 r. ze współczesnymi zdjęciami wszystkich oddziałów MHMG autorstwa Dariusza Kuli zaprojektowali Eurydyka Kata i Rafał Szczawiński ze studia re:design.





POKÓJ KWIATÓW W DOMU
UPHAGENA, FRAGMENT
EKSPOZYCJI



05

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA
EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY



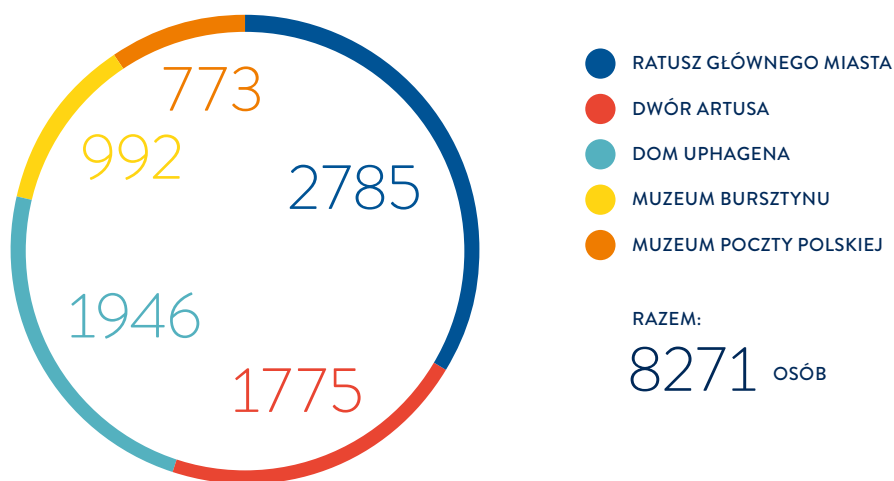
Lekcje muzealne stanowią podstawową ofertę Działu Edukacji. Popularnością cieszą się zwłaszcza te przeznaczone dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zajęcia prowadzone są cztery dni w tygodniu, od wtorku do piątku w godzinach przedpołudniowych przez cały czas trwania roku szkolnego w czterech oddziałach: Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa, Dom Uphagena i Muzeum Bursztynu.

Lekcje muzealne prowadzą również pracownicy oddziałów i działów, zarówno we wspomnianych wyżej oddziałach, jak i w Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku.

We wrześniu 2017 r. MHMG podpisało pierwszą umowę o charakterze edukacyjnym z Fundacją Wspólnota Gdańska. Celem współpracy jest upowszechnianie wiedzy o kulturze i sztuce oraz kształtowanie postaw estetycznych u dzieci z klas I–III szkół podstawowych poprzez zwiedzanie wystaw muzealnych oraz uczestnictwo w lekcjach muzealnych organizowanych przez MHMG w ramach Akademii Gdańskich Lwiątek, programu realizowanego przez Fundację.

W 2017 r. w zajęciach uczestniczyło 8271 osób.

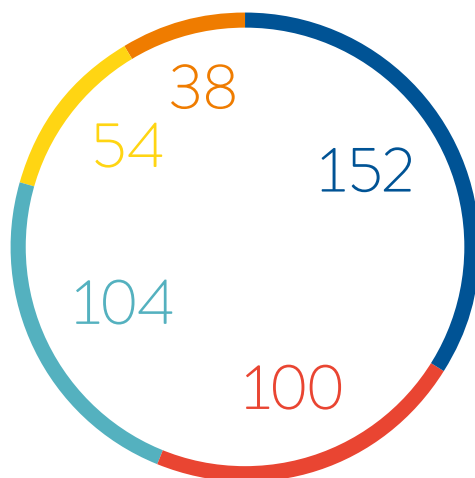
LICZBA PRZEPROWADZONYCH LEKCJI MUZEALNYCH



← EDUKATORKA JUSTYNA KIECZMER W TRAKCIE ZAJĘĆ

→ EDUKATOR KRZYSZTOF
KUCHARSKI W TRAKCIE ZAJĘĆ

LICZBA PRZEPROWADZONYCH LEKCJI MUZEALNYCH



- RATUSZ GŁÓWNEGO MIASTA
- DWÓR ARTUSA
- DOM UPHAGENA
- MUZEUM BURSZTYNU
- MUZEUM POCZTY POLSKIEJ

RAZEM: 448 LEKCJI

ZAJĘCIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział Edukacji ma w swojej ofercie także zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Odbiorcami tych lekcji są uczniowie z zaburzeniami motorycznymi, intelektualnymi i psychicznymi (dzieci na wózkach inwalidzkich, niedowidzące, z zespołem Downa, autyzmem dziecięcym, mózgowym porażeniem dziecięcym, mutyzmem, atrofią).

W 2017 r. przeprowadzono 33 lekcje dla klas integracyjnych (ujęte w ogólnej statystyce lekcji muzealnych).





SOWA
PROGRAM EDUKACJI MUZEALNEJ

PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ „SOWA”

W ramach PEK „Sowa” prowadzono w 2017 r. cztery akcje edukacyjne:

MALUSZKI W MHMG

Program, skierowany do dzieci w wieku 1–3 lat oraz ich opiekunów, prowadzony jest w MHMG od 2014 r. Warsztaty przygotowano z myślą o dzieciach, które na co dzień pozostają w domu z rodzicami lub opiekunem. Mają one dostarczać maluchom pozytywnych bodźców rozwojowych w oparciu o kontakt z rówieśnikami, zapewniać nowe wrażenia wzrokowe i słuchowe, a także kształtować poczucie estetyki. Zajęcia cieszą się bardzo dużą popularnością.

W 2017 r. w ramach programu przeprowadzono 20 zajęć z udziałem 239 dzieci.

HISTORYCZNE URODZINY

Weekendowa oferta skierowana jest do dzieci w wieku 5–12 lat w grupach zorganizowanych. Do wyboru jest pięć scenariuszy Historycznych Urodzin, które na podstawie informacji podanych przez opiekunów dopasowywane są do upodobań dziecka.

W 2017 r. przeprowadzono w ramach programu 35 urodzinowych spotkań, uczestniczyło w nich 525 dzieci.

AKCJA ZIMA

Oferta zajęć odbywających się w czasie ferii zimowych skierowana jest głównie do grup zorganizowanych, takich jak kolonie czy półkolonie.

W 2017 r. Dział Edukacji przeprowadził 22 zajęcia (432 uczestników).

AKCJA LATO

Przedsięwzięcie zrealizowano z inicjatywy i pod auspicjami Urzędu Miejskiego we współpracy z instytucjami kultury i oświaty w Gdańsku. W ramach Akcji Lato przygotowano pogramy edukacyjne przeznaczone przede wszystkim dla grup zorganizowanych, takich jak kolonie czy półkolonie.

W 2017 r. Dział Edukacji przeprowadził 17 zajęć (dla 337 uczestników).

← LEKCJA W DOMU UPHAGENA
PROWADZONA PRZEZ
EDUKATORKĘ ANNĘ
CZARNOTĘ

↓ WARSZTAT MEDYKA – POMOCE
NAUKOWE DO LEKCJI
O DAWNEJ MEDYCYNIE



→ LEKCJA W RATUSZU
GŁÓWNEGO MIASTA

MIKOŁAJKI W MUZEUM

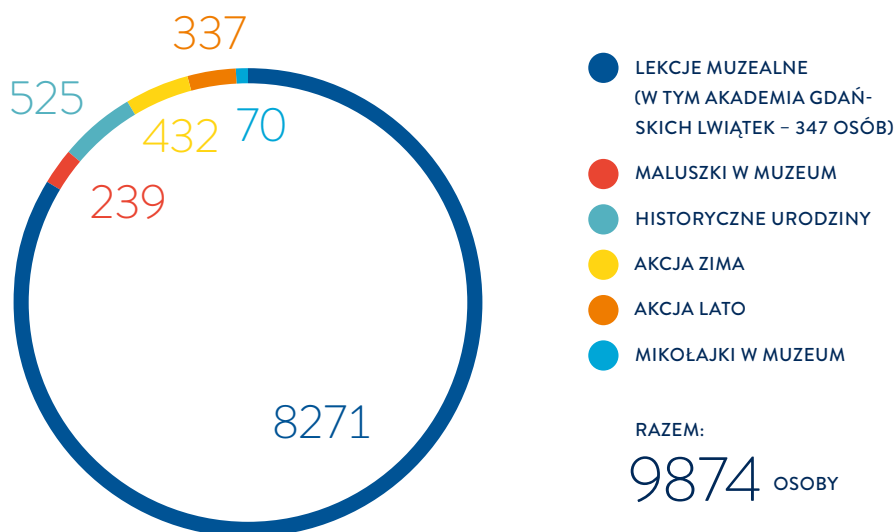
6 grudnia 2017 r. zorganizowano Mikołajki w Muzeum w formie warsztatów dla dzieci w wieku 6–12 lat. Tematem warsztatów w Dworze Artusa były zbliżające się święta Bożego Narodzenia. Dzieci mogły malować, wykonać świąteczne karty pocztowe i ozdoby, posłuchać o prawdziwej historii św. Mikołaja oraz o tym, jak święta spędzali dawni gdańszczanie.

W spotkaniu wzięło udział 70 dzieci.

AKADEMIA GDAŃSKICH LWIĄTEK

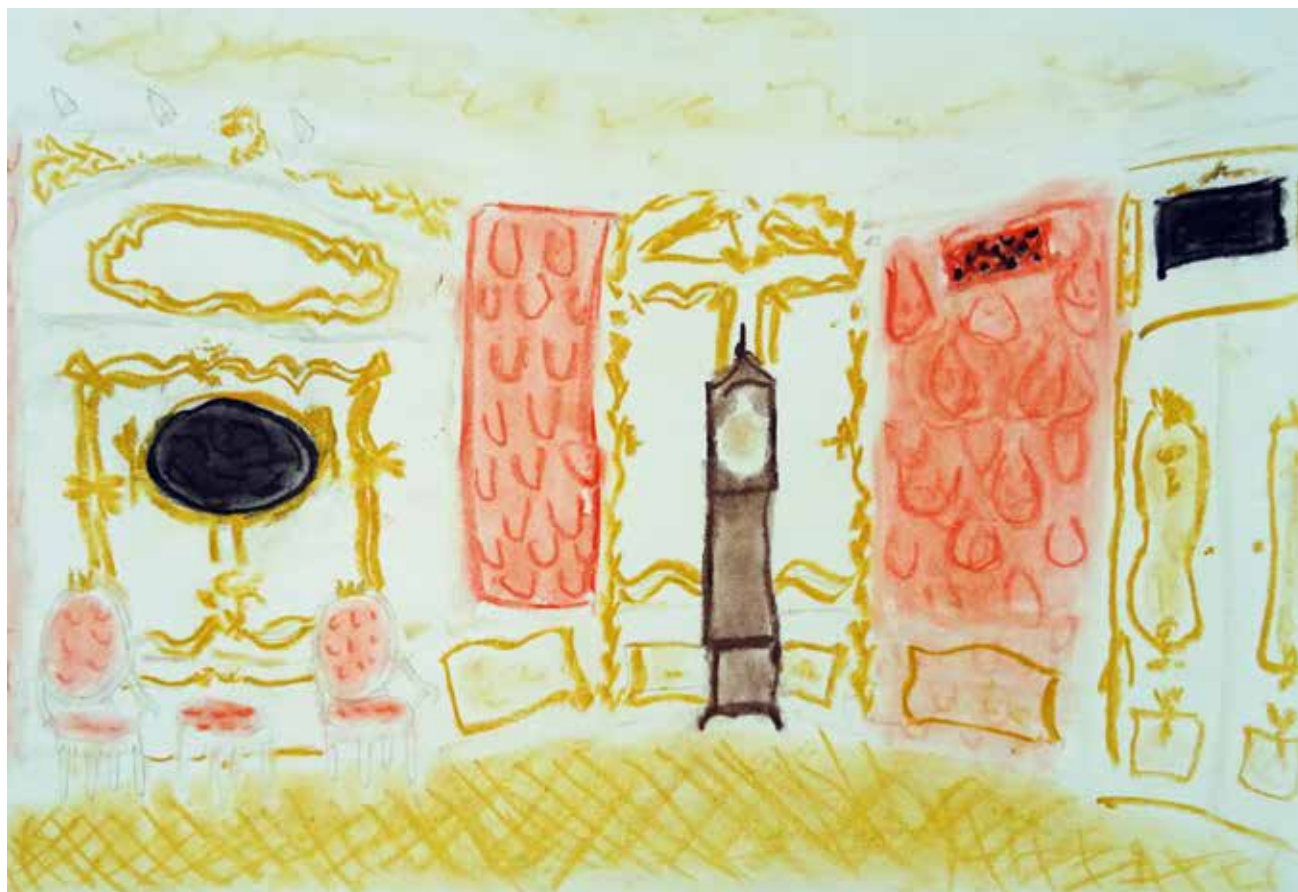
Dział Edukacji bierze także udział w zajęciach Akademii Gdańskich Lwiątek organizowanych przez Fundację Wspólnota Gdańska. W ramach zajęć dzieci z klas I–III szkół podstawowych odwiedzają instytucje i miejsca kultury (frekwencja ujęta została w ramach lekcji muzealnych).

OGÓLNA LICZBA DZIECI I MŁODZIEŻY UCZESTNICZĄCYCH W ZAJĘCIACH EDUKACYJNYCH









KONKURSY MUZEALNE, HAPPENINGI EDUKACYJNE, PREZENTACJE

KONKURS PLASTYCZNY „MUZEUM I JA”

Konkurs skierowany był do uczniów trójmiejskich przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I–III). Jego celem było zachęcenie najmłodszych do tworzenia prac plastycznych odzwierciedlających najciekawsze wspomnienia z wizyt w MHMG. Na konkurs zgłoszono 88 prac. Wręczenie nagród, połączone z jednodniową wystawą, odbyło się 3 czerwca 2017 r. podczas festynu rodzinnego z okazji Dnia Dziecka.

Nagrodzone prace zgłoszono do Międzynarodowego Konkursu Plastycznego dla Dzieci i Młodzieży „Moja Przygoda w Muzeum” realizowanego przez Muzeum Okręgowe w Toruniu.

↑ PRACE UCZESTNIKÓW
KONKURSU: SALON W DOMU
UPHAGENA

← KOMINEK W WIELKIEJ SALI
RADY RATUSZA

FESTYN RODZINNY Z OKAZJI DNIA DZIECKA

Miejsce: Dwór Artusa

Termin: 3 czerwca 2017

Partnerzy wydarzenia: Gdański Archipelag Kultury oraz Studio Tańca „Siemanko”

Dział Edukacji zorganizował festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka. W programie imprezy znalazły się: występy artystyczne dzieci i młodzieży z Pałacu Młodzieży w Gdańsku, występy taneczno-wokalne, warsztaty teatralne, zajęcia „Kaper w świecie morskich rozbójników” oraz konkursy z nagrodami i kiermasz rękodzieła na rzecz podopiecznych Hospicjum Pomorze Dzieciom. Udział w wydarzeniu był bezpłatny.

XIX EDYCJA KONKURSU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W DOMU UPHAGENA

W konkursie biorą udział klasy szkolne uczestniczące w zajęciach edukacyjnych w oddziale Dom Uphagena. Uczniowie wspólnie wykonali prace plastyczne na temat Domu Uphagena. Nagrody wręczono 19 czerwca 2017 r., tradycyjnie na podwórzu Domu Uphagena. Nagrody ufundowały: Urząd Marszałkowski, Towarzystwo Dom Uphagena i Muzeum Historyczne Miasta Gdańska. Patronat honorowy nad konkursem objęli: Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk i Prezydent Miasta Gdańska Paweł Adamowicz.

W 2017 r. w konkursie wzięło udział 596 uczniów z 32 klas.



ROZDANIE NAGRÓD
I WSPÓLNE ZDJĘCIE
UCZESTNIKÓW KONKURSU





EDUKACJA DLA DOROSŁYCH

CZWARTKI W HISTORYCZNYM

MHMG kontynuowało cykl spotkań o charakterze popularnonaukowym „Czwartki w Historycznym”, adresowanych do mieszkańców miasta. Spotkania odbywały się we wszystkich oddziałach MHMG. Złożyły się na nie wykłady, konferencje, oprowadzania kuratorskie, promocje wydawnictw i wernisaże oraz, zorganizowane po raz pierwszy, zajęcia warsztatowe.

Łącznie w wydarzeniach uczestniczyło 1568 osób.

WARSZTATY O HISTORYCZNYCH SREBRACH

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta, Dom Uphagena

Termin: 26 stycznia, 23 lutego, 30 marca i 27 kwietnia 2017

Kurator: dr Anna Frąckowska

W 2017 r. w ramach spotkań „Czwartki w Historycznym” zorganizowano po raz pierwszy zajęcia warsztatowe. Tę formę pracy zapoczątkował cykl czterech spotkań poświęcony gdańskim historycznym srebrům. Uczestnicy mieli okazję poznać dawne techniki złotnicze, historię znakowania sreber i sposoby konserwacji metalu. Duże zainteresowanie warsztatami sprawiło, że ta forma spotkań będzie kontynuowana.

W 2017 r. w czterech spotkaniach wzięło udział łącznie 60 osób (w każdym po 15 osób).



UCZESTNICY WARSZTATÓW
POZNAJĄ TAJEMNICE
DAWNYCH SREBER



WYKŁAD O ODBUDOWIE
RATUSZA GŁÓWNEGO MIASTA
W WIELKIEJ SALI RADY





↑ OBRAZ „SPRAWIEDLIWOŚĆ”
HANSA VREDEMANA
DE VRIESE Z WIELKIEJ
SALI RADY RATUSZA
GŁÓWNOMIEJSKIEGO

„GDAŃSK PROTESTANCKI W EPOCE NOWOŻYTNEJ. W 500-LECIE WYSTĄPIENIA MARCINA LUTRA” – WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta, Wielka Sala Rady

Termin: 2017

Prelegenci: ks. prof. ChAT dr hab. Marcin Hintz, prof. dr hab. Anna Ryś, Dorota Powirska, dr hab. Janusz Trupinda

W okresie prezentowania wystawy „Gdańsk protestancki w epoce nowożytnej” (Muzeum Narodowe w Gdańsku, Oddział Zielona Brama) MHMG w ramach współudziału w wydarzeniach towarzyszących przygotowało cykl czterech wykładów poświęconych wystrojowi Wielkiej Sali Rady. Przedstawiono następujące tematy: „Ewangelicka teologia i etyka w odniesieniu do przekazu Wielkiej Sali Rady Ratusza Głównomijskiego” (ks. prof. ChAT dr hab. Marcin Hintz), „Wzorce i wzorniki – sportretowane cnoty mieszczan gdańskich” (prof. dr hab. Anna Ryś), „Boska zagadka. Opatrzność ukryta w emblematkach ze stropu Wielkiej Sali Rady” (Dorota Powirska) oraz „Przywrócić kulturę i godność Gdańska. Odbudowa Wielkiej Sali Rady w Ratuszu Głównego Miasta Gdańska” (dr hab. Janusz Trupinda).

DEBATY „MUZEUM DLA GDAŃSZCZAN, GDAŃSZCZANIE DLA MUZEUM” ORAZ „MUZEA W XXI WIEKU. MIĘDZY TRADYCYJĄ A WYZWANIAM I WSPÓŁCZESNOŚCI”

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta, Wielka Sala Wety

Termin: 14 września, 28 września 2017

W ramach II Gdańskiego Tygodnia Demokracji zorganizowana została debata „Muzeum dla gdańszczan, gdańszczanie dla muzeum” z udziałem przedstawicieli mediów oraz środowisk lokalnych. Była ona poświęcona nowemu Oddziałowi Głównemu MHMG.

Do udziału w debacie „Muzea w XXI wieku” zaproszeni zostali przedstawiciele kilku muzeów – Muzeum Historycznego Miasta Krakowa (dyr. Michał Niezabitowski), Muzeum Warszawy (wicedyr. ds. merytorycznych Jarosław Trybuś), Muzeum Etnograficznego w Krakowie (dyr. Antoni Bartosz), Muzeum Gdyni (dyr. Jacek Friedrich), Muzeum Narodowego w Szczecinie (zastępca dyr. ds. merytorycznych Dariusz Kacprzak) oraz Narodowego Instytutu Dziedzictwa (dr hab. Piotr Majewski). Gospodarzem spotkania był dyr. Waldemar Ossowski. Dyskusja koncentrowała się wokół obecnej sytuacji muzeów i ich dynamicznego rozwoju, a także ich relacji ze społeczeństwem lokalnym.



→ WYKŁAD ADAMA MICHNIKA
OTWIERAJĄCY CYKL DEBAT
NIEPODLEGŁOŚCIOWYCH



„POLSKA! POLSKA! – ALE JAKA?” W STULECIE NIEPODLEGŁOŚCI. GDAŃSKIE DEBATY OBYWATELSKIE

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta, Wielka Sala Wety

Termin: 7 listopada, 4 grudnia 2017

Kurator: Wojciech Duda

W listopadzie 2017 r. zainaugurowano cykl wykładów i dyskusji, zaplanowanych na okres od listopada 2017 r. do listopada 2018 r. Cykl poświęcony jest najważniejszym problemom najnowszych dziejów Polski – historia łączy się w nich ze współczesnymi reprezentacjami danego problemu. W 2017 r. odbyły się dwa spotkania: „Dwie Niepodległości – 1918/1989 – wyzwania i bilans” (Adam Michnik) i „Dwie Polski – jak opisać nasze dzieje 1918–2018?” (prof. Andrzej Friszke). W debatach uczestniczyło 340 osób.

„HISTORIE GDAŃSKICH DZIELNIC” – WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 47 oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 7

Termin: 7 listopada, 21 listopada, 5 grudnia, 19 grudnia 2017

W ramach projektu „Historie gdańskich dzielnic” odbyły się cztery wykłady na terenie Chełma przybliżające dzieje tej dzielnicy: „Chełm w późnym średniowieczu i u progu epoki nowożytnej (XIV–XVI w.)” (prof. dr hab. Klemens Bruski), „Produkcja ceramiki na Chełmie od końca XVII do początku XIX wieku” (dr Barbara Pospieszna i Mirosław Marcinkowski), „Chełm jako posiadłość włocławskiej kapituły w XVII–XVIII w.” (prof. UG dr hab. Sławomir Kościelak), „Chełm powojenny: budowa osiedla Chełm–Orunia i późniejsze inwestycje” (Ryszard Kopittke). Trzy wykłady sfinansowane zostały przez Radę Dzielnicy Chełm, czwarty – z budżetu MHMG.

W wykładach uczestniczyły 143 osoby.





06

INNE WYDARZENIA



PROMOCJA WYDAWNICTWA „PIŁKA NOŻNA NA POLSKIM POMORZU 1920–1939”

Miejsce: Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku

Termin: 31 stycznia 2017

Spotkanie zorganizowano z okazji promocji książki Piotra Chomickiego, Leszka Śledziony i Edwina Kowszewicza „Piłka nożna na polskim Pomorzu 1920–1939”.

DZIEŃ WOLNEJ SZTUKI

Miejsce: Dwór Artusa

Termin: 22 kwietnia 2017

Kurator: Krzysztof Jachimowicz

Ta ogólnopolska akcja ma w zamyśle skupić uwagę publiczności na jednym obiekcie muzealnym. „Bohaterem” wydarzenia w 2017 r. był wielki piec z Dworu Artusa. Tajemnice tego niezwykłego zabytku osobom zgromadzonym przedstawił kurator wydarzenia.

W spotkaniu uczestniczyły 23 osoby.

25-LECIE UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWYCH OBROŃCÓW POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU

Miejsce: Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku

Termin: 5 kwietnia 2017

Kurator: dr hab. Janusz Trupinda

4 i 5 kwietnia 1992 r. odbyły się w Gdańsku (w tym w Muzeum Poczty Polskiej) uroczystości pogrzebowe obrońców Poczty, rozstrzelanych 5 października 1939 r. na gdańskiej Zaspie. W tym godnym pożegnaniu bohaterom towarzyszyli członkowie ich rodzin, a także dostojnicy duchowni i świeccy oraz liczni mieszkańcy Gdańska. Mimo wielkiego rozmachu uroczystości, zorganizowała je społecznie garstka osób.

25 lat później pracownicy Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku zaprosili organizatorów i uczestników tamtych wydarzeń. Po mszy w kościele św. Brygidy złożono kwiaty pod pomnikiem Obrońców Poczty, a następnie w oddziale MHMG odbyło się spotkanie wspomnieniowe.

TARGI „FREE TIME FESTIWAL”

Miejsce: AmberExpo Gdańsk

Termin: 1–2 kwietnia 2017

Na stoisku przygotowanym przez MHMG można było spotkać grupy rekonstrukcyjne zaangażowane w wydarzenia organizowane w Twierdzy Wisłoujście, nauczyć się skręcać liny, obejrzeć repliki dawnej broni i zapoznać się z ofertą wakacyjną Twierdzy Wisłoujście.



↑ →
POMNIK OBRONCÓW POCZTY
POLSKIEJ W GDAŃSKU



EUROPEJSKA NOC MUZEÓW W MUZEUM HISTORYCZNYM

Miejsce: oddziały MHMG

Termin: 20 maja 2017

W Nocy Muzeów uczestniczyło siedem oddziałów MHMG. Tradycyjnie już dostępne były oddziały położone w Śródmieściu: Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa, Muzeum Bursztynu, Dom Uphagena i Muzeum Nauki Gdańskiej. Po raz pierwszy udostępnione zostały: Twierdza Wisłoujście oraz Kuźnia Wodna w Oliwie (niebędąca jeszcze oficjalnie oddziałem MHMG).

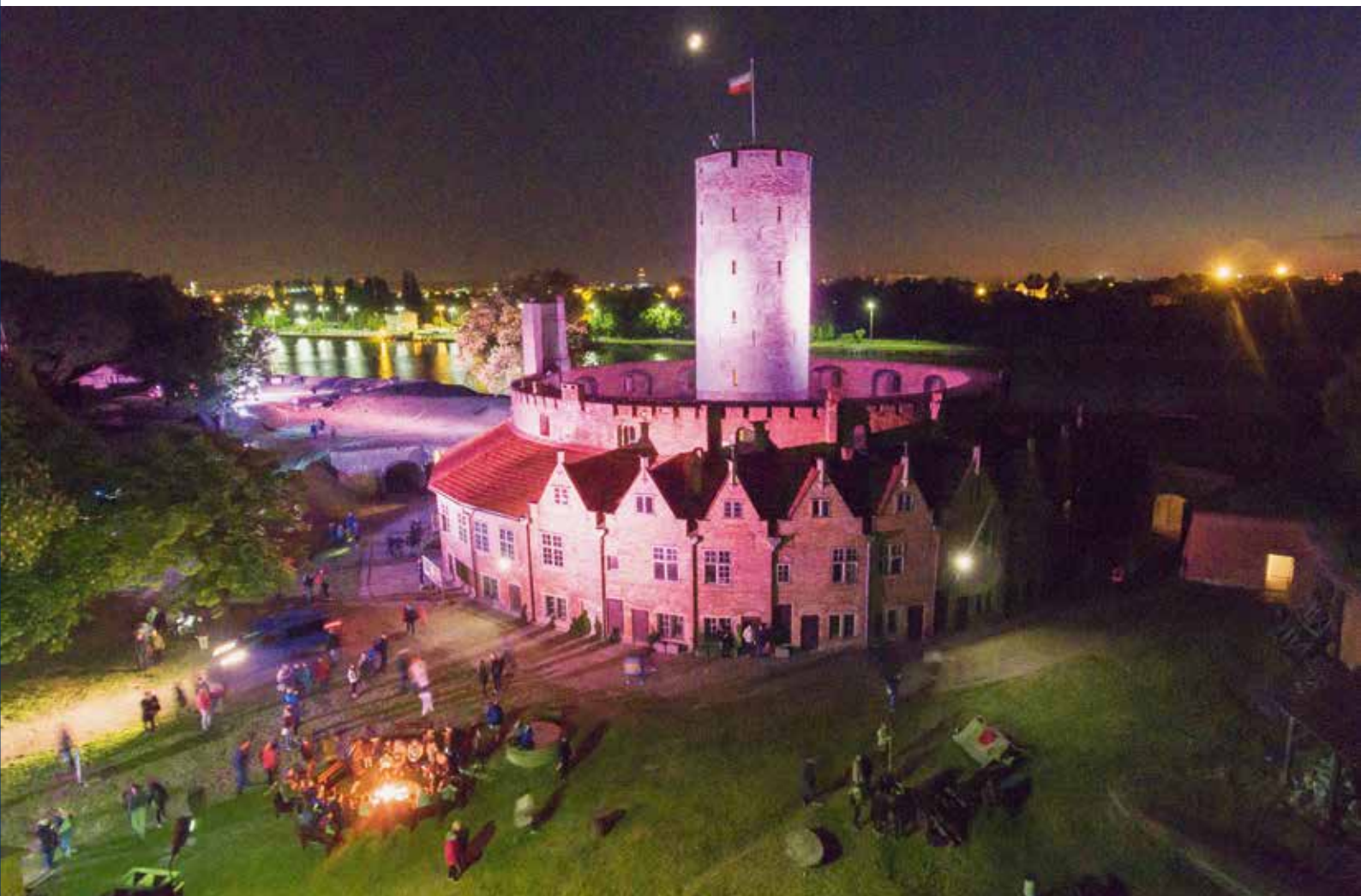
Muzeum Zegarów Wieżowych zaproponowało gościom koncert carillonowy w wykonaniu carillonistki miejskiej dr Moniki Kaźmierczak.

Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku we współpracy ze Stowarzyszeniem Biskupia Górka zorganizowało „Noc z Brunonem Zwarrą”. Pokazy filmów, czytanie książek i dyskusje przybliżyły zwiedzającym postać tego wybitnego i zasłużonego dla miasta gdańszczanina.

W Kuźni Wodnej zaprezentowano dwie wystawy: „Stara Oliwa” – wielokrotne ekspozycje fotograficzne odbite w technice litowej autorstwa Adama Fleksa, „Półportret i odbicia” – wystawę fotograficzną prof. ASP Leszka Krutulskiego.

W Twierdzy Wisłoujście zorganizowano nocną grę terenową oraz ognisko, a co godzinę strzelano z jednego z dział fortu. Turyści mogli też poznać grupy rekonstruktorów.

MHMG podczas Nocy Muzeów odwiedziło: 7062 gości.



- ↑ TWIERDZA WISLOUJŚCIE
W NOCNEJ SCENERII
- NOCNA GRA TERENOWA
W TWIERDZY





↑ EKSPOZYCJA PRZEDMIOTÓW
Z GROBU POCZTOWCÓW

↔ PRZEDMIOTY OSOBISTE
POCZTOWCÓW PO
KONSERWACJI



78. ROCZNICA EGZEKUCJI OBROŃCÓW POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU

Miejsce: Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku

Termin: 5 października 2017

Kurator: dr hab. Janusz Trupinda, Marek Adamkowicz

Podczas rocznicowego spotkania pokazano 50 przedmiotów wydobytych z grobu pocztowców. Była to okazja, by poznać kulisy pracy konserwatorów, którzy w ostatnim czasie zabezpieczali te artefakty. Projekt „Witajcie Koledzy!” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.



PAŹDZIERNIK DLA SENIORÓW W MUZEUM HISTORYCZNYM

Miejsce: oddziały MHMG

Czas spotkania: 1–30 października 2017

MHMG w ramach akcji organizowanej przez Urząd Miejski w Gdańsku i adresowanej do seniorów opracowało specjalny program wydarzeń. Bilet wstępu na te wydarzenia dla seniora kosztował we wszystkich oddziałach 1 zł.

PROJEKT „CZARNY GENERAL”

Miejsce: sesja zdjęciowa w Domu Uphagena, performance w Dworze Artusa

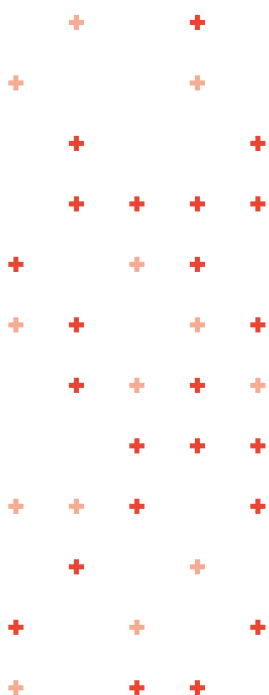
Termin: 9 września, 16 grudnia 2017

Kurator projektu ze strony MHMG: Katarzyna Kurkowska

Partner projektu: Nadbałtyckie Centrum Kultury

„Czarny Generał” to projekt artystyczny o wymowie antywojennego manifestu inspirowanego historią generała Władysława Jabłonowskiego. Składał się z sesji fotograficznej i instalacji artystycznej.

Figurę generała wykonał Jerzy Bogdan Szumczyk (inicjator projektu) we współpracy z rzeźbiarzem Danielem Sobańskim. Moro, z którego uszyto mundury dla generała i członków zespołu, zaprojektował Paweł Althamer. Autorem aranżacji przestrzeni w Dworze Artusa był Mariusz Waras, a sesji fotograficznej w Domu Uphagena – Michał Szlaga. Efekty projektu można obejrzeć na stronie twórców: www.blackgeneral.pl.





- ← SESJA ZDJĘCIOWA W DOMU UPHAGENA
- ↓ INSTALACJA „CZARNY GENERAL” W DWORZE ARTUSA





II GDAŃSKI TYDZIEŃ DEMOKRACJI

Miejsce: Ratusz Głównego Miasta

Termin: 12 i 14 września 2017

Kuratorzy: dr Ewa Barylewska-Szymańska, dr Andrzej Gierszewski

MHMG przygotowało dwa wydarzenia w ramach II Gdańskiego Tygodnia Demokracji. Pierwszym był wykład Tadeusza Gleinerta, prezesa Stowarzyszenia Rajcy Gdańscy (organizacji skupiającej byłych radnych Gdańska), zatytułowany „Wyzwania demokracji – nadzieje i rzeczywistość. Dylematy gdańskiej samorządności”. Drugie wydarzenie to omówiona wcześniej debata „Muzeum dla gdańszczan, gdańszczanie dla muzeum”.

OPEN HOUSE FESTIWAL

Miejsce: oddziały MHMG

Termin: 21–22 października 2017

W pierwszej gdańskiej edycji Festiwalu uczestniczyły cztery oddziały MHMG: Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa, Dom Uphagena i Muzeum Nauki Gdańskiej.

KONCERTY (WYBÓR)

ACTUS HUMANUS

W 2017 r. po raz pierwszy festiwal muzyki dawnej Actus Humanus odbył się dwukrotnie: w Wielkim Tygodniu – RESURECTIO (12–16 kwietnia) oraz przed świętami Bożego Narodzenia – NATIVITAS (13–17 grudnia). Części koncertów obu edycji Festiwalu można było wysłuchać w budynkach MHMG. W Ratuszu Głównego Miasta zorganizowano cztery koncerty z cyklu popołudniowego (13 i 15 kwietnia, 14 i 15 grudnia). Ich wykonawcami byli znakomici polscy artyści. W Dworze Artusa podczas trzech spotkań w cyklu wieczornym (13, 14 i 15 kwietnia) wystąpiły światowe gwiazdy muzyki. Wydarzenia zgromadziły łącznie ponad 1500 osób.





↑ REDAKTOR KONRAD MIELNIK
ZAPOWIADA KONCERT

XII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MOZARTOWSKI „MOZARTIANA”

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 18, 21 i 22 sierpnia 2017

W ramach Festiwalu odbyły się trzy kameralne koncerty.

OBCHODY 500-LECIA PROTESTANTYZMU

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 21 maja, 23 września i 28 października 2017

Uświetniające obchody trzy koncerty kameralne odbyły się w Domu Uphagena, ich organizatorem był Konrad Mielnik – kierownik redakcji muzycznej Radia Gdańsk.

POKÓJ CHIŃSKI W DOMU
UPHAGENA



INSCENIZACJA HISTORYCZNEJ ZMIANY WARTY

Na placu pomiędzy Bramą Wyżynną a Muzeum Bursztynu grupa rekonstruktorów Projekt Historyczny „Garnizon Gdańsk” we współpracy z MHMG organizuje raz w miesiącu uroczystą zmianę warty. Inscenizacja, obrazująca różne epoki i wydarzenia z dziejów miasta, cieszy się dużym zainteresowaniem publiczności.

MAJÓWKA I ROK RZEKI WISŁY W TWIERDZY WISŁOUJŚCIE

Miejsce: Twierdza Wisłoujście

Termin: 29–30 kwietnia 2017

Otwarcie sezonu turystycznego w Twierdzy Wisłoujście połączono z obchodami Roku Rzeki Wisły 2017. Na gości Fortu Carré czekały liczne atrakcje: warsztaty tradycyjnego ciesielstwa, konkurs skręcania lin okrętowych, pokazy grup rekonstrukcji historycznych, ognisko, kuchnia polowa, strefa relaksu i zwiedzanie fortyfikacji z przewodnikami.

Przez całą majówkę oddział odwiedziło ponad 6000 osób.



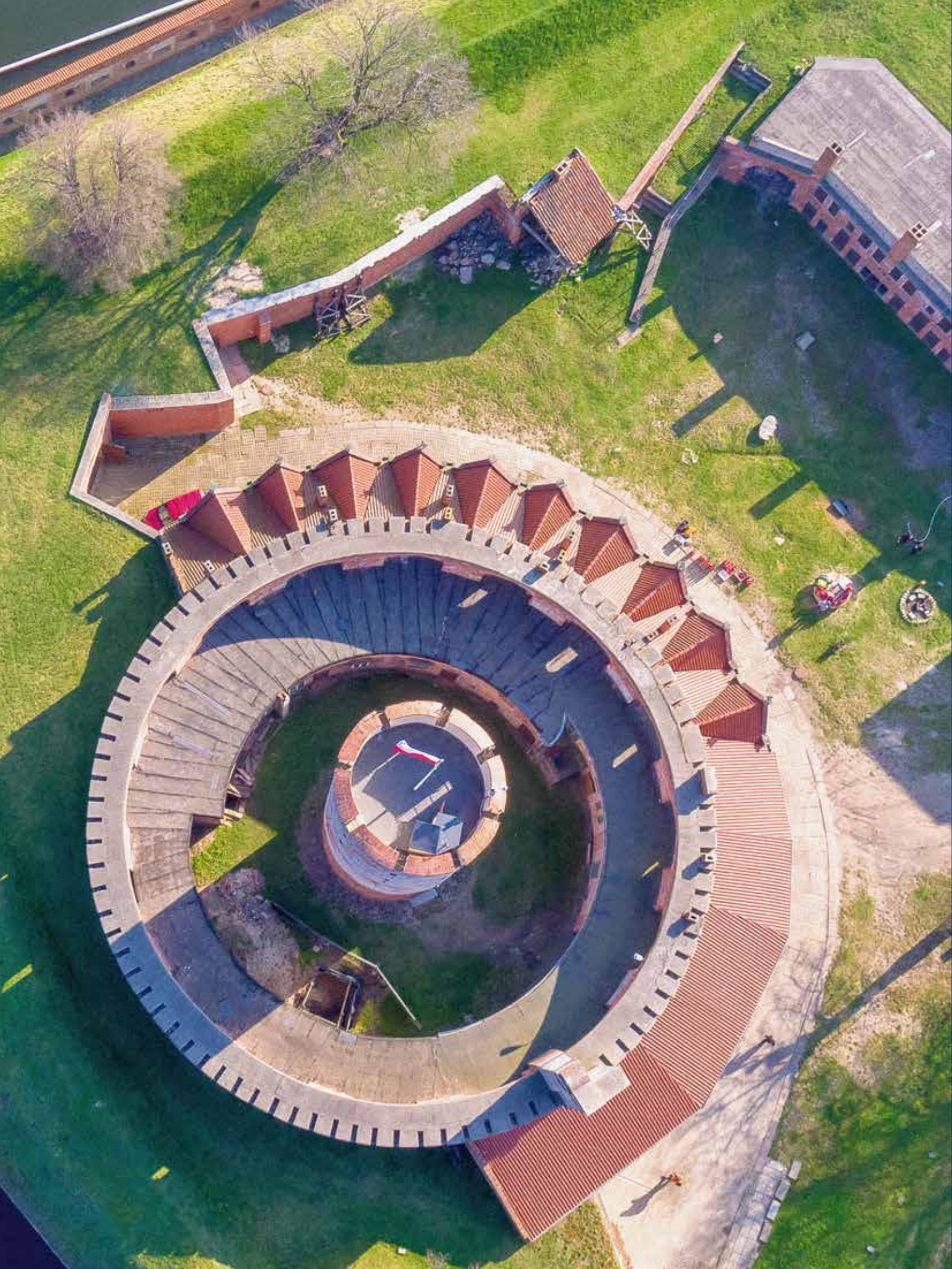


MAJÓWKA W TWIERDZY
WISŁOUJŚCIE, WARSZTATY
WYPLATANIA LIN



REKONSTRUKTORZY
„GARNIZONU GDAŃSK”
W MUNDURACH PRUSKICH
Z POCZĄTKU XIX W.





← TWIERDZA WISŁOUJŚCIE,
WIENIEC I WIEŻA-LATARNIA
Z LOTU PTAKA.



KAJAKOWE WYCIECZKI DO TWIERDZY WISŁOUJŚCIE

Miejsce: Twierdza Wisłoujście

Termin: letni sezon turystyczny

Cykliczne wycieczki kajakowe do Twierdzy Wisłoujście organizowane są wraz z grupą „Gdańsk z Kajaka”. Każda wycieczka, prowadząca przez malownicze tereny wokół Motławy, kończy się w Twierdzy Wisłoujście, gdzie po zwiedzeniu Twierdzy z przewodnikiem uczestnicy odpoczywają przy ognisku.

W 2017 r. odbyło się pięć wycieczek, w których uczestniczyło 70 osób.

↓ UCZESTNICZY SPACERU PRZED
„SĄDEM OSTATECZNYM”
HANSA MEMLINGA
W MUZEUM NARODOWYM

„OD SĄDU DO SĄDU” – SPACER EDUKACYJNY

Miejsce: Gdańsk-Śródmieście

Termin: 14 października 2017

Kuratorzy: dr Anna Frąckowska, Marta Krzyżowska, Dorota Powirska

MHMG włączyło się w obchody Roku Memlinga, organizując spacer edukacyjny po gdańskich muzeach i kościołach związanych z przedstawieniami Sądu Ostatecznego. Trasa obejmowała Muzeum Narodowe w Gdańsku, oddziały Muzeum Historycznego Miasta Gdańska (Ratusz Głównego Miasta i Dwór Artusa), kościół Mariacki i Centrum św. Jana.

W wydarzeniu uczestniczyło 30 osób.





GRA MIEJSKA „POD KRÓLEWSKĄ KORONĄ...”

Miejsce: Gdańsk-Śródmieście

Termin: 1 lipca 2017

Kurator: Marta Krzyżowska

Gra towarzyszyła wystawie „Pod królewską koroną...” Celem gry było przybliżenie uczestnikom historii herbu miasta. Zawodnicy rozwiązywali zadania związane z zabytkami prezentowanymi na wystawie w Ratuszu Głównego Miasta i Muzeum Bursztynu, mieli też okazję do sprawdzenia swojej wiedzy na temat zabytków Głównego Miasta.

Udział w grze wzięło kilka zespołów, łącznie 38 osób.



INSCENIZACJE WALK
W TWIERDZY WISŁOUJŚCIE
W WYKONANIU CZŁONKÓW
GRUP REKONSTRUKCYJNYCH

FESTIWAL HISTORYCZNY „WISŁOUJŚCIE 1628”

Miejsce: Twierdza Wisłoujście

Termin: 8–9 lipca 2017

Podczas wydarzenia zainscenizowano starcie wojsk Rzeczypospolitej Obojga Narodów ze Szwedami, które miało miejsce pod Twierdzą w nocy z 5 na 6 lipca 1628 r.

Do Fortu przybyły grupy rekonstrukcyjne z całej Polski, żeby wcielić się w muszkieterów, artylerzystów, polską i szwedzką piechotę czy dawnych mieszczan. W czasie całodniowego festynu rzemieślnicy prezentowali tajniki swoich zawodów. Można było zwiedzić kwaterę dowódcy Twierdzy, zbrojownię oraz pracownię alchemika. Zwiedzaniu towarzyszyła muzyka zespołu „Tubicinatores Gedanenses”, grającego siedemnastowieczne utwory na instrumentach z epoki.

W Festiwalu uczestniczyło około 2000 osób.



- BUDYNEK WARTOWNI NR 1 NA WESTERPLATTE
- ↓ REKONSTRUKTORZY WOJSK POLSKICH Z WRZEŚNIA 1939 R.

SPOTKANIE Z HISTORIĄ NA WESTERPLATTE

Miejsce: Wartownia Nr 1 na Westerplatte

Termin: 1–3 września 2017

Kurator: Grzegorz Jedlicki

Wydarzenie historyczno-rekonstrukcyjne zorganizowane przez MHMG było częścią obchodów rocznicy wybuchu II wojny światowej. W imprezie wzięło udział około 100 rekonstruktorów historycznych. Odbyły się trzy inscenizacje bitew oraz szereg mniejszych pokazów (sprzętu wojskowego, dioram historycznych).

Wydarzenie spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem – Wartownię Nr 1 odwiedziło w tym czasie 4977 zwiedzających.







07

SESJE, KONFERENCJE,
SYMPOZJA**„MIASTO OBRONNE. O ŚREDNIOWIECZNYCH MURACH MIEJSKICH”***Miejsce:* Ratusz Głównego Miasta*Termin:* 23 marca 2017*Kuratorzy:* dr Joanna Dąbal, dr Ewa Barylewska-Szymańska

MHMG od 2008 r. sprawuje opiekę nad zespołem zachowanych fragmentów murów okalających Główne Miasto. Stało się to zachętą do przygotowania konferencji poświęconej średniowiecznym fortyfikacjom. Termin zorganizowania konferencji nawiązywał do 23 marca 1343 r., kiedy jak się przyjmuje w gdańskiej historiografii, położono kamień węgielny pod budowę murów miejskich Głównego Miasta. Na spotkaniu z udziałem archeologów, historyków, historyków architektury i krajobrazu, konserwatorów praktyków i urbanistów zaprezentowano najnowsze wyniki badań, omówiono obecne działania konserwatorskie i starano się wypracować plany na przyszłość.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „FORTYFIKACJE POMIĘDZY BAŁTYKIEM A MORZEM CZARNYM. ZARZĄDZANIE I OCHRONA DZIEDZICTWA OBRONNEGO”*Miejsce:* Dwór Artusa, Twierdza Wisłoujście*Termin:* 21–23 czerwca 2017*Kurator:* Katarzyna Krawczyk, współpraca: Grzegorz Jedlicki

MHMG zorganizowało konferencję we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa. Patronat honorowy objęli: Jarosław Sellin (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego), Lew Zacharczyszyn (Konsulat Ukrainy w Gdańsku), Dariusz Drelich (Urząd Wojewódzki), Mieczysław Struk (Urząd Marszałkowski) oraz Agnieszka Kowalska (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków).

W konferencji udział wzięło 25 gości z zagranicy (Białoruś, Ukraina, Słowacja) oraz 20 z Polski.



- ↑ DOM UPHAGENA, WIDOK
KLATKI SCHODOWEJ
- ← ARTUR ŻMIJEWSKI
I DYREKTOR UNICEF POLSKA
MAREK KRUPIŃSKI

„POLSKO-NIEMIECKIE SEMINARIUM HISTORYCZNE (II SYMPOZJUM ŹRÓDŁOZNAWCZE)”

Miejsce: Dom Uphagena

Termin: 6–9 grudnia 2017

Kurator: dr Sylwia Bykowska

Organizatorzy: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk we współpracy z Muzeum Historycznym Miasta Gdańska i Towarzystwem „Dom Uphagena”

Partnerzy: Instytut Pamięci Narodowej

Seminarium składało się z dwóch części: „Elity Gdańska 1945–1960” oraz „Integration und Alltag der Vertriebenen und Umsiedler in der Bundesrepublik Deutschland, der DDR und dem Oblast Kaliningrad”, podczas których 29 referatów wygłosiło wielu wybitnych badaczy tematyki. Wykład wprowadzający wygłosił prof. dr hab. Peter Oliver Loew.

DO WSZYSTKICH

Kół P.P.S. na terenie Wrzeszcza,
Pepesowców zatrudnionych w wolnych zawodach,
Kupców socjalistów,
Sympatyków Polskiej Partii Socjal. na terenie Wrzeszcza
i młodzieży zorganizowanej w N.M.S. i O.M.T.U.R.

Dnia 19 X. br. został przez Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej zorganizowany

Dzień odgruzowania Gdańska

Inżynier socjalista, dyrektor socjalista, robotnik socjalista,
doktor socjalista, kupiec socjalista, rzemieślnik socjalista

w dniu tym zadokumentowali głęboką wiarę i przywiązanie do naszej Partii przez liczne stawienie się

W ODGRUZOWANIU GDAŃSKA

Nasza Partia przez 54-lecie po ciężkiej i żmudnej drodze, doprowadziła do wolnej, suwerennej ojczyzny, a dobra gospodarcze stały się własnością narodu

W najbliższych dniach poszczególne fabryki, warsztaty, biura wezmą udział pod kierownictwem Związków Zawodowych

W ODGRUZOWANIU GDAŃSKA

Pepesowca nie może zabraknąć, naszą ambicją jest:

Każdy pepesowiec jak najczęściej weźmie udział w odgruzowaniu polskiego grodu, a zatem wszyscy ze szturmówkami, opaskami przy boku Zw. Zawodowych, staną w potrzebie naszego miasta

Bądźmy godni naszych przodków i na froncie odbudowy stanmy w pierwszych szeregach

Niech żyje Polska Partia Socjalistyczna!

**Niech żyje niepodległa, suwerenna, demokratyczna
Polska Ludowa!**

KOMITET DZIELNICOWY P.P.S. WRZESZCZ



GROMADZENIE ZBIORÓW
ZBIORY DZIEDZICTWA MATERIALNEGO



STRATEGIA POZYSKIWANIA I GROMADZENIA ZBIORÓW

Przygotowana została „Strategia pozyskiwania i gromadzenia zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Gdańska”. Prace związane z jej opracowaniem koordynował dr Janusz Dargacz z Działu Historii. Strategię zaprezentowano podczas Konwentu Strategicznego 17 grudnia 2017 r. W 2018 r. zostanie ona wprowadzona w życie zarządzeniem Dyrektora MHMG.

1. ZAKUPY

Do Działu Historii zakupiono dwa powojenne obwieszczenia. Będą one eksponowane na wystawie stałej w Ratuszu Głównego Miasta. Z myślą o wystawie monograficznej rodziny złotników Stumpfów zakupiono komplet sześciu srebrnych łyżek stołowych wykonanych przez Carla Moritza Stumpfa. Uzupełniono również kolekcję sztuki dawnej Muzeum Bursztynu o kilka obiektów z okresu międzywojennego. Ich ekspozycja przewidziana została na wystawie „Bursztynowe art déco”. Do Kuźni Wodnej, przysłego oddziału MHMG, zakupiono kowadło z 1624 r.

- ← OBWIESZCZENIE
O ODGRUZOWYWANIU
GDAŃSKA, 1947 R.
- ↓ ŁYŻKA SREBRNA, CARL
MORITZ STUMPF, GDAŃSK,
OK. 1850 R.



2. DAROWIZNY, PRZEKAZY, POZYSKANIA

MHMG udało się pozyskać znaczną liczbę obiektów w wyniku darowizn i przekazów. Łącznie do zbiorów tą drogą trafiło 589 obiektów, przede wszystkim fotografii i znaczków pocztowych. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni wszystkim osobom i instytucjom, które zechciały przekazać do MHMG własne zbiory oraz rodzinne i osobiste pamiątki. Składamy Im serdeczne podziękowania.

DARCZYŃCY MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA W 2017 R.:

Renata Adamowicz, Tadeusz Befinger, Halina Borczyk, Tersilia Castiglioni, Marcin Chruściński, Waldemar Deluga, Wolfgang Deurer, rodzina Fietkiewiczów, Tadeusz Gleinert, Jerzy Głowczyński, Joanna Grążawska, Krzysztof Jacobson, Romuald Józefowicz, Grzegorz Kisiela, Barbara Kobylińska, Jan Małgorzewicz, Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie, Janina Polak, Eryk Popkiewicz, Ewa Rachoń, Hans Jobst Siedler, Elżbieta Suchodół, S&A Spółka Akcyjna z Gdyni, Stowarzyszenie „Grüner Weg” z Lubeki, Stowarzyszenie Związek Miast i Gmin Morskich, Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk, Jan Sygitowicz, Elżbieta Szymczak, Johannes Vogels, Andrzej Wołoszyn, Tadeusz Ziółak.



DOM UPHAGENA, FRAGMENT
WYSTROJU DUŻEJ JADALNI





↑ ←
DWÓR ARTUSA I KAMIENICE
PRZY DŁUGIM TARGU –
ZNISZCZENIE I ODBUDOWA
1949-1950. FOTOGRAFIE
J. M. BRZESKIEGO
I J. UKLEJEWSKIEGO



„MIASTO Z GRUZÓW. ODBUDOWA GDAŃSKA O CZAMI ŚWIADKÓW”

Termin: czerwiec–grudzień 2017

Autor projektu i realizator nagrań: dr Andrzej Hoja

Koordynator projektu: dr Janusz Dargacz, współpraca: Katarzyna Kurkowska

W 2016 r. zainicjowano prace nad utworzeniem w MHMG Archiwum Historii Mówionej. W 2017 r. MHMG uzyskało środki z programu „Patriotyzm jutra” na nagrania świadków historii i stworzenie platformy edukacyjnej.

Celem projektu było zarejestrowanie i upowszechnienie wspomnień świadków powojennej odbudowy Gdańska. Nagrano 14 rozmów, m.in. z prof. Wiesławem Gruszkowskim, dr Marią Pelczar, prof. Andrzejem Januszajtisem, arch. Stanisławem Michelem i dr. Jerzym Młynarczykiem. Uzupełnieniem wywiadów są bezpłatne materiały edukacyjne.

Nagrania umieszczono na portalu www.relacje.dziedzictwo-gdansk.pl.



OPRACOWANIE ZBIORÓW

NAGRANIA POLAKÓW Z WOLNEGO MIASTA GDAŃSKA

Termin: wrzesień–październik 2017

Realizator nagrań: dr Andrzej Hoja

Koordynator projektu: dr hab. Janusz Trupinda

Wspólnie z Ośrodkiem Karta rozpoczęto akcję rejestrowania wspomnień Polaków urodzonych w Wolnym Mieście Gdańsku. W 2017 r. zarejestrowano dwie rozmowy: z Haliną Czarlewską i Janem Małgorzewiczem.

ARCHIWIZACJA ZBIORÓW

Muzealia, pozyskane do zbiorów i opracowywane przez pracowników merytorycznych, wprowadzono do ewidencji zbiorów muzealnych w systemie MUSNET. Do bazy danych wprowadzono 3289 rekordów. Razem w systemie znajduje się 16 327 rekordów.



↓ →
JAN MAŁGORZEWICZ





09 DIGITALIZACJA ZBIORÓW I DOKUMENTACJA CYFROWA

Projekt „Cyfrowe Dziedzictwo Pomorza – digitalizacja i udostępnianie zbiorów MHMG – etap II”, przygotowany przez Dział Digitalizacji MHMG, uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kultura cyfrowa”, nabór 2017. Projekt realizowany był w oparciu o metodykę Princez pod kierownictwem Marcina Kłosa, kierownika Działu Digitalizacji.

W ramach projektu przeprowadzono prace konserwatorskie i fotograficzne:

- kolekcji bursztyńniczej (800 muzealiów),
- kolekcji grafiki (800 muzealiów),
- kolekcji złotnictwa (400 muzealiów),
- obiektów z Działu Historii (505 muzealiów).

Zdigitalizowane muzealia udostępniono w formie zdjęć na stronie internetowej MHMG.

← PRACOWNIA DIGITALIZACJI
MHMG

↓ W TRAKCIE PRAC
DIGITALIZACYJNYCH





10

BADANIA I KONSERWACJA ZABYTEKÓW



- Na wniosek Działu Konserwacji Zabytków MHMG Krajowe Centrum Badań nad Dziedzictwem przyznało grant na badania stropu w Wielkiej Sali Rady Ratusza Głównego Miasta. Dzięki temu przeprowadzono prace, które posłużą do opracowania dalszego toku postępowania konserwatorskiego tak ważnego obiektu, którym jest strop Sali Czerwonej.
- Grant Krajowego Centrum Badań nad Dziedzictwem uzyskano również na badania sześciu obiektów ze zbiorów Muzeum Bursztynu, jednak do realizacji zadania z przyczyn niezależnych od MHMG nie doszło.
- Pracownicy Działu Konserwacji Zabytków uczestniczyli w pracach badawczych, konserwatorskich i adaptacyjnych w Komorze Palowej w Ratuszu Głównego Miasta.
- W Dziale Konserwacji Zabytków przeprowadzono konserwację zachowawczą polichromowanej kamiennej płyty z herbem Gdańska (realizacja: Joanna Harasim-Grym).
- Przeprowadzono kontrolę stanu zachowania obiektów znajdujących się w zbiorach MHMG i wykonywano bieżące drobne naprawy i prace interwencyjne (realizacja: Joanna Harasim-Grym).
- Nadzorowano pod względem konserwatorskim montaż wystaw czasowych, głównie wystawy: „Pod królewską koroną...” (Joanna Harasim-Grym).

← REPLIKA LATARNI SMOLNEJ NA ELEWACJI RATUSZA GŁÓWNEGO MIASTA



↑ PRZEDMIOTY WYDOBYTE
Z GROBU POCZTOWCÓW
GDAŃSKICH PO
KONSERWACJI

→ MONTAŻ ORYGINALNEJ
LATARNI SMOLNEJ NA
DZIEDZIŃCU RATUSZA

Wiele prac konserwatorskich i rekonstrukcyjnych zlecono poza MHMG, ale nad ich przebiegiem czuwali pracownicy Działu Konserwacji Zabytków. Były to między innymi:

- konserwacja obiektów pochodzących z miejsca pochówku zamordowanych pocztowców Poczty Polskiej w Wolnym Mieście (finansowanie zewnętrzne z programu „Wspieranie samorządowych instytucji kultury – opiekunów miejsc pamięci”), realizacja: Pracownia Konserwacji Muzeum Archeologicznego w Gdańsku (nadzór: Joanna Harasim-Grym);
- konserwacja zachowawcza malowideł ściennych w Wielkim Krzysztofie w Ratuszu Głównego Miasta po zalaniu, realizacja: Maria Sieńkowska (nadzór: Joanna Harasim-Grym, dr Katarzyna Darecka);
- rekonstrukcja latarni smolnej umieszczonej w historycznym miejscu – w narożu gmachu Ratusza Głównego Miasta (nadzór i autorskie konsultacje: dr Katarzyna Darecka, Joanna Harasim-Grym);
- konserwacja dwóch zegarów ze zbiorów Muzeum Nauki Gdańskiej (nadzór: Joanna Harasim-Grym);
- czyszczenie i konserwacja obiektów bursztynowych i srebrnych, przeznaczonych do digitalizacji (nadzór: Joanna Harasim-Grym).





Doriana

KNURRHAU

11

BADANIA ARCHEOLOGICZNE

Dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach priorytetu „Zabytki archeologiczne”, w 2017 r. MHMG zrealizowało projekt badawczy mający na celu rozpoznanie wód Martwej Wisły przy Twierdzy Wisłoujście. Swoim zasięgiem badania objęły odcinek akwenu długości około 450 m, znajdujący się pomiędzy południowym i północnym ujściem fosy zewnętrznej otaczającej Szaniec Wschodni. Prace skupiły się na wąskim pasie wód wzdłuż wschodniego brzegu Martwej Wisły, z wyłączeniem toru wodnego stanowiącego główną arterię portu morskiego w Gdańsku. Ze względu na charakter prowadzonych badań oraz warunki hydrologiczne akwenu konieczne stało się rozpoznanie obszaru badawczego metodami geofizycznymi. W tym celu do współpracy przy projekcie zaproszono Instytut Morski, którego pracownicy wykonali sondaż przy pomocy aparatury hydroakustycznej, co pozwoliło uzyskać szczegółowy obraz dna w pobliżu Twierdzy i wskazać potencjalne obiekty o wartości archeologicznej. Podwodną weryfikację namierzonych obiektów przeprowadził Uniwersytet Gdański we współpracy z firmą Archcom Services. W wyniku prac zinwentaryzowano obiekty zalegające w tym rejonie pod wodą, w tym elementy niewielkiej drewnianej jednostki pływającej z przełomu XIX i XX w.

↓ BADANIA HYDROAKUSTYCZNE
PRZY TWIERDZY WISŁOUJŚCIE





12
**DZIAŁALNOŚĆ
 OGÓLNO MUZEALNA**



MUZEUM KRONIKARZEM MIASTA

W 2017 r. MHMG przejęło obowiązki kronikarza miasta, sprawowane uprzednio przez dr. Jerzego Kuklińskiego (byłego kuratora MHMG). Pierwszym kronikarzem na 2017 r. został Grzegorz Jedlicki.

ZESPOŁY ZADANIOWE

Zgodnie ze strategią MHMG w 2017 r. działały zespoły zadaniowe, powołane do różnego typu zadań, w tym zespół ds. wystawy czasowej: „Król jedzie...”, zespół ds. opracowania programu merytorycznego i przygotowania wstępnej koncepcji wystawy stałej w Muzeum Nauki Gdańskiej.

WYJAZD INTEGRACYJNY DLA PRACOWNIKÓW MHMG

W wyjeździe integracyjnym 7 i 8 listopada 2017 r. wzięło udział 81 pracowników MHMG wszystkich pionów. Celem wyjazdu były muzea warszawskie. Pracownicy odwiedzili: Muzeum Warszawy, gdzie zapoznali się z otwartą w maju 2017 r. stałą ekspozycją, Muzeum Narodowe w Warszawie wraz z wystawą czasową „Biedermeier”, Muzeum Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Historii Żydów Polskich Polin.





↑ SPOTKANIE WIGILIJNE
W 2017 R.

✚ NA WYSTAWIE „BIEDERMEIER”
W MUZEUM NARODOWYM

KONWENT STRATEGICZNY MHMG

Realizacja strategii MHMG na lata 2016–2018 podlega corocznym ocenom podczas całodniowych spotkań Konwentu Strategicznego, w których uczestniczy każdorazowo około 40 zaproszonych pracowników MHMG. Celem spotkań jest zaprezentowanie i przedyskutowanie w szerokim gronie pracowników stanu realizacji strategii. Podczas spotkań osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań zapisanych w strategii przedstawiają postępy prac i dane liczbowe – osiągnięte w danym roku mierniki.

Wykonanie strategii za 2017 r. Konwent omawiał 17 listopada 2017 r. w sali konferencyjnej Filharmonii Bałtyckiej.

WIGILIA PRACOWNIKÓW MHMG

13 grudnia w salach restauracji Ołowianka odbyło się zwyczajowe spotkanie bożonarodzeniowe obecnych i byłych pracowników MHMG. Była to okazja do podsumowania kolejnego roku pracy, podziękowań i złożenia życzeń. Każdy uczestnik obdarowany został niewielkim upominkiem.

WYDARZENIA ZEWNĘTRZNE

MHMG jest właścicielem niezwykle atrakcyjnych obiektów zabytkowych, które udostępniane są zewnętrznym podmiotom jako miejsce organizacji wydarzeń publicznych (konferencji, debat, spotkań, uroczystych gali etc.), a także prywatnych (zaręczyny, śluby). Wydarzenia tego typu miały miejsce przede wszystkim w Dworze Artusa i Ratuszu Głównego Miasta.



13

DZIAŁALNOŚĆ REMONTOWA
I INWESTYCYJNA

W 2017 r. zespół pracowników Pionu Inwestycyjnego wraz z inspektorami nadzoru branży budowlanej, elektrycznej i sanitarnej realizował następujące prace:

- ukończenie budowy nowej portierni w Ratuszu Głównego Miasta,
- budowa windy zewnętrznej w Ratuszu Głównego Miasta,
- wykonanie prac remontowych tarasu widokowego Latarni Twierdzy Wisłoujście,
- konserwacja detali kamiennych Lapidarium, osadzonych w północnym murze Szyi Zespołu Przedbramia.

MHMG jest obecnie przystosowane do obsługi osób z niepełnosprawnością, osób w podeszłym wieku i rodzin z małymi dziećmi jedynie w oddziale Ratusz Głównego Miasta. W 2017 r. przeprowadzono tam dwie inwestycje:

1. Dobudowa windy wraz z przebudową węzłów sanitarnych z dostosowaniem ich do potrzeb osób niepełnosprawnych. Projekt był ściśle związany z problemem udostępnienia wymienionym grupom osób prawie wszystkich pomieszczeń wystawowych. Zrealizowany został dzięki środkom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Gminy Miasta Gdańska i środkom własnym. W ramach inwestycji wykonano następujące udogodnienia:
 - dobudowa szybu windowego, umożliwiającego wjazd na poziomy o, +1, +2 i +3 (poddasze),
 - przebudowa trzech sanitariatów na poziomach o, +1 i +2, zgodnie z przepisami o udostępnieniu osobom niepełnosprawnym,
 - instalacja demontowalnej rampy zjazdowej w Wielkiej Sali Rady, umożliwiającej dostęp do najbardziej reprezentacyjnych pomieszczeń Ratusza na I piętrze,
 - dobudowa windy schodowej na poddaszu, umożliwiającej dostęp do wszystkich sal ekspozycyjnych.

← SZYB NOWEJ WINDY
ZEWNĘTRZNEJ W RATUSZU
GŁÓWNEGO MIASTA



↑ PRACE W KOMORZE PALOWEJ

➤ PRACE NA PRZEDPROŻU
RATUSZA

2. Przebudowa Komory Palowej na Salę Wystaw Czasowych wraz z wykonaniem węzła sanitarnego dla osób niepełnosprawnych i rodziców z małymi dziećmi. Pomieszczenia te, dotychczas wykorzystywane przez branżę gastronomiczną, przebudowano na salę wystawową wraz z zapleczem. Sala wystaw czasowych zlokalizowana jest na poziomie przyziemia Ratusza, dlatego nie ma bariery różnicy poziomów. Część sanitarna została przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (poruszających się na wózkach) oraz rodziców z małymi dziećmi.

Obecnie w Ratuszu osoby z utrudnioną możliwością ruchową nie mają dostępu jedynie do wieży oraz do małego fragmentu II piętra. Niestety, są to wnętrza trudno dostępne ze względu na duże różnice poziomów i wymogi konserwatorskie.

PRZYWRACANIE BLASKU DRODZE KRÓLEWSKIEJ W GDAŃSKU

W 2017 r. trwały prace nad realizacją zadań wykonywanych w ramach projektu „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej w Gdańsku – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa” (RPPM.08.03.00-22-0017/15-00) finansowanego w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020” oraz ze środków Gminy Miasta Gdańska.

W ramach tego zadania zrealizowano:

- przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania oraz prace konserwatorskie pomieszczeń Komory Palowej w Ratuszu Głównego Miasta oraz pomieszczeń



pomocniczych w kamienicach przy ul. Kramarskiej na potrzeby MHMG – realizowaną w formule „zaprojektuj i wybuduj”;

— prace budowlano-konserwatorskie dziedzińca Dworu Artusa od ul. Chlebnickiej.

Rozpoczęły się prace nad realizacją remontu konserwatorskiego zabytkowych przedproży Ratusza Głównomięjskiego i Dworu Artusa, realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”, które będą kontynuowane w 2018 r.

PRACE PROJEKTOWE

Wykonano kilka projektów z myślą o realizacji w kolejnych latach:

- Ratusz Głównego Miasta: projekt przebudowy instalacji kanalizacyjnych wewnętrznych i przyłączy kanalizacyjnych;
- Twierdza Wisłoujście: projekt wzmocnienia muru oporowego dziedzińca Fortu Carré oraz odtworzenia wiaty; projekt tymczasowej lokalizacji segmentów okrętu U-Boot; projekty inwentaryzacji latarni i wieńca od strony wewnętrznej Fortu Carré;
- Dwór Artusa: projekt zamienny dla zadania „Przebudowa Sieni Ekonomistów Zespołu wejściowego Dworu Artusa”;
- Kuźnia Wodna: koncepcja architektoniczna wraz z zagospodarowaniem terenu obiektu.

- SEKCJA OKRĘTU U-BOOT
- (NA SĄSIEDNIEJ STRONIE)
WIDOK KUŻNI WODNEJ
W OLIWIE



GOSPODARKA GRUNTAMI

W 2017 r. MHMG podpisało kilka aktów notarialnych i stało się właścicielem bądź wieczystym użytkownikiem następujących terenów:

- działki nr 453/4, obręb 089, Długi Targ, o pow. 52 m², fragment przedproża zabudowanego zespołem małej architektury wraz z zejściem do piwnic Dworu Artusa oraz schodów prowadzących na przedproże Dworu Artusa i Sieni Gdańskiej wraz z kanałem technologicznym;
- działki nr 11, obręb 073, Twierdza Wisłoujście;
- uzyskano na własność budynek Wielkiego Młyna, a działki przejęto w użytkowanie wieczyste (nr 173/8, 174/1, 174/2, 173/2, 173/3, 173/4, 171/4, obręb 090).

W 2017 r. MHMG wystąpiło do Wydziału Skarbu Urzędu Miejskiego o przejęcie Kuźni Wodnej w Oliwie.





14
PARTNERZY MHMG,
WSPÓŁPRACA

WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI WYŻSZYMI I INSTYTUCJAMI NAUKOWYMI

PROJEKT STUDIALNY „TWIERDZA WISŁOUJŚCIE – CENTRUM KONSERWACJI”

Nawiązana w 2016 r. współpraca z Akademią Sztuk Pięknych zaowocowała przygotowaniem kilku wspólnych projektów. Jednym z nich była realizacja projektu studialnego „Twierdza Wisłoujście – centrum konserwacji”. W projekcie wzięły udział studentki pierwszego roku II stopnia studiów na kierunku: architektura przestrzeni kulturowej w Pracowni Architektury Pasywnej na Wydziale Architektury i Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku pod opieką prof. ASP dr hab. Iwony Dzieżko-Bukal. W projekcie uczestniczyło także Laboratorium Zanurzonej Wizualizacji Przestrzennej na Politechnice Gdańskiej.

W pierwszym etapie powstało sześć projektów zagospodarowania Szańca Wschodniego Twierdzy Wisłoujście na cele muzealno-turystyczne, z uwzględnieniem tras zwiedzania, celów edukacyjnych oraz nowej zabudowy. W drugim etapie powstał projekt finalny zagospodarowania Szańca Wschodniego Twierdzy Wisłoujście jako centrum konserwacji, łączącego funkcje muzealną, turystyczną, magazynową i edukacyjną.

Projekt uwzględniał wytyczne MHMG, uwarunkowania przestrzenne oraz wynikające z ochrony konserwatorskiej i przyrodniczej.



- ← EDUKATORZY NA PRZEDPROŻU RATUSZA GŁÓWNEGO MIASTA
- PRACA STUDENTÓW - PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW TWIERDZY WISŁOUJŚCIE



PRAKTYKI STUDENCKIE, WOLONTARIAT I STAŻE ZAWODOWE W MHMG

W MHMG odbywają praktyki studenci kilku kierunków studiów – historii, historii sztuki, niemcoznawstwa, kulturoznawstwa, krajoznawstwa, turystyki historycznej, turystyki i rekreacji. Praktyki studenckie dla łącznie 10 osób odbywały się w oddziałach: Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa, Muzeum Bursztynu, Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku. Kolejne 10 osób praktykowało w Dziale Edukacji, tam również odbyły się staże zawodowe (finansowane przez Narodowe Centrum Kultury oraz z programu „Wakacyjny Staż 2017” Urzędu Miejskiego w Gdańsku). W Dziale Historii i Dziale Digitalizacji zatrudniona była jedna stażystka (w ramach programu „Zarządzanie Dziedzictwem Kulturowym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu”, finansowanym ze środków Unii Europejskiej).

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ

Dział Edukacji rozpoczął współpracę ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym w ramach programu „Centrum Aktywizacji Zawodowej i Społecznej dla Dorosłych Osób z Autyzmem”. W ramach współpracy zrealizowano pierwsze pilotażowe trzymiesięczne staże zawodowe dla dwóch podopiecznych Stowarzyszenia.

Dział Edukacji podjął współpracę z Hospicjum Pomorze Dzieciom. W trakcie Europejskiej Nocy Muzeów zorganizowano nocną grę miejską, której towarzyszyła akcja poszukiwania 12 500 „aniołów” – osób, które zadeklarują comiesięczną wpłatę na rzecz hospicjum.

Pracownicy Działu Edukacji uczestniczyli, jako goście specjalni, w uroczystości 60-lecia Przedszkola Panienki z Okienka w Gdańsku.

W Twierdzy Wisłoujście zorganizowano akcję przygotowania obiektu do sezonu letniego – grupa 50 uczniów włączyła się w porządkowanie obiektu w ramach programu edukacji kulturalnej i budowania tożsamości lokalnej, realizowanego we współpracy z Zespołem Szkół Morskich w Gdańsku.



↑ REKONSTRUKTORKI
NA WAŁACH TWIERDZY
WISŁOUJŚCIE

WSPÓŁPRACA Z GRUPAMI REKONSTRUKCYJNYMI

MHMG prowadzi stałą współpracę z lokalnymi i ogólnopolskimi grupami rekonstrukcji historycznej. Przy organizacji wydarzeń w historycznym centrum Gdańska stale współpracuje z grupą Projekt Historyczny „Garnizon Gdańsk”.

W kamieniczkach Twierdzy Wisłoujście swoje siedziby ma pięć grup rekonstrukcyjnych (Kompania Kaperska, Chorągiew Ziemi Gdańskiej, Gdańska Rota Mieszczkańska, XII Pułk Księstwa Warszawskiego, Gloria Victoria i Leib-Husaren-Regiment Danzig). W zamian za udostępnienie obiektu grupy przygotowują prezentacje i pokazy dla publiczności.

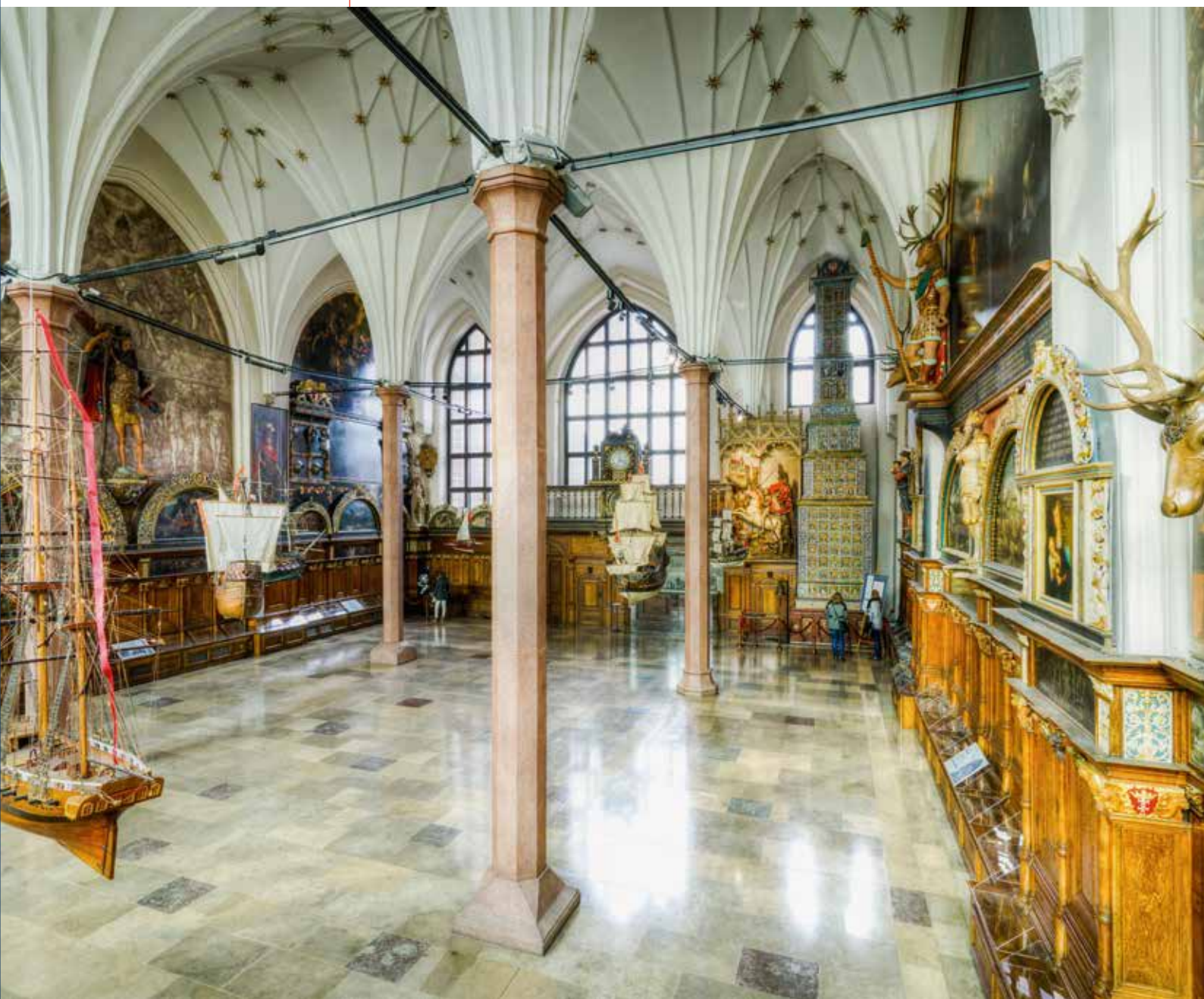
WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA

Działy i oddziały MHMG współpracują stale z wieloma instytucjami, między innymi z (wymieniono w porządku alfabetycznym):

- Akademią Gdańskich Lwiątek (Fundacja Wspólnota Gdańska),
- Akademią Sztuk Pięknych w Gdańsku,
- Archiwum Państwowym w Gdańsku,
- Fundacją Gdańską,
- Fundacją im. dr Katarzyny Cieślak,
- Fundacją Pomorze Dzieciom,
- Projektem Historycznym „Garnizon Gdańsk” (grupa rekonstrukcyjna),
- Gdańską Organizacją Turystyczną,
- Herder-Institut w Marburgu,
- Instytutem Historii Polskiej Akademii Nauk,
- Instytutem Kultury Miejskiej,
- Instytutem Pamięci Narodowej, oddziałem w Gdańsku,
- Kołem Rodzin Byłych Pracowników Poczty Polskiej w Gdańsku,
- Międzynarodowym Stowarzyszeniem Bursztynników,
- Międzynarodowymi Targami Gdańskimi,
- Muzeum Bursztynu w Ribnitz-Damgarten,
- Muzeum Historycznym we Lwowie,
- Muzeum Narodowym w Gdańsku,
- Muzeum Stutthof w Sztutowie,
- Muzeum II Wojny Światowej,
- Polską Akademią Nauk Biblioteką Gdańską,
- Politechniką Gdańską, zwłaszcza: Wydziałem Architektury oraz Katedrą Inteligentnych Systemów Interaktywnych, Wydziałem Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki, Laboratorium Zanurzonej Wizualizacji Przestrzennej,
- Pomorskim Centrum Informacji Turystycznej,
- Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną,
- portalem amber.com.pl,
- Przedszkolem Panienki z Okienka (nr 27, ul. Bednarska 22 w Gdańsku),
- Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym,
- Stowarzyszeniem Historyków Sztuki, Oddziałem Gdańskim,
- Stowarzyszeniem Konsulów Honorowych w Polsce,

- Stowarzyszeniem Rajców Gdańskich,
- Stowarzyszeniem Twórców Form Złotniczych,
- Towarzystwem Dom Uphagena,
- Uniwersytetem Gdańskim, Wydziałem Historycznym; Wydziałem Biologii, Katedrą Zoologii Bezkręgowców i Parazytologii oraz Katedrą Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody,
- Westpreußisches Landesmuseum w Warendorfie,
- Zespołem Szkół Morskich w Gdańsku.

↓ WIELKA HALA DWORU ARTUSA





15

MEDIA ELEKTRONICZNE I PROMOCJA

STRONA WWW.MHMG.PL

Treści na stronie internetowej MHMG były systematycznie aktualizowane, uzupełniane i poszerzane. Na stronie znalazły się dokładne informacje na temat wszystkich aktualnych wystaw i wydarzeń w formie obszernych wpisów, notatek, kalendarza wydarzeń i zdjęć.

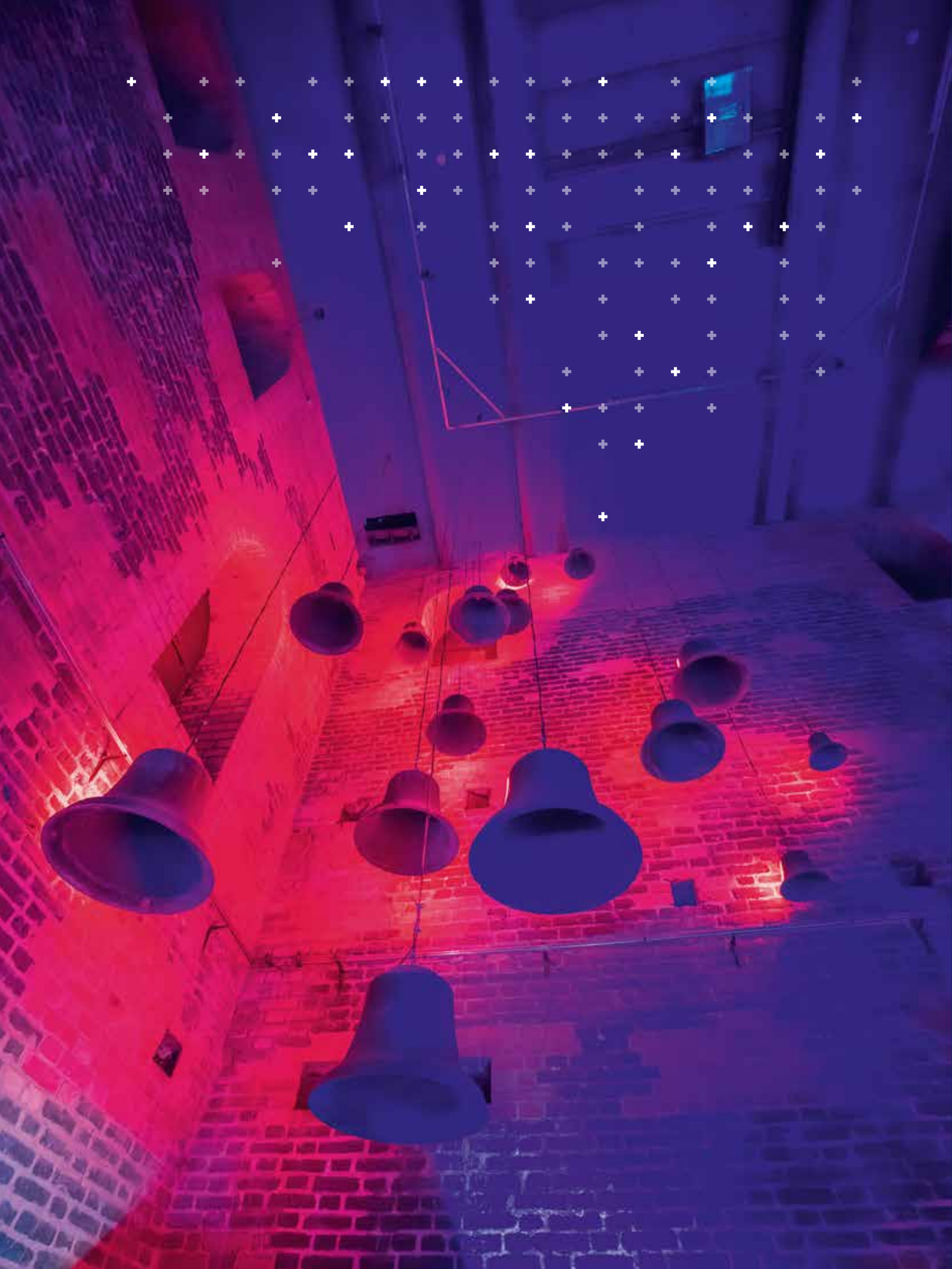
W 2017 r. odnotowano 311 886 wejść na stronę internetową MHMG.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

Promocja MHMG na Facebooku obejmowała profil główny MHMG oraz profile wszystkich oddziałów. Dodatkowo współredagowany był profil Carillonu Gdańskie. Na profilu głównym FB ukazało się 258 postów i 113 wydarzeń. Rok 2017 na FB MHMG rozpoczęło z liczbą 4058 polubień, zakończyło z liczbą 5296 polubień, co daje 1238 polubień w całym 2017 r.

Prowadzone były także konta: Muzeum Historyczne Miasta Gdańska (Twitter), Muzeum Historyczne Miasta Gdańska (Instagram) oraz kanał MHMG TV (YouTube). W 2017 r. opublikowano 24 filmy, wyświetlone 66 400 razy, co dało wzrost do roku poprzedniego o 129%. Odnotowano także wzrost czasu wyświetlania materiałów o 523%.



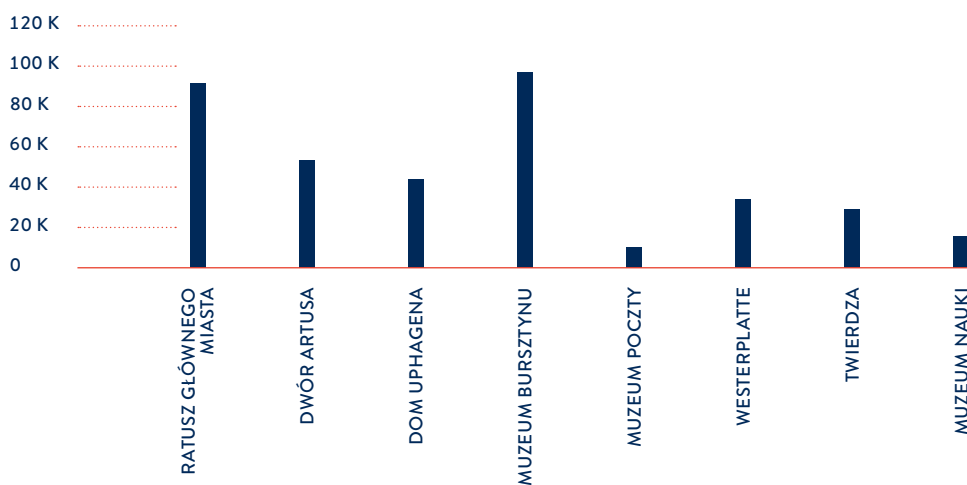


16

ZWIEDZAJĄCY

Frekwencja całkowita w 2017 r. wyniosła 378 809 osób. Największym zainteresowaniem zwiedzających cieszyły się cztery oddziały w historycznym centrum miasta. Zanotowano także wzrost odwiedzin w Twierdzy Wisłoujście i Wartowni Nr 1 na Westerplatte.

FREKWENCJA W ODDZIAŁACH MHMG W 2017 R.



Wśród zwiedzających MHMG w 2017 r. znalazły się także ważne postaci życia publicznego. Dwór Artusa gościł przedstawicieli rodzin panujących: w maju z prywatną wizytą przybyła do Gdańska Zofia Bawarska, księżna Lichtensteinu; w lipcu oficjalnie gościła w Gdańsku brytyjska para książęca William i Kate, księżę i księżna Cambridge.



- ← DZWONY CARILLONU Z BISKUPIEJ GÓRKI W MUZEUM NAUKI GDAŃSKIEJ
- KSIĄŻĘTA CAMBRIDGE WILLIAM I KATE W DWORZE ARTUSA



17

FINANSE



Dotacja podmiotowa – 11 150 377 zł

Dotacje celowe bieżące – 504 375 zł, z czego:

1. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (wystawa „Pod królewską koroną. Kazimierz Jagiellończyk a Gdańsk w 560. rocznicę wielkiego przywileju) – **85 803 zł**
2. Muzeum Historii Polski w Warszawie (wystawa „Miasto z gruzów. Odbudowa Gdańska oczami świadków”, finansowana z programu „Patriotyzm Jutra”) – **22 552 zł**
3. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (projekt „Podwodne rozpoznanie wokół obszaru Twierdza Wisłoujście w Gdańsku”) – **59 400 zł**
4. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (projekt „Cyfrowe Dziedzictwo Pomorza – digitalizacja i udostępnianie zbiorów MHMG – etap II”) – **272 000 zł**
5. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (projekt „Witajcie Koledzy! Konserwacja i udostępnianie pamiątek po rozstrzelanych obrońcach Poczty Polskiej w Gdańsku”) – **24 048 zł**
6. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (projekt „Opracowanie scenariusza i projekt nowej wystawy stałej w Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku”) – **40 572 zł**

Środki własne – 4 296 505 zł, z czego:

1. przychody ze sprzedaży (biletów, wynajmu sal, czynszów) – **2 339 367 zł**
2. przychody ze sprzedaży towarów i materiałów – **173 671 zł**
3. przychody uzyskane z tytułu prowadzenia lekcji muzealnych, organizacji urodzin, warsztatów, noclegów, reklam, pozostałych usług – **219 197 zł**
4. niezamortyzowana wartość środków trwałych zakupionych dzięki otrzymanym na ten cel dotacjom lub otrzymanych nieodpłatnie – **1 483 098 zł**
5. otrzymane odszkodowania – **27 654 zł**
6. pozostałe przychody operacyjne – **49 683 zł**
7. przychody finansowe (uzyskane odsetki) – **3835 zł**



↑ FRAGMENT OBRAZU
„APOTEOZA GDAŃSKA”
Z WIELKIEJ SALI
RADY RATUSZA
GŁÓWNOMIEJSKIEGO

Zadania inwestycyjne – 3 576 757 zł, z czego:

I. Dotacje celowe na inwestycje: 3 049 817 zł

1. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego (projekt „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej w Gdańsku – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa”) – 1 249 990 zł
2. Urząd Miejski w Gdańsku (projekt „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej w Gdańsku – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa”) – 833 327 zł
3. Urząd Miejski w Gdańsku (projekt „Przebudowa i adaptacja zabytkowego Wielkiego Młyna w Gdańsku na potrzeby Muzeum Bursztynu, oddziału MHMG”) – 73 500 zł
4. Urząd Miejski w Gdańsku (projekt „Budowa windy w Ratuszu”) – 500 000 zł
5. PFRON (projekt „Budowa windy w Ratuszu”) – 373 000 zł
6. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (projekt „Witajcie Koledzy! Konserwacja i udostępnianie pamiątek po rozstrzelanych obrońcach Poczty Polskiej w Gdańsku”) – 20 000 zł

II. Zakupy inwestycyjne z środków własnych: 526 940 zł

1. MHMG środki własne (projekt „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej w Gdańsku – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa”), wydatek niekwalifikowalny bez podatku Vat – 95 890 zł
2. MHMG środki własne (projekt „Cyfrowe Dziedzictwo Pomorza – digitalizacja i udostępnianie zbiorów MHMG – etap II”) – 60 000 zł
3. MHMG środki własne (projekt „Budowa windy w Ratuszu i podjazdu dla niepełnosprawnych”) – 371 050 zł



18

RADA MHMG

5 kwietnia 2017 r. odbyło się ostatnie posiedzenie Rady działającej w latach 2013–2017, podczas którego przedstawiono sprawozdanie za 2016 r. oraz plany na 2017 r. Rada przyjęła w głosowaniu sprawozdanie oraz zaakceptowała informacje na temat planowanych przedsięwzięć.

RADA MHMG W LATACH 2013–2017:

prof. dr hab. Błażej Śliwiński

przewodniczący Rady (Zakład Historii Średniowiecza Polski i Nauk Pomocniczych Historii Uniwersytetu Gdańskiego)

dr Zbigniew Markowski

wiceprzewodniczący Rady (Prezes Zarządu O.M. Finance Sp. z o.o.)

prof. UG dr hab. Sławomir Kościelak

sekretarz Rady (Wydział Historii Uniwersytetu Gdańskiego)

dr Zbigniew Canowiecki

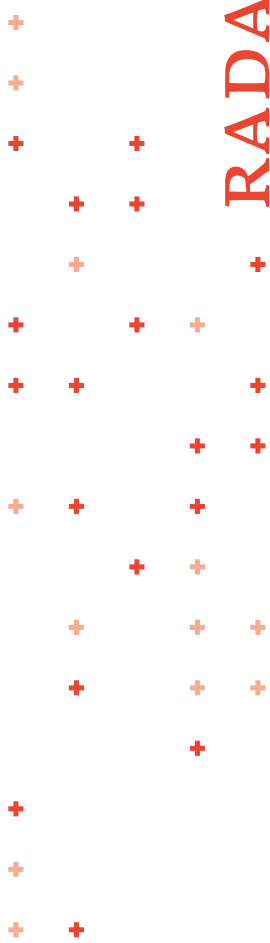
(Prezes Zarządu „Pracodawcy Pomorza”)

Marta Chełkowska

(Dyrektor Departamentu Turystyki i Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego)

prof. dr hab. Piotr Dominiak

(Wydział Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej)





↑ WIDOK NA PÓLWYSEP
WESTRPLATTE Z WARTOWNIĄ
NR 1 – ODDZIAŁEM MHMG

dr Barbara Józwiak

(doradca BRE Banku SA w Warszawie)

Mariusz Mierzwiński

(Dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku)

dr Jarosław Minkowski

(Dyrektor Regionu Północ Grupy LUX MED)

prof. dr hab. Danuta Popinigis

(Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku)

Gerard Radecki

(Muzeum Narodowe w Poznaniu)

dr Marek Rubnikowicz

(Dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu)

Piotr Urbańczyk

(Prezes Zarządu Meritum Banku)

Artur Zawadka

(Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Wydział Krajowy)

Władysław Zawistowski

(Dyrektor Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego).

MHMG zgłosiło na ręce Prezydenta Miasta swoje kandydatury do nowej Rady MHMG.
Nowa Rada rozpocznie działalność w 2018 r.



19

PRACOWNICY MHMG

**WYKAZ ETATOWYCH PRACOWNIKÓW
ZATRUDNIONYCH W MHMG W 2017 R.**

(stan zatrudnienia 31 grudnia 2017 r. – 133 osoby):

DYREKCJA MHMG

dr hab. Waldemar Ossowski, Dyrektor
 dr Ewa Barylewska-Szymańska, Zastępca dyrektora ds. merytorycznych – kustosz dyplomowany
 mgr inż. Tomasz Wierchowski, Zastępca dyrektora ds. inwestycji i administracji
 mgr Monika Przybyszewska, Główny księgowy

ODDZIAŁ RATUSZ GŁÓWNEGO MIASTA

dr Ewa Bojaruniec-Król, kustosz – kierownik oddziału
 dr Anna Frąckowska, adiunkt – zastępca kierownika oddziału
 mgr Marta Krzyżowska, asystent
 dr inż. Tomasz Olkowski, adiunkt (1/2 etatu)
 mgr Dorota Powirska, adiunkt
 Teresa Bryks, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – brygadzysta
 Elżbieta Barczewska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Maria Cieśluk, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Lidia Dajnowiec, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Bogumiła Kirszenstein, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Danuta Laskowska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Maria Janecka-Lidzbarska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 mgr Gabriela Mironowicz, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Marzena Nadolska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Monika Różycka, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Jolanta Świągost, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Mirosława Teclaf, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer
 Agnieszka Barczewska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Joanna Baranowska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Szymon Smeja-Skulimowski, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer (1/2 etatu)
 Barbara Pazdro, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer
 Joanna Malicka, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
 Anna Skruch, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer (do 30.09.2017)



ODDZIAŁ MUZEUM BURSZTYNU

mgr Joanna Grążawska, kustosz – kierownik oddziału
mgr Renata Adamowicz, kustosz – zastępca kierownika oddziału
mgr Bartłomiej Kentzer, adiunkt
mgr Ludmiła Skulbaszewska, kustosz
Ewa Pawłęga, starszy referent ds. administracyjnych
Anna Kozakiewicz, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer
Barbara Baranowska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – przewodnik, brygadzysta
Jolanta Chomko, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – przewodnik
Violetta Cissewska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Ewa Czerepko, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Michał Bładziak, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Grażyna Kostrzewa, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Małgorzata Pluta, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Beata Radziuk, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Aleksandra Szmul, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer (1/2 etatu)
Ewelina Pawłowska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Aniela Kowalska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Barbara Łebek, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Joanna Janik, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – brygadzysta

ODDZIAŁ MUZEUM DWÓR ARTUSA

mgr Izabela Jastrzemska-Olkowska, kustosz – kierownik oddziału
mgr Krzysztof Jachimowicz, adiunkt
Eugenia Tomczak, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – brygadzysta
Joanna Gajkowska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Grażyna Krotla, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer
Krystyna Piotrowska, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Anna Engler, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Edyta Wróblewska-Sikora, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer
Stefania Chojnowska, robotnik gospodarczy
Barbara Woźniak, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych (do 30.09.2017)

ODDZIAŁ DOM UPHAGENA – MUZEUM WNĘTRZ MIESZCZAŃSKICH

mgr Wojciech Szymański, kustosz – kierownik oddziału
Mariola Krzyżewska, starszy referent ds. administracyjnych
Hanna Gruzlewska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer



↑ TARCZA ZEGARA NA WIEŻY
RATUSZA GŁÓWNEGO MIASTA

Katarzyna Górską, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – przewodnik muzealny

Bożena Krefta-Jakuszek, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – brygadzysta

Maciej Ostrowski, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych

Grażyna Lihs, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych

Hanna Pioch, starszy kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer

Bogusława Wójcik, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer

Izabela Andrzejewska, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych

Dorota Kozak, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – przewodnik

Mariola Benka, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – brygadzysta (do 30.09.2017)

Renata Krzywicka, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych (do 30.09.2017)

Przemysław Zachulski, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – przewodnik

ODDZIAŁ MUZEUM POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU

dr hab. Janusz Trupinda, kustosz dyplomowany – kierownik oddziału (do 31.12.2017)

Marek Adamkowicz, asystent

Małgorzata Friedensberg, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer

Filip Gałas, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer

Mateusz Szuba, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer

Grażyna Skonecka, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer (do 31.07.2017)

Katarzyna Warmbier, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych – kasjer (do 12.03.2017)

ODDZIAŁ MUZEUM NAUKI GDAŃSKIEJ

dr inż. Grzegorz Szychliński, kustosz dyplomowany – kierownik oddziału

Monika Głowińska, zastępca kierownika oddziału

ODDZIAŁ TWIERDZA WISŁOUJŚCIE

mgr Katarzyna Krawczyk, adiunkt – kierownik oddziału (do 31.12.2017)

ODDZIAŁ WARTOWNIA NR 1 NA WESTERPLATTE

mgr Grzegorz Jedlicki, adiunkt – kierownik oddziału

DZIAŁ HISTORII

dr Janusz Dargacz, kustosz – kierownik działu

mgr Katarzyna Kurkowska, adiunkt

dr Piotr Paluchowski, adiunkt (do 30.06.2017)



DZIAŁ EDUKACJI

mgr Monika Kryger, kustosz – kierownik działu
mgr Ewelina Martys, adiunkt – zastępca kierownika działu (do 31.10.2017)
mgr Anna Czarnota, asystent
mgr Justyna Kieczmer, asystent
Krzysztof Kucharski, starszy referent ds. edukacji
mgr Anna Mallek-Bojke, asystent
Wojciech Krakus, adiunkt (do 30.09.2017)
mgr Marta Ellert, asystent

DZIAŁ INWENTARZY MUZEALIÓW

mgr Katarzyna Lis, kustosz – główny inwentaryzator
Agata Włodarczak, referent ds. inwentarzy muzealiów
Paulina Szeksztełło, specjalista ds. inwentarzy muzealiów

DZIAŁ KONSERWACJI ZABYTKÓW

mgr Joanna Harasim-Grym, konserwator – kierownik działu
dr Katarzyna Darecka, kustosz dyplomowany
mgr Anna Stankuć, starszy konserwator (do 25.07.2017)

BIBLIOTEKA

mgr Ewa Szykiel, kustosz (1/2 etatu)
Agnieszka Cińcio-Pętlicka, młodszy bibliotekarz (1/2 etatu)

PEŁNOMOCNICY DYREKTORA

dr Janusz Marszalec, adiunkt – pełnomocnik Dyrektora ds. Westerplatte
mgr Lech Trawicki, kustosz – pełnomocnik Dyrektora ds. Kuźni Wodnej w Oliwie

DZIAŁ KADR

Stefania Pawłowska, główny specjalista ds. pracowniczych

KANCELARIA

mgr Beata Skrzecz, kierownik kancelarii
Barbara Piekarska, specjalista ds. kancelaryjnych



↑ FRAGMENT DEKORACJI
Z POKOJU OWADÓW W DOMU
UPHAGENA

DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY

mgr Anna Ossowska, zastępca głównego księgowego
mgr Ilona Hajdamowicz, specjalista ds. finansowo-księgowych – kasjer
mgr Agnieszka Kamińska, specjalista ds. finansowo-księgowych
mgr Klaudia Arendt, starszy referent ds. finansowo-księgowych
Katarzyna Szczypińska, specjalista ds. finansowo-księgowych
mgr Aleksandra Skóra, specjalista ds. finansowo-księgowych

SAMODZIELNE STANOWISKO DS. ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Elżbieta Miłosierna, główny specjalista ds. zamówień publicznych

DZIAŁ MARKETINGU

mgr Michał Pietrzak, kierownik działu
dr Andrzej Gierszewski, asystent – zastępca kierownika działu, rzecznik prasowy
mgr Bożena Kowalczyk, specjalista ds. magazynowo-wydawniczych
mgr Agnieszka Grabowska-Ogrodnik, specjalista ds. marketingu i fotografii (1/2 etatu)
mgr Maciej Flis, adiunkt

DZIAŁ PROGRAMÓW POMOCOWYCH

mgr Kinga Krause, kierownik działu

DZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA

mgr Dariusz Wysocki, główny specjalista ds. BHP, ppoż. i obrony cywilnej (3/5 etatu)

DZIAŁ INWESTYCJI

mgr Maciej Szczepkowski, kierownik działu (do 30.04.2017)
Teresa Peplińska, zastępca kierownika działu
mgr Aleksandra Płotka, specjalista ds. konserwacji zabytków nieruchomych

DZIAŁ INFORMATYCZNY

Piotr Stój, kierownik działu
Jakub Szałkowski, starszy referent ds. informatycznych

DZIAŁ DIGITALIZACJI

mgr Marcin Kłos, kierownik działu
inż. Ewa Grela, fotograf
mgr Hubert Kotarski, specjalista ds. digitalizacji

DZIAŁ UTRZYMANIA

inż. Arkadiusz Szekszteńło, kierownik działu
Kazimierz Formela, specjalista ds. remontów
Krystyna Trzebiatowska, specjalista ds. gospodarki gruntami (2/5 etatu)

DZIAŁ UTRZYMANIA – BRYGADA TECHNICZNA

Zenon Wachowiak, pracownik techniczny – konserwator
Dawid Jaroszewski, pracownik techniczny – konserwator
Mirosław Drażek, pracownik techniczny – stolarz
Roman Kućma, pracownik techniczny – konserwator
Piotr Kwiatkowski, pracownik techniczny – konserwator
Mariusz Skóra, pracownik techniczny – konserwator
Jacek Niedźwiedzki, pracownik techniczny – elektryk, kierowca
Tadeusz Stojalowski, pracownik techniczny – konserwator
Wiesław Wnukowski, pracownik techniczny – konserwator, kierowca
Krzysztof Dąbrowski, rzemieślnik – elektromonter (do 30.06.2017)

DZIAŁ ADMINISTRACJI

Emilia Kroplewska, kierownik działu
Elżbieta Mikołajczak, zastępca kierownika działu
mgr Patrycja Marszewska, starszy referent ds. administracyjnych

DZIAŁ ADMINISTRACJI – KIEROWCA

Marek Kozakiewicz, kierowca

DZIAŁ ADMINISTRACJI – SPRZĄTANIE POMIESZCZEŃ BIUROWYCH

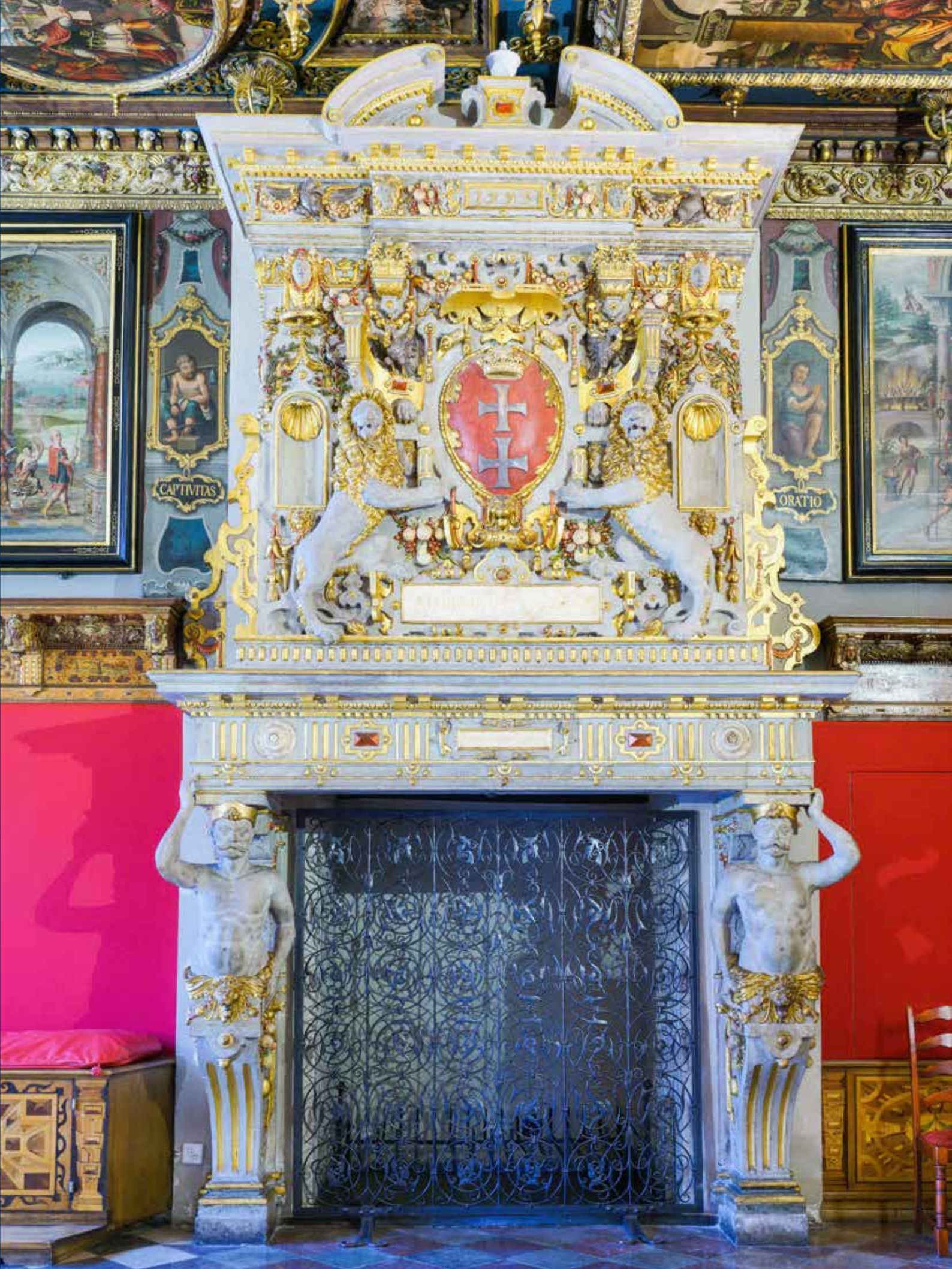
Katarzyna Błaszkwicz, kwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnych
Jadwiga Toporek, pracownik usług czystościowych

DZIAŁ ADMINISTRACJI – SPRZĄTANIE TERENU WOKÓŁ OBIEKTÓW MHMG

Zbigniew Jeszke, pracownik usług czystościowych
Walerian Jurkowski, pracownik usług czystościowych

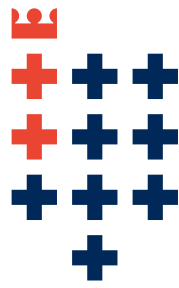
NA URLOPACH WYCHOWAWCZYCH PRZEBYWAŁY:

Iwona Dajnowiec
Joanna Szefler



CAPTIVITAS

ORATIO

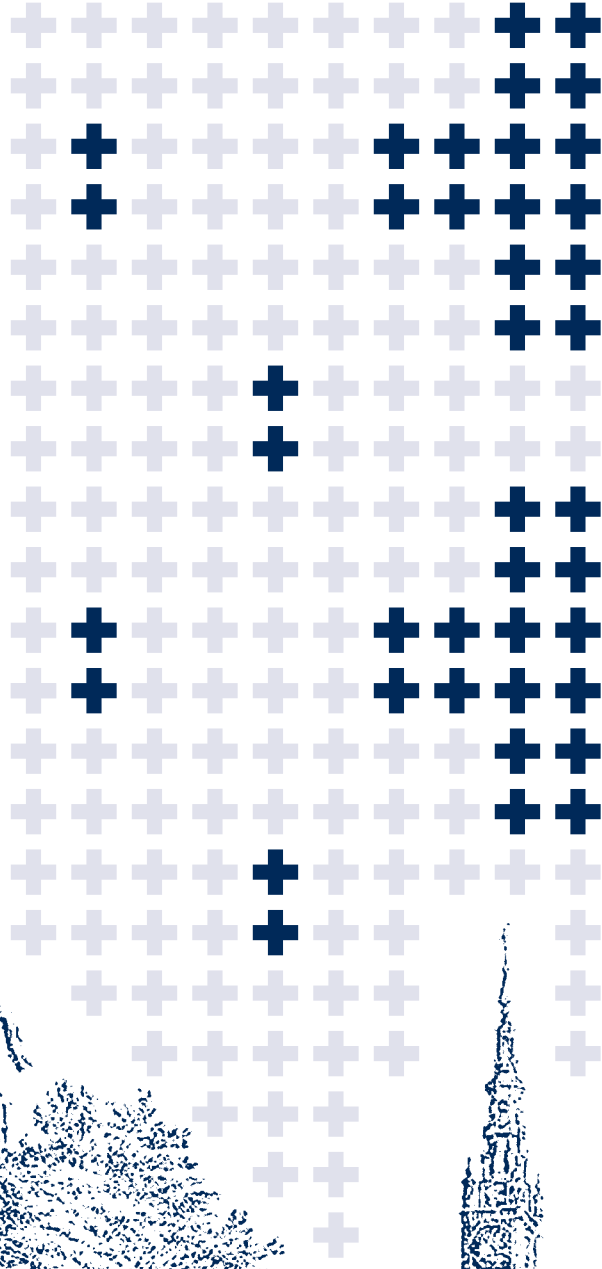


MUZEUM HISTORYCZNE MIASTA GDAŃSKA

STRATEGIA MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA NA LATA 2016–2018

Dokument opracowany przez Konwent
strategiczny MHMG pod kierunkiem
dr hab. Waldemara Ossowskiego
Konsultant merytoryczny dr Ryszard Kołodziej
(PM Development Center sp. z o.o.)

GDAŃSK 2017



SPIS TREŚCI

01	Wprowadzenie	161
02	Model strategii i zarządzania strategicznego zastosowany w MHMG	162
03	Wizja, misja, wartości i standardy MHMG	164
04	Strategia Miasta Gdańska w obszarze kultury jako punkt odniesienia dla strategii MHMG	166
05	Analiza SWOT MHMG wraz z wnioskami strategicznymi	169
06	Zrównoważona Karta Wyników jako narzędzie formułowania i monitorowania strategii	172
07	Cele i inicjatywy strategiczne MHMG w układzie Zrównoważonej Karty Wyników	174
08	Proces zarządzania strategicznego w MHMG	192
09	Zrównoważona Karta Wyników Muzeum Historycznego Miasta Gdańska	195
	Załącznik	200

+

+

+ +

+

+ +

+

+ +

+

+ + +

+ + + +

+ + +

+ + +

+

+ +

+

+ + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + + + + + +

+ + + + + + + + + + + + +

+ + + + + + +

WPROWADZENIE

(PODSTAWOWE FAKTY NA TEMAT MHPG ORAZ UZASADNIENIE POTRZEBY OPRACOWANIA STRATEGII)

01

Muzeum Historyczne Miasta Gdańska zostało założone w 1970 r. W ciągu ostatnich 25 lat, dzięki finansowaniu bezpośrednio z budżetu miasta, Muzeum stało się ważną placówką kulturalną Gdańska. Obecnie to wielooddziałowa instytucja muzealna, której osiem oddziałów usytuowanych jest w najbardziej reprezentacyjnych zabytkowych budynkach Gdańska. Te historyczne budynki odgrywają istotną rolę jako miejsca pamięci i tworzenia tożsamości lokalnej społeczności, pełniąc jednocześnie ważne dla miasta funkcje reprezentacyjne i recepcyjne. Wykonywane w ostatnich latach badania ruchu turystycznego dowodzą, że są to ważne i rozpoznawalne miejsca nie tylko dla gdańszczan, ale i dla odwiedzających miasto turystów. Dostępne dane wskazują, że MHMG jest najchętniej odwiedzanym muzeum w Trójmieście.

W 2012 r. sformułowana została przez ówczesnego dyrektora Adama Koperkiewicza autorska, trzyletnia strategia działalności MHMG. Na określoną w niej misję instytucji składały się: działania na rzecz zachowania dziedzictwa cywilizacyjnego Gdańska (jako części wielonarodowego dziedzictwa europejskiego), ukazywanie dziejowej roli miasta w rozwoju cywilizacyjnym Polski, w tym narodowych dążeń do dostępu do morza i do suwerennego bytu nad Bałtykiem, a także ugruntowanie gdańskiej tożsamości w napływowej społeczności miasta. Dokument ten nie został jednak rozpowszechniony wśród pracowników instytucji.

Obecnie, po przeprowadzonych w 2016 r. zmianach organizacyjnych, jednym z priorytetów w planowaniu dalszego funkcjonowania jest wypracowanie nowej strategii działania oraz rozwoju instytucjonalnego, aby Muzeum mogło stać się placówką nowoczesną, dobrze zorganizowaną, mogącą sprostać wymaganiom współczesności. Z tego powodu postanowiono zdefiniować na nowo misję jednostki oraz opracować strategię działalności MHMG, tworząc podstawę do nakreślania dalszych kierunków rozwoju.

W tym celu w maju 2016 r. został powołany zespół, składający się z przedstawicieli Dyrekcji, kierowników oraz reprezentantów wszystkich grup zawodowych, którego celem było opracowanie misji i strategii MHMG. Prace zespołu zostały zainicjowane oraz podsumowane sesjami warsztatowymi, w których wzięło udział kilkudziesięciu pracowników Muzeum.

02

MODEL STRATEGII I ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO ZASTOSOWANY W MHMG

Słowo „strategia” było w przeszłości używane głównie w kontekście militarnym. Strategia to „sztuka planowania i prowadzenia wojny”; miała służyć osiągnięciu konkretnych celów militarnych i politycznych. Współcześnie strategia jest rozumiana jako długofalowa koncepcja działania, służąca realizacji celów konkretnej organizacji. W przypadku organizacji realizującej misję społeczną strategia będzie określać sposób lub sposoby skutecznego wypełniania tej misji oraz wynikających z niej celów.

Poniżej zaprezentowano model zarządzania strategicznego organizacją, w ramach którego prowadzono prace nad strategią MHMG.

Model **MC STO** (misja, cele, strategia, taktyka, operacje) wskazuje na właściwą kolejność planowania i działania w zarządzaniu organizacją. W modelu tym wychodzi się od podstawowych założeń określonych w misji organizacji, formułując następnie najważniejsze cele strategiczne, na podstawie których budowane są strategie oraz plany taktyczne i operacyjne związane z wdrażaniem strategii.

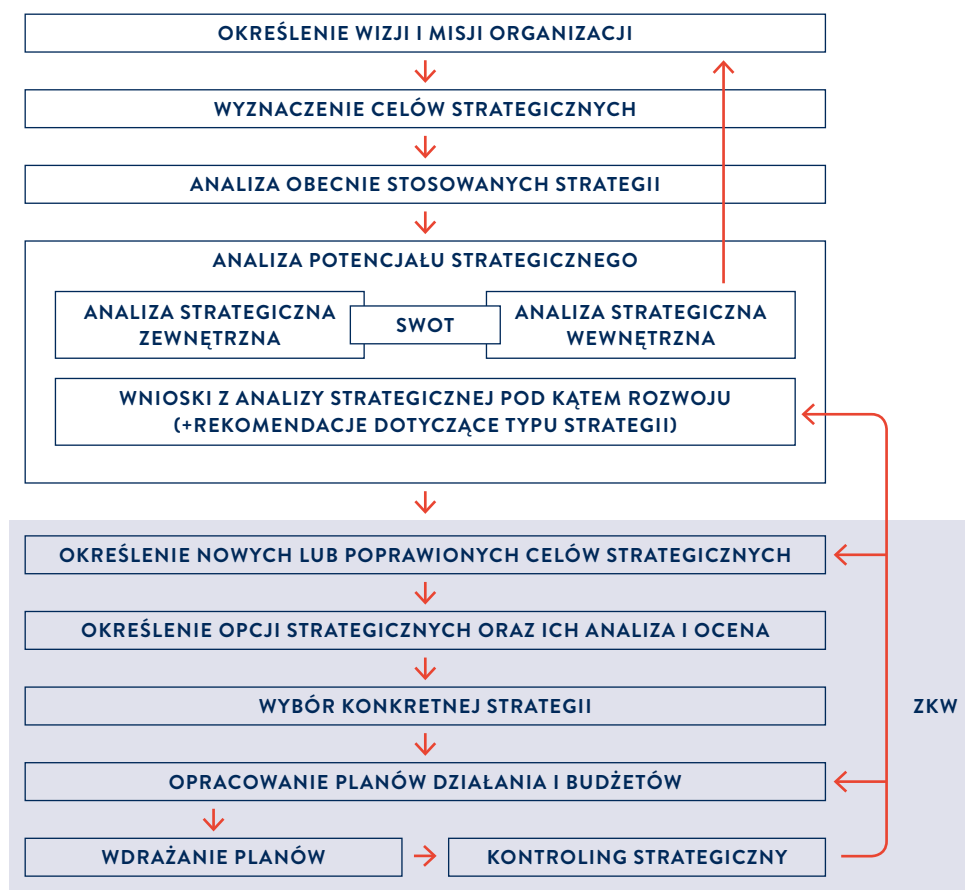
W poniższej tabeli opisano etapy procesu zarządzania MC STO oraz wyjaśniono najważniejsze pojęcia z nim związane.

| ETAP | OPIS | PYTANIA |
|------------------|--|---|
| Misja | Podstawowe założenia dotyczące organizacji | Kim jesteśmy, co robimy i po co to robimy? |
| Cele | Stan, który chcemy osiągnąć | Czego dotyczą nasze cele, w jakich obszarach je definiujemy?
Jakie są nasze cele?
Jak będziemy mierzyć sukces?
Kto będzie odpowiedzialny za osiągnięcie konkretnych celów? |
| Strategia | Sposoby i długofalowe plany realizacji celów | Jak możemy osiągnąć nasze cele?
Które kierunki strategiczne najlepiej odpowiadają naszemu potencjałowi (mocnym stronom i kompetencjom)?
Czy wybrana strategia bierze pod uwagę sytuację i trendy w otoczeniu?
Czy mamy wystarczające środki na realizację strategii? |
| Taktyka | Plany i budżety średnio-terminowe | Jak przełożyć strategię na plany i budżety roczne?
Czy strategia wymaga wdrożenia istotnych dla organizacji zmian i projektów?
Kto będzie odpowiedzialny za realizację konkretnych planów? |

| ETAP | OPIS | PYTANIA |
|-----------------|-----------------------|---|
| Operacje | Codzienna działalność | Jaka część bieżącej działalności jest związana z realizacją strategii?
Czy pracownicy mają świadomość, że realizują strategię?
Jakie zmiany/usprawnienia w działalności bieżącej przybliżają nas do osiągnięcia celów strategicznych? |

TABELA 1. MODEL MC STO ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO¹

Rozwinięciem modelu MC STO jest załączony poniżej schemat, przedstawiający w sposób bardziej szczegółowy przebieg procesów zarządzania strategicznego. Poniższy opis pokazuje także zastosowanie metody Zrównoważonej Karty Wyników (patrz: rozdział 6) w formułowaniu i wdrażaniu strategii organizacji.



Komentarz: kolorem niebieskim zaznaczono obszar zastosowania metody Zrównoważonej Karty Wyników – ZKW.

RYS. 1. MODEL ZARZĄDZANIA ORGANIZACJĄ W OPARCIU O STRATEGIĘ²

¹ Opracowanie: R. Kołodziej, 2016.

² Opracowanie: R. Kołodziej, 2016.



WIZJA, MISJA, WARTOŚCI I STANDARDY MHMG



W ramach opisanego w poprzednim rozdziale modelu zarządzania strategicznego opracowano podstawowe założenia dotyczące sensu i celu istnienia MHMG, wyrażone w misji MHMG.

Muzeum działa w oparciu o Ustawę o muzeach (Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach Dz. U. z 2012 r., poz. 987) oraz Statut Muzeum Historycznego Miasta Gdańska z maja 2016 r., które opisują m.in. główne funkcje Muzeum. Pytanie o misję MHMG może mieć więc sens jedynie o tyle, o ile zostanie wskazane, czym MHMG wyróżnia się spośród innych muzeów miejskich, a także – jakie są priorytety tej konkretnej instytucji, jeśli chodzi o zakres i sposób wypełniania funkcji statutowych.

Dodatkowo określona została Wizja MHMG, ukazująca aspiracje zespołu tworzącego tę instytucję co do roli i znaczenia MHMG w regionie.

Następnie sformułowano Wartości MHMG, będące podstawą dla zapewnienia spójności celów instytucji i jej pracowników, a także Standardy działania, wskazujące na zasady, jakimi kieruje się Muzeum i jej pracownicy w relacjach ze światem zewnętrznym oraz wewnątrz organizacji.

WIZJA MHMG

(Jakie są nasze aspiracje?)

Jedno z trzech najlepszych muzeów miejskich w Polsce, rozpoznawalne muzeum miejskie w rejonie Bałtyku oraz ulubione muzeum gdańszczan.

MISJA MHMG

(Jaki jest cel i sens naszego istnienia?)

Służymy społeczeństwu poprzez ochronę i promowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego miasta Gdańska oraz wzmacnianie tożsamości współczesnych gdańszczan.

WARTOŚCI

(Co jest dla nas ważne?)

- Prawda
- Uczciwość
- Otwartość

- Zaufanie
- Pasja i zaangażowanie
- Gospodarność
- Wysoka jakość
- Rozwój
- Dziedzictwo
- Gdańsk

STANDARDY DZIAŁANIA

(Jak działamy?)

- Działamy transparentnie i zgodnie z prawem
- Działamy zespołowo
- Planujemy i działamy odważnie i z rozwagą
- Konstruktywnie oceniamy i wyciągamy wnioski
- Wspieramy rozwój zawodowy pracowników
- Dobra organizacja i zarządzanie
- Profesjonalizm
- Skuteczna komunikacja
- Służebność wobec społeczeństwa
- Partnerstwo w relacjach wewnętrznych

04

STRATEGIA MIASTA GDAŃSKA W OBSZARZE KULTURY JAKO PUNKT ODNIESIENIA DLA STRATEGII MHMG

Nadrzędnym elementem zarządzania rozwojem Gdańska jest Strategia Rozwoju Miasta. Została ona przyjęta do realizacji Uchwałą nr LVII/1327/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2014 r. W zaaprobowanym dokumencie zatytułowanym „Gdańsk 2030 Plus. Strategia Rozwoju Miasta” sformułowano wizję Gdańska w 2030 r. Wyraża ona oczekiwany, pożądany obraz miasta w przyszłości jako ośrodka skupiającego i przyciągającego to, co najcenniejsze – ludzi dumnych z dziedzictwa, solidarnych, otwartych, kreatywnych, rozwijających się i wspólnie kształtujących przyszłość. W dokumencie zostały określone priorytety, które będą podstawą dla rozwoju za 20 i więcej lat. Zidentyfikowano również najważniejsze wyzwania przyszłości oraz kluczowe potrzeby rozwojowe mieszkańców. Strategia wskazuje przy tym efektywne ścieżki pozwalające na optymalne wykorzystanie potencjału społeczno-gospodarczego miasta. Odzwierciedleniem najważniejszych kierunków, na których skupiał się będzie rozwój miasta do 2030 r., są przypisane do poszczególnych obszarów mierzalne wyzwania rozwojowe. Wskazują one zarówno aspiracje mieszkańców, jak i dążenia do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności Gdańska. Warto podkreślić, że wśród nich akcentowano konieczność wzrostu poziomu uczestnictwa mieszkańców i turystów w kulturze oraz poziomu utożsamiania się mieszkańców z Gdańskiem.

Kultura zdefiniowana została w Strategii Rozwoju Miasta jako jeden z pięciu zasadniczych obszarów rozwoju miasta, skupiających najważniejsze lokalne działania i przedsięwzięcia w postaci celów strategicznych ujętych w następujące zadania:

- ochrona i umacnianie materialnego i duchowego dziedzictwa Gdańska,
- umacnianie wspólnoty i tożsamości kulturowej gdańszczan oraz tworzenia warunków do integracji sąsiedzkiej,
- budowanie pozycji Gdańska jako międzynarodowego centrum kultury,
- urozmaicenie oferty kulturalnej, zwiększanie dostępności kultury oraz pobudzenie rozwoju kreatywności i sztuki,
- pobudzenie pasji i zainteresowań, aktywnego udziału w kulturze oraz tworzenie warunków służących rozwojowi osobistemu.

Wdrażaniu Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus służą Programy Operacyjne z zarysowanym horyzontem czasowym do 2023 r. Opisują one działania prowadzące do realizacji wyznaczonych celów oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Do realizacji przyjętych celów w obszarze kultury został stworzony Program Operacyjny Kultura i Czas Wolny. Założenia tego programu podkreślają m.in., że ważnym elementem strategii jest dbałość, wspieranie i wzmacnianie wszystkiego, co stanowi specyfikę i genius loci Gdańska, materialne i niematerialne dziedzictwo miasta, sfery budujące zarówno tożsamość gdańszczan, jak i zewnętrzny wizerunek Gdańska.

Działania przewidziane w Programie Operacyjnym mają na celu zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze oraz zaangażowanie ich we współtworzenie kultury w Gdańsku. Poprawie ulec powinna dostępność do instytucji kulturalnych i ich jakość. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze to także zwiększenie współudziału mieszkańców w szeroko rozumianej ofercie spędzania czasu wolnego, a także aktywnym działaniu na rzecz zmian w mieście i współdecydowaniu o zagospodarowaniu miejskiej przestrzeni publicznej. Zwiększanie uczestnictwa gdańszczan w kulturze jest też stymulowane przez działania rozwijające kompetencje kulturowe i kulturalne, czyli edukację kulturową adresowaną do różnych grup odbiorców.

Innym celem Programu jest zmiana postrzegania kultury w perspektywie gospodarczej – kultura ma być nie tylko beneficjentem rozwoju gospodarczego (wsparcie, dotacje, mecenat), ale też aktywnie go współtworzyć – poprzez stymulowanie kreatywności, rozwój przemysłów kultury i wspomnianej wcześniej oferty turystycznej.

W ramach programu zdefiniowano cztery główne cele operacyjne:

- zwiększenie uczestnictwa w kulturze i aktywności kulturalnej mieszkańców Gdańska,
- zwiększenie atrakcyjności Gdańska jako miasta sprzyjającego rozwojowi kultury,
- wzmocnienie ponadlokalnego i międzynarodowego znaczenia Gdańska poprzez kulturę,
- podnoszenie jakości zarządzania w kulturze i turystyce.

Istotą tego ostatniego celu jest profesjonalizacja zarządzania kulturą na każdym szczeblu – od zarządzania polityką kulturalną miasta, instytucjami i projektami po stworzenie i realizację systemu podnoszenia kompetencji kadr kultury.

Zapisy strategii MHMG są zgodne z celami Program Operacyjnego Kultura i Czas Wolny 2023, Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus, a w szerszym zakresie ze Strategią Obszaru Metropolitalnego Gdańsk–Gdynia–Sopot do 2030 r. i Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk–Gdynia–Sopot do 2020 r. oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

05

ANALIZA SWOT MHMG
WRAZ Z WNIOSKAMI STRATEGICZNYMI

Analiza SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) jest użyteczną metodą analizy strategicznej, obejmującą badanie zarówno otoczenia, jak i sytuacji wewnętrznej organizacji. Mocne i słabe strony, w tym kluczowe kompetencje i zasoby (analiza wewnętrzna), oceniane są na tle szans i zagrożeń w otoczeniu (analiza środowiska zewnętrznego), w celu wypracowania założeń do strategii rozwoju.

Główne pytania analizy SWOT to:

- 1) Jakie są nasze najważniejsze mocne i słabe strony, które będą bazą lub ograniczeniem dla wypełniania misji i rozwoju działalności?
- 2) Jakie szanse w otoczeniu można i trzeba wykorzystać w planowaniu rozwoju (np. trendy merytoryczne, marketingowe lub technologiczne)?
- 3) Jakim zagrożeniom w otoczeniu trzeba będzie przeciwdziałać (np. poprzez działania wzmacniające organizację od wewnątrz: lepsze zarządzanie, niższe koszty, rozwój kompetencji pracowników)?
- 4) Jakie konkretne wnioski z powyższej analizy wynikają dla strategii rozwoju?

Poniżej zaprezentowano wyniki analizy SWOT, przeprowadzonej w trakcie prac nad strategią MHMG.

ANALIZA SWOT MHMG

MOCNE STRONY

- Lokalizacja najważniejszych budynków w zabytkowym centrum miasta
- Kompetentna kadra
- Wystrój zabytkowych wnętrz i kolekcja bursztynu
- Różnorodność oferty
- Tradycja i doświadczenie

SŁABE STRONY

- Słabe zbiory
- Wysokie koszty utrzymania obiektów
- Niski poziom przychodów własnych
- Mało przejrzyste procedury

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

- Słaba sytuacja lokalowo-magazynowa
- Słaba komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna
- Problematyczna lokalizacja niektórych oddziałów
- Niezadawalające zarobki
- Brak strategicznych sponsorów
- Brak strategicznych partnerów (instytucji muzealnych)

SZANSE

- **Gdańsk – atrakcja turystyczna wraz z jego potencjałem kulturowym³**
- **Dobra koniunktura w turystyce**
- **Dynamiczny rozwój infrastruktury turystycznej i komunikacyjno-transportowej**
- **Zbieżna z celami Muzeum polityka miasta w zakresie rozwoju kultury**
- **„Czas muzeów” – moda na muzea**
- **Powstanie nowych instytucji kultury w Gdańsku i regionie (bogatsza, bardziej atrakcyjna dla gości oferta kulturalna)**
- **„Ekonomia wrażeń”**
- **Fundusze zewnętrzne: europejskie i krajowe**
- **Rozwój nowych technologii (usprawnianie pracy, możliwość prezentacji oferty w bardziej atrakcyjny i przystępny sposób)**
- **Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, sprzyjający instytucjom kultury**
- **Wykorzystanie potencjału wyższych uczelni (kadra i studenci)**
- **Rozwój ruchu uniwersytetów trzeciego wieku**
- **Wolontariat**
- **Wzrost poczucia bezpieczeństwa w mieście**
- **Wzrost zainteresowania historią najnowszą**

ZAGROŻENIA

- **Powstawanie instytucji paramuzealnych, parków tematycznych**
- **Możliwa zmiana polityki kulturalnej państwa i finansowania instytucji kultury**
- **Możliwa zmiana polityki organizatora**
- **Starzenie się społeczeństwa, kryzys demograficzny**
- **Poczucie zagrożenia terrorystycznego**

³ Najważniejsze szanse i zagrożenia zaznaczono pogrubioną czcionką.

- Obniżenie poziomu edukacji
- Niestabilna sytuacja polityczna u sąsiadów
- Zagrożenia klimatyczne
- Komerccjalizacja kultury masowej
- Wzrost populacji nietoperzy

REKOMENDOWANY TYP STRATEGII⁴

W zależności od tego, czy z przeprowadzonej analizy wynika, że mocne strony przeważają nad słabościami, czy też mamy do czynienia z sytuacją odwrotną oraz jak kształtują się szanse i zagrożenia w otoczeniu, rekomendowany jest wybór jednej z czterech typowych strategii. Sytuację MHMG w chwili przeprowadzania analizy (czerwiec 2016) można opisać jako przewaga słabych stron nad mocnymi oraz przewaga szans w otoczeniu nad zagrożeniami, co odpowiada rekomendowanemu typowi strategii, jaką jest „strategia konkurencyjna”.

„STRATEGIA KONKURENCYJNA”

polega na eliminowaniu słabych stron funkcjonowania organizacji, przy jednoczesnym, maksymalnym wykorzystaniu szans w otoczeniu, sprzyjających rozwojowi.

Rekomendowane kierunki działania:

- powiększanie/wzmacnianie zasobów (finansowych, marketingowych, kompetencyjnych)
- ulepszanie produktów i usług
- zwiększanie efektywności (skuteczności) działania
- usprawnianie organizacji/procesów
- selektywne redukcowanie kosztów

⁴ Patrz: Krzysztof Oblój, *Strategia organizacji*, Warszawa 2007, s. 326 i nast.

ZRÓWNOWAŻONA KARTA WYNIKÓW JAKO NARZĘDZIE FORMUŁOWANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

06

Proces wdrażania strategii polega na jej przełożeniu na plany działalności organizacji, a następnie na nadzorowaniu wdrożenia i kontroli osiągnięcia zamierzonych celów.

Plan wdrożenia strategii powinien więc także uwzględniać mechanizmy kontrolne. Cele strategiczne powinny być przełożone na mierzalne parametry operacyjne, których wartości należy porównywać z założonymi. Działania planistyczne i kontrolne powinny dotyczyć celów związanych z działalnością merytoryczną, realizacji celów marketingowych (np. dotyczących skuteczności docierania do konkretnych grup odbiorców) oraz parametrów jakościowych świadczonych usług. Innym ważnym aspektem kontroli realizacji założonych celów są finanse, planowane w ramach budżetu.

Użyteczną techniką wdrażania strategii jest tzw. zrównoważona karta wyników⁵ (w skrócie: ZKW). W koncepcji tej cele organizacji wyznaczane są w czterech, powiązanych ze sobą perspektywach: właścicielskiej, klienta, procesów wewnętrznych oraz wiedzy i rozwoju. Cele strategiczne powinny mieć charakter ilościowy i być określone przy pomocy dobrze zdefiniowanych „mierników strategicznych”. Takim miernikiem dla celu finansowego „wzrost przychodów z prowadzonej działalności” mogą być na przykład „przychody ogółem”, ale także „przychody własne”, a dla celu w perspektywie klienta „wzrost jakości świadczonych usług” – konkretne wartości wskaźników zadowolenia klienta (np. osób zwiedzających wystawy), mierzonych przy pomocy badań ankietowych. Cele w poszczególnych perspektywach są ze sobą powiązane; osiągnięcie celów „właścicielskich” (w przypadku MHMG odzwierciedlających oczekiwania „Organizatora”, czyli Gminy Miasta Gdańska oraz całego społeczeństwa) jest uwarunkowane realizacją celów w perspektywie klienta, a te z kolei mogą wymagać podjęcia konkretnych działań w obszarze operacyjnym (np. usprawnienia procesów obsługi) oraz w zakresie wiedzy i rozwoju (np. rozwój kompetencji personelu). Na rys. 2 zostały pokazane wyżej opisane zależności pomiędzy celami w poszczególnych perspektywach strategicznych. Wszystkie cele strategiczne powinny natomiast służyć wypełnianiu misji firmy.

Wdrażaniu celów strategicznych, określonych w zrównoważonej karcie wyników organizacji, służą tzw. inicjatywy strategiczne, czyli przedsięwzięcia o charakterze projektowym, mające na celu wprowadzenie potrzebnych zmian o charakterze rozwojowym.

⁵ Robert S. Kaplan, David P. Norton, *Strategiczna Karta Wyników. Balanced Scorecard. Praktyka*, Warszawa 2001.



RYS. 2. PERSPEKTYWY STRATEGICZNE ZRÓWNOWAŻONEJ KARTY WYNIKÓW⁶

Zrównoważona Karta Wyników MHMG zawiera wartości planowane (cele wyrażone przy pomocy adekwatnych „mierników strategicznych”) w wybranej perspektywie czasowej strategii (np. 3-letniej) oraz cele na najbliższy rok działalności, które zostaną przełożone na plan roczny oraz budżet. Dokument określa także osoby odpowiedzialne za realizację celów oraz inicjatywy strategiczne, zaplanowane w celu wdrożenia strategii. ZKW może zawierać także wartości historyczne oraz wartości planowane na poszczególne lata pośrednie, natomiast dodatkowo powinny zostać opracowane harmonogramy działań (pokazujące najważniejsze etapy realizacyjne) planowanych inicjatyw strategicznych. ZKW może zawierać także „słownik”, precyzujący definicje mierników oraz określający źródła danych/informacji potrzebnych do wyznaczenia wartości mierników, a także osoby odpowiedzialne za dostarczanie właściwych informacji.

Cele strategiczne, sformułowane w ramach ZKW MHMG, odzwierciedlają wizję i misję Muzeum oraz przyjętą strategię rozwoju.

W kolejnym rozdziale niniejszego dokumentu zaprezentowano cele oraz inicjatywy strategiczne MHMG do 2018 r., w układzie Zrównoważonej Karty Wyników. ZKW MHMG w ujęciu tabelarycznym przedstawiono w rozdziale 9.

⁶ Opracowanie: R. Kołodziej, na podstawie: Robert S. Kaplan, David P. Norton, *Strategiczna Karta Wyników. Balanced Scorecard. Praktyka*, Warszawa 2001.

ZRÓWNOWAŻONA KARTA WYNIKÓW JAKO NARZĘDZIE FORMUŁOWANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

07

CELE STRATEGICZNE MHMG

Poniżej zaprezentowano cele strategiczne MHMG do 2018 r., a następnie wartości planowane (cele ilościowe), wraz z uzasadnieniem oraz opisem głównych inicjatyw strategicznych służących ich realizacji. Informacja na temat osób odpowiedzialnych za poszczególne cele i inicjatywy strategiczne, a także terminy wdrażania inicjatyw strategicznych zostały zaprezentowane w rozdziale 9. Cele strategiczne w zakresie digitalizacji i udostępnienia zbiorów online zawarto w strategii cyfrowej MHMG na lata 2016–2018, stanowiącej odrębny dokument, dostępny pod adresem <http://www.mhmg.pl/strategiacyfrowa>.

LISTA CELÓW STRATEGICZNYCH MHMG (W UKŁADZIE ZKW)

PERSPEKTYWA WŁAŚCICIELSKA

- W1. Wzrost frekwencji
- W2. Wzrost przychodów
- W3. Rozwój działalności w zakresie upowszechniania
- W4. Rozwój działalności edukacyjnej
- W5. Rozwój działalności naukowej
- W6. Wzrost wartości pozyskiwanych zbiorów
- W7. Rozwój współpracy międzynarodowej
- W8. Rozwój działalności wydawniczej
- W9. Rozwój działalności konserwatorskiej

PERSPEKTYWA KLIENTA

- K1. Poprawa komunikacji z odbiorcami oferty MHMG (strona www)
- K2. Poprawa komunikacji (media społecznościowe)
- K3. Skuteczne promowanie oferty całego Muzeum
- K4. Wzrost rozpoznawalności marki MHMG w regionie i w kraju
- K5. Podnoszenie poziomu/jakości oferty
- K6. Podnoszenie poziomu zadowolenia odbiorców oferty
- K7. Zwiększenie dostępności oferty dla osób niepełnosprawnych

PERSPEKTYWA PROCESÓW WEWNĘTRZNYCH

- P1. Poprawa komunikacji wewnętrznej
- P2. Poprawa dostępności obiektów i ekspozycji
- P3. Poprawa warunków lokalowych i magazynowych
- P4. Zwiększenie przejrzystości i efektywności procedur
- P5. Wzrost efektywności kosztowej prowadzonej działalności

PERSPEKTYWA WIEDZY I ROZWOJU

- WR1. Podnoszenie kompetencji merytorycznych pracowników
- WR2. Wzrost poziomu zadowolenia pracowników z pracy
- WR3. Wzrost wynagrodzeń

CELE ILOŚCIOWE ZKW DO 2018 R. WRAZ Z UZASADNIENIEM ORAZ OPISEM INICJATYW STRATEGICZNYCH

PERSPEKTYWA WŁAŚCIELSKA

W przypadku instytucji, jaką jest MHMG, „właścicielem” można nazwać zarówno „Organizatora”, czyli Gminę Miasta Gdańska, jak i całe społeczeństwo, któremu służy Muzeum. Cele w perspektywie właścicielskiej odzwierciedlają więc oczekiwania ww. grup co do zakresu i sposobu realizacji misji Muzeum oraz sposobu realizacji typowych funkcji muzealnych.

Cel W1: Wzrost frekwencji

Cele ilościowe

- a. frekwencja ogółem 423 tys. (353 tys.)⁷
- b. liczba odbiorców oferty MHMG z województwa pomorskiego
(% fr. ogółem): 7% (2015: b.d., 2016: 3%)

⁷ Cele ilościowe określono na 2018 r., w nawiasie podano dane historyczne za rok 2015. Cele pośrednie, na rok 2016 i 2017, zaprezentowano w ujęciu tabelarycznym, w rozdziale 9.

Uzasadnienie

Frekwencja na wystawach stałych i czasowych oraz wydarzeniach o charakterze edukacyjnym jest jednym z najważniejszych kryteriów oceny realizacji przez Muzeum jego misji. Wzrost frekwencji powinien być m.in. efektem przemyślanej polityki wystawienniczej, dostosowania oferty do potrzeb różnych grup odbiorców, a także skutecznych działań w zakresie komunikacji i promocji. Będzie także wynikiem dbałości o pozytywny wizerunek Muzeum, związany z wysoką jakością organizowanych wystaw oraz innych imprez muzealnych, jak również wydawnictw naukowych i popularnonaukowych. Planowane są także działania zmierzające do poprawy warunków zwiedzania i standardów obsługi zwiedzających.

Zakładamy zwiększenie skuteczności działań z zakresu komunikacji i promocji, skierowanych do turystów krajowych i zagranicznych, ale także poprawę komunikacji oraz dostosowanie oferty do potrzeb i oczekiwań gdańszczan oraz mieszkańców województwa pomorskiego.

Cel W2: Wzrost przychodów

Cele ilościowe

- a. **Przychody ogółem:** 16,5 mln zł (14,4 mln zł)

Uzasadnienie

Wzrost przychodów powinien zostać osiągnięty w związku ze zwiększającą się co rok frekwencją w MHMG, będącą przede wszystkim wypadkową wzrastającej atrakcyjności turystycznej miasta Gdańsk oraz podejmowanych działań w kierunku zapewnienia większych wpływów ze wszystkich innych źródeł: wynajmu sal i pomieszczeń, sprzedaży w sklepikach, otwarcia nowej sali wystawienniczej: Komory Palowej w Ratuszu Głównego Miasta. Warunkiem wzrostu jest utrzymanie dotacji podmiotowej na poziomie z 2016 r.

- b. **Przychody własne:** 2,6 mln zł (2,0 mln zł)

Uzasadnienie

Wzrost przychodów własnych powinien być osiągnięty po wdrożeniu szeregu działań, w tym m.in. opracowaniu Strategii Marketingowej MHMG. Strategia powinna zawierać kompleksowe rozwiązania z zakresu promocji, komunikacji z odbiorcami oferty Muzeum oraz sprzedaży. Jednym z istotnych działań w ramach Strategii

Marketingowej Muzeum powinno być przearanżowanie sklepów muzealnych (przykład: Ratusz Głównego Miasta), jak również wzmocnienie oferty towarowej. Ważną, niezagospodarowaną do tej pory grupą odbiorców oferty Muzeum są mieszkańcy Gdańska, Trójmiasta i województwa. W przypadku bogatej i atrakcyjnej oferty Muzeum i poprawnej komunikacji z tą grupą może to się przełożyć na zwiększone przychody własne w postaci sprzedanych biletów wstępu. Aby osiągnąć zamierzony cel, Dział Marketingu powinien mieć także wpływ na działalność Muzeum.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie Strategii Marketingowej

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Strategia Marketingowa MHMG zostanie opracowana w pierwszym półroczu 2017 r., po czym nastąpi jej wdrożenie. Niezbędna może być pomoc eksperta zewnętrznego w celu zapewnienia profesjonalnego poziomu tego opracowania.

c. Środki pozyskane od sponsorów: 150 tys. zł (10 tys. zł)

Uzasadnienie

Dział Marketingu będzie odpowiadał za koordynację działań wszystkich działów i oddziałów Muzeum ubiegających się o środki zewnętrzne. Zadanie to będzie realizowane m.in. poprzez przygotowanie wspólnej bazy danych wniosków oraz próśb do sponsorów i partnerów. Wzrost ilości środków pozyskanych od sponsorów będzie zależny także od poziomu i atrakcyjności projektów tworzonych przez Muzeum. Przygotowana zostanie oferta biznesowa dla Partnerów, przedstawiająca najmocniejsze strony Muzeum. Ważnym elementem, który może mieć wpływ na wysokość wsparcia od podmiotów zewnętrznych, jest sytuacja polityczna i gospodarcza w kraju.

d. finansowania ze źródeł zewnętrznych (poza dotacją): 8 200 tys. zł
(361 tys. zł)

Uzasadnienie

Budżet Muzeum zapewniony przez Organizatora wystarcza na pokrycie podstawowych kosztów działania instytucji. Chcąc się rozwijać, prowadzić inwestycje czy powiększać zbiory, Muzeum musi korzystać z innych mechanizmów finansowych przeznaczonych dla instytucji kultury. Takimi źródłami są między innymi programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z których Muzeum korzysta od lat i planuje korzystać także w 2018 r. w celu dofinansowania organizacji wystaw czasowych, prac

konserwatorskich, zakupu muzealiów, wydania publikacji czy prowadzenia badań. Takim źródłem w perspektywie finansowej 2014–2020 są także środki pochodzące z Unii Europejskiej i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które ze względu na minimalną i maksymalną wartość dofinansowania są przeznaczone głównie na projekty inwestycyjne. W 2018 r. planuje się finansować projekt „Remont i adaptacja zabytkowego Wielkiego Młyna na Muzeum Bursztynu, oddział MHMG” ze środków POIiŚ.

Cel W3: Rozwój działalności w zakresie upowszechniania

Cele ilościowe

- c. Liczba wydarzeń organizowanych wyłącznie przez MHMG (wykłady, warsztaty, oprowadzania kuratorskie, gry miejskie, koncerty, imprezy plenerowe, wernisaże, bitwa): 60 (3)**

Uzasadnienie

Zainteresowanie cyklicznymi wydarzeniami przygotowywanymi przez MHMG systematycznie rośnie. Wydarzenia te adresowane są przede wszystkim do gdańszczyzan, dlatego wzrost ich liczby i frekwencji nie będzie gwałtowny. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że można liczyć na udział w nich około 1000 osób rocznie. W kolejnych latach, przy założeniu dużej aktywności Muzeum w promocji wydarzeń, liczba ta będzie rosła. Celem jest stałe rozszerzanie grupy odbiorców. Posłużą temu między innymi wystawy organizowane w dzielnicach oraz odbywające się tam prelekcje i spacer edukacyjne.

W konsekwencji powstanie stabilna grupa odbiorców. Odpowiednia interakcja, polegająca na zasięganiu opinii i wychodzeniu naprzeciw ich oczekiwaniom, powinna przyczynić się do wzrostu popularności Muzeum. W budżecie powinny pojawić się stałe środki na zapraszanie gości z zewnątrz, co wpłynie w znaczący sposób na uatrakcyjnienie oferty.

Odrębnym zagadnieniem są wydarzenia plenerowe, którymi zainteresować można turystów, wydaje się więc, że również w tym obszarze można liczyć na wzrost frekwencji.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie długofalowego programu rozszerzania oferty w zakresie upowszechniania

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Wspólnie z kierownikami działów i oddziałów opracowany zostanie długofalowy program uwzględniający rozmaite możliwości prowadzenia szerokiej działalności w zakresie upowszechniania, obejmującej różne sfery działalności muzealnej.

d. Frekwencja: 300 + 10 000⁸ (64)

Uzasadnienie

Wzrost frekwencji na wydarzeniach organizowanych przez Muzeum jako działalności w zakresie upowszechniania wiedzy historycznej będzie osiągnięty poprzez zwiększenie liczby oraz atrakcyjności wydarzeń organizowanych dla gdańszczan i turystów. Zauważalny jest trend, który wskazuje na duże zaangażowanie odbiorców Muzeum w działania, mające na celu interakcję z Muzeum. Wprowadzenie odpowiedniej promocji i komunikacji pozwoli na osiągnięcie zamierzonego celu. Istotnym elementem, który musi być wdrożony, jest przyjęcie rozwiązania zabezpieczającego odpowiednie środki na reklamę i promocję każdego wydarzenia. Rozwiązania te zostaną określone w Strategii Marketingowej Muzeum.

Cel W4: Rozwój działalności edukacyjnej

Cele ilościowe

a. Ilość zajęć ogółem: 620 (466), w tym: Dział Edukacji: 462 (347), pozostałe 158 (119)

Uzasadnienie

Wzrost liczby odbiorców oferty edukacyjnej powinien wynikać z jej atrakcyjności i dostosowania do programów szkolnych uczniów z różnymi potrzebami poznawczymi, ukierunkowania na różne grupy wiekowe i różne typy zainteresowań, ale także z wprowadzenia skutecznych procedur wewnętrznych oraz zaangażowania wszystkich pracowników merytorycznych.

W efekcie pozwoli to na dotarcie do szerszego grona odbiorców, uzupełnienie istniejącej oferty o dodatkowe oddziały Muzeum, wzbogacenie oferty sezonowej (ferie i wakacje), a przede wszystkim pozasezonowej, kiedy obserwuje się obniżony ruch turystyczny.

⁸ Frekwencja podczas wydarzeń merytorycznych na terenie obiektów MHMG (wykłady, oprowadzania kuratorskie, konferencje, warsztaty, wernisaże) oraz podczas wydarzeń plenerowych.

Planuje się kontynuowanie prac nad udoskonalaniem oferty edukacyjnej, poszukiwanie nowych odbiorców, coroczne weryfikowanie tematów i zagadnień, tak by były one zawsze aktualne i zgodne z podstawą programową oraz stanowiły ważne uzupełnienie edukacji szkolnej.

Ponadto zakładamy kontynuowanie prac nad udoskonaleniem oferty dla osób niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie.

Równoległe do tych celów kontynuowany będzie rozwój oferty pozainstytucjonalnej, ukierunkowanej na indywidualnego odbiorcę (Maluszki w Muzeum, Historyczne Urodziny, Sowoty, program senioralny, wykłady, warsztaty, inscenizacje itp.)

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie kompleksowej oferty edukacyjnej

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Przez zbudowanie kompleksowej oferty edukacyjnej rozumie się włączenie wszystkich oddziałów Muzeum do realizacji oferty edukacyjnej skierowanej do szkół i placówek oświatowych oraz stworzenie oferty obejmującej wszystkie grupy wiekowe. Zadanie realizacji tego celu powinno spoczywać na wszystkich pracownikach merytorycznych Muzeum z podziałem na typy zadań:

- Dział Edukacji: w ramach współpracy instytucjonalnej prowadzi wszystkie zajęcia dla dzieci w przedziale przedszkole – liceum, wydarzenia okazjonalne, konkursy, a ponadto realizuje zajęcia dla rodzin z dziećmi, zajęcia weekendowe, zajęcia dla seniorów, publikacje dla najmłodszych, warsztaty, eventy, inscenizacje etc. W zakres obowiązków działu wchodzi czynności świetnie zdefiniowane w pracy „Twórcze aspekty działalności muzeów” Grzegorza Żuka: „Nowe metody w dziedzinie edukacji muzealnej zakładają czynny udział zwiedzających, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w poznawaniu ekspozycji, zgodnie z zasadą nauczanie przez działanie oraz przyswajania treści dzięki udziałowi emocji, przeżyć, wrażeń...”
- pozostali pracownicy merytoryczni realizują działania o wysokim walorze naukowym, oparte na wynikach badań lub ściśle powiązane z posiadanymi kolekcjami, przez co rozumie się: kuratorskie oprowadzanie po wystawach, specjalistyczne zajęcia z licealistami i studentami, wykłady dedykowane poszczególnym kierunkom studiów, wykłady dla doktorantów, prelekcje tematyczne dla seniorów.

b. Frekwencja na zajęciach edukacyjnych: 11,04 tys. (8,3 tys.)

Uzasadnienie

Wzrost frekwencji w wydarzeniach organizowanych przez Dział Edukacji zależny będzie od atrakcyjności tematyki lekcji oraz odpowiedniej komunikacji z odbiorcami. Dział Marketingu planuje wspierać działania edukacyjne poprzez przygotowywanie odpowiednich materiałów reklamowych i informacyjnych, a także przeprowadzenie odpowiedniej promocji. Dział Marketingu zrealizuje w 2017 r. dodatkowe wydarzenia o charakterze edukacyjnym w Twierdzy Wisłoujście, co w znacznym stopniu pozwoli zwiększyć frekwencję w tym obszarze aktywności.

c. Przychody z lekcji muzealnych: 132 tys. zł (120 tys. zł)

Uzasadnienie

Wzrost przychodów własnych z lekcji muzealnych zostanie osiągnięty poprzez odpowiednie zwiększenie liczby przeprowadzonych zajęć, jak również przez ewentualne podniesienie cen.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie programu „Seniorzy w Historycznym”

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Do czerwca 2017 r. przygotowany zostanie program wydarzeń „Seniorzy w Historycznym”. W semestrze zimowym 2017/2018 program zostanie uruchomiony.

Będzie on realizowany przez działy i oddziały MHMG, w tym Dział Edukacji. Jako partnerzy, co wymaga jeszcze rozmów, wystąpią instytucje i organizacje społeczne zajmujące się osobami starszymi oraz nasi partnerzy: ASP i Instytut Historii UG.

Uruchomienie tego rodzaju cyklu adresowanego do seniorów, odbywającego się w godzinach przedpołudniowych lub południowych we wszystkich oddziałach Muzeum wydaje się być naturalną odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie osób starszych na dopasowaną do ich zainteresowań ofertę kulturalno-edukacyjną. Oferta ta powinna być urozmaicona – wykłady, oprowadzania kuratorskie, warsztaty. Ma ona zachęcać nie tylko do biernego odbioru, ale daleko bardziej uruchamiać aktywność seniorów. Wśród tej grupy odbiorców są bowiem naturalni partnerzy Muzeum – wolontariusze (np. przewodnicy po wystawach czasowych, edukatorzy, animatorzy wydarzeń).

Cel W5: Rozwój działalności naukowej

Cel ilościowy

Liczba punktów w systemie oceny punktowej: b.d. (b.d. – brak systemu oceny punktowej)

Uzasadnienie

Przyznawanie nagród, awansowanie pracowników wymaga posiadania narzędzi pozwalających w sposób obiektywny ocenić pracowników. Dotychczas nie było w MHMG systemu oceny pracowników merytorycznych. Taki system zostanie opracowany.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie systemu oceny punktowej pracowników merytorycznych

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Zgromadzone zostaną porównywalne dane z innych muzeów, następnie wspólnie z kierownikami działów i oddziałów opracowany zostanie projekt oceny punktowej, dostosowany do specyfiki i charakteru Muzeum. Projekt przedstawiony zostanie do oceny, korekt i uzupełnień Dyrekcji MHMG, zatwierdzony i wdrożony.

Cel W6: Wzrost wartości pozyskiwanych zbiorów

Cele ilościowe

- a. **Wartość w momencie nabycia:** 500 tys. zł (309 tys. zł)
- b. **Nakłady własne na pozyskiwanie zbiorów:** 200 tys. zł (276 tys. zł)

Uzasadnienie

Gromadzenie zbiorów związanych z historią i dziedzictwem kulturowym Gdańska – obok ich przechowywania, konserwowania, udostępniania i upowszechniania – należy do podstawowych zadań statutowych Muzeum. Ciągła rozbudowa kolekcji muzealnych oraz podnoszenie jakości zbiorów przekłada się bezpośrednio na możliwości wystawiennicze. Liczniejsze i ciekawsze eksponaty to atrakcyjniejsze i bogatsze wystawy – zarówno stałe, jak i czasowe – co z kolei przekłada się na wzrost frekwencji. Posiadanie wartościowej kolekcji wpływa na poprawę wizerunku Muzeum, które dzięki temu jest traktowane jako licząca się placówka i staje się wartościowym partnerem dla innych muzeów krajowych i zagranicznych. Daje to większe możliwości

wymiany wystaw, a także zwiększa szanse pozyskania atrakcyjnych depozytów (na potrzeby wystaw stałych i czasowych).

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie strategii gromadzenia i pozyskiwania zbiorów

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Strategia gromadzenia i pozyskiwania zbiorów ma odpowiedzieć przede wszystkim na dwa pytania: co zbieramy?, czyli jaki ma być profil kolekcji Muzeum, oraz jak zbieramy?, czyli w jaki sposób powinniśmy pozyskiwać nowe eksponaty (w tym również w jaki sposób pozyskiwać środki na ich zakup).

Obecnie Muzeum dysponuje opisami poszczególnych kolekcji, jednak dokument ten nie daje w zasadzie odpowiedzi na pytanie, jaki powinien być profil zbiorów MHMG, jakie mają być dalsze kierunki ich rozbudowy. Strategia gromadzenia i pozyskiwania zbiorów ma wprowadzić takie opisy kolekcji, które z jednej strony będą odpowiadały ich rzeczywistej zawartości, z drugiej zaś będą wyraźnie wyznaczały kierunki gromadzenia zbiorów na przyszłość, informując jednoznacznie o tym, co wchodzi w zakres zainteresowania Muzeum, a co nie.

Strategia gromadzenia i pozyskiwania zbiorów ma ponadto wprowadzić mechanizmy, dzięki którym Muzeum będzie mogło skuteczniej pozyskiwać nowe eksponaty – np. poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych na zakupy.

Cel W7: Rozwój współpracy międzynarodowej

Cel ilościowy

Liczba wystaw MHMG zorganizowanych za granicą lub wystaw zagranicznych w MHMG: 7 (4)

Uzasadnienie

Współpraca międzynarodowa dobrze sytuuje Muzeum, wymaga jednak znacznego nakładu środków finansowych, o które trudno w budżecie bez zewnętrznego wsparcia (granty). Uzasadnione byłoby poszukiwanie partnerów polskich, z którymi (dzieląc koszty) można byłoby przygotować ekspozycje z udziałem zbiorów pochodzących z muzeów zagranicznych.

Warto brać też pod uwagę możliwość współpracy polegającą na wymianie doświadczeń z muzeami zagranicznymi, prowadzoną w formie warsztatów, sesji, seminariów czy wreszcie konferencji.

Cel W8: Rozwój działalności wydawniczej

Cel ilościowy

Liczba publikacji (monografie, katalogi zbiorów) wydanych przez MHMG: 8 (1)

Uzasadnienie

Jednym z ważnych działań merytorycznych jest utrzymanie na możliwie wysokim poziomie liczby wydawnictw muzealnych. Wydawanie rocznie około ośmiu publikacji wydaje się możliwe i jest bardzo pożądane.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: coroczny plan wydawniczy MHMG

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Każdego roku kolegium wydawnicze opracowuje plan wydawniczy powiązany z planowanymi wystawami i wydarzeniami, realizowany zależnie od finansowych możliwości MHMG.

Cel W9: Rozwój działalności konserwatorskiej

Cel ilościowy

Nakłady na działalność konserwatorską: 200 000 zł (88 000 zł)

Uzasadnienie

Duża część oddziałów to budynki o zabytkowym wystroju, prezentujące obiekty ruchome. Zauważalna jest konieczność zintensyfikowania prac konserwatorskich w tej grupie obiektów, stąd planowane jest stopniowe zwiększanie nakładów na te prace.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie długofalowego planu prac konserwatorskich

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Konieczność zintensyfikowania prac konserwatorskich wymaga opracowania długofalowego ich planu oraz określenia kolejności realizacji najpilniejszych prac.

PERSPEKTYWA KLIENTA

Cele w perspektywie klienta odzwierciedlają spojrzenie na Muzeum z punktu widzenia odbiorców jego oferty. Dotyczy to zarówno aspektów komunikacyjnych, jak i jakości oferty oraz związanego z tym poziomu zadowolenia odbiorców.

Cel K1: Poprawa komunikacji z odbiorcami

Cel ilościowy

Liczba wejść na stronę www MHMG: 280 tys. (202 tys.)

Uzasadnienie

Poprawa komunikacji z odbiorcami zostanie zrealizowana poprzez zbudowanie nowej strony internetowej Muzeum. Nowa strona powinna zapewniać łatwy i szybki dostęp do najważniejszych informacji dla użytkownika z kraju i zagranicy. Znaczący wpływ na poprawę komunikacji z odbiorcami zapewni Muzeum publikowanie odpowiednich treści w postaci filmów i profesjonalnych zdjęć. Ważnym trendem w marketingu sieciowym jest operowanie obrazem i dźwiękiem. Odchodzi się od rozległego tekstu pisanego.

Cel K2: Poprawa komunikacji poprzez media społecznościowe

Cel ilościowy

**Miejsce w rankingu FB na liście instytucji muzealnych miasta Gdańska:
2 (b.d.)**

Uzasadnienie

Poprawa komunikacji z odbiorcami w mediach społecznościowych (mierzona liczbą polubień) zostanie zrealizowana poprzez publikację odpowiedniej treści w postaci atrakcyjnych materiałów skierowanych do poszczególnych grupy odbiorców. Filmy, konkursy, profesjonalne zdjęcia oraz synergia z nową stroną www pozwolą nie tylko osiągnąć zamierzony cel, ale również przyczynią się do poprawy wizerunku oraz podwyższenia rozpoznawalności marki MHMG.

Cel K3: Skuteczne promowanie całego Muzeum**Cel ilościowy****Liczba sprzedanych karnetów⁹: 300 (0)****Uzasadnienie**

Skuteczne promowanie całego Muzeum będzie możliwe poprzez wykorzystanie synergii wszystkich oddziałów MHMG. Stworzenie wspólnych projektów łączących oddziały przyczyni się do poprawy większości wskaźników, za które odpowiedzialny jest Dział Marketingu. Stworzenie wspólnej zewnętrznej identyfikacji, produkcja materiałów reklamowych na wysokim poziomie oraz odpowiednia reklama pozwolą osiągnąć zamierzony cel. Nie bez wpływu na zamierzony rezultat będzie dobór oraz odpowiednie przeszkolenie osób odpowiedzialnych za pierwszy kontakt z klientem.

Cel K4: Wzrost rozpoznawalności marki MHMG w regionie i kraju**Cel ilościowy****Liczba artykułów w mediach lokalnych i ogólnokrajowych: b.d. (b.d.)*****Uzasadnienie***

Rozpoznawalność marki jest aspektem trudnym i drogim w bezpośrednim badaniu. Parametrem, który odzwierciedla w pewnym stopniu popularność marki, jest liczba artykułów i wzmianek na temat instytucji, pojawiających się w różnych publikatorach. Takie badania nie były dotychczas wykonywane.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: sprawdzenie kosztów badań i podjęcie decyzji co do ich prowadzenia

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Zostanie przeprowadzone rozpoznanie cen badań tego rodzaju i podjęta decyzja o ich zleceniu.

Cel K5: Podnoszenie poziomu/jakości oferty**Cel ilościowy****Ocena w badaniach ankietowych wśród pracowników MHMG: b.d. (b.d.)**

⁹ Karnet jest kartą wstępu do wszystkich oddziałów MHMG.

Uzasadnienie

Zostanie opracowany system oceny różnych aspektów oferty MHMG (w tym aspektów merytorycznych) w celu monitorowania rozwoju instytucji w tym zakresie. Taki sposób oceny nie był wcześniej stosowany, w związku z czym ocena ilościowa ani sformułowanie celu ilościowego na przyszłość na tym etapie nie jest możliwe.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie systemu oceny poszczególnych elementów oferty MHMG

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Zostanie opracowana lista kryteriów oceny oraz opisany proces prowadzenia badań ankietowych w tym zakresie.

Cel K6: Podnoszenie poziomu zadowolenia odbiorców oferty**Cel ilościowy**

Ocena z badań ankietowych: b.d. (b.d.)

Uzasadnienie

Badania oceny zadowolenia zwiedzających z oferty MHMG były do tej pory wykonywane sporadycznie i pod kątem wybranych przedsięwzięć wystawienniczych. W związku z tym nie jest możliwe określenie celu ilościowego w tym obszarze pod kątem oferty całego Muzeum.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie ankiety zadowolenia oraz planu badań

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Zostanie opracowane narzędzie badawcze oraz plan badań, we współpracy z podmiotami akademickimi miasta Gdańska.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie standardów obsługi zwiedzających

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Wzrost poziomu obsługi zwiedzających wymaga z jednej strony opracowania standardów obsługi zwiedzających, dostosowanych do charakteru działalności instytucji, a dodatkowo przeszkolenia personelu mającego kontakt z odbiorcami oferty MHMG. Takie działania zostały już zainicjowane i będą zrealizowane w 2017 r.

Cel K7: Zwiększenie oferty dla osób niepełnosprawnych**Cel ilościowy****Liczba wydarzeń przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych: 2 (1)***Uzasadnienie*

Zwiększanie oferty Muzeum, w tym także dla osób niepełnosprawnych, jest jednym z zadań Muzeum. Planuje się opracowanie wystaw wraz z audioprzewodnikami (audiodeskrypcją) przeznaczonymi dla osób niewidomych i niedowidzących.

Działania infrastrukturalne w tym zakresie zostały zaplanowane w ramach programu inwestycyjnego MHMG (patrz: cel P2 w Perspektywie procesów wewnętrznych).

PERSPEKTYWA PROCESÓW WEWNĘTRZNYCH

Cele w perspektywie procesów wewnętrznych odzwierciedlają dążenie do poprawy skuteczności i sprawności działania instytucji, w szczególność w tych obszarach, które warunkują realizację celów „właścicielskich” oraz odnoszących się do odbiorców oferty MHMG (Perspektywa klienta).

Cel P1: Poprawa komunikacji wewnętrznej**Cel ilościowy****Ocena z badań ankietowych wśród pracowników: 4 (2016 – 2,4)***Uzasadnienie*

Dobra komunikacja wewnętrzna w organizacji jest jednym z warunków efektywnej działalności. W maju 2016 r. zostały przeprowadzone wśród pracowników MHMG badania ankietowe dotyczące oceny poziomu komunikacji pomiędzy pracownikami oraz jednostkami organizacyjnymi Muzeum. Podobne badania będą przeprowadzane cyklicznie w celu monitorowania rozwoju sytuacji w tym obszarze.

Cel P2: Poprawa dostępności obiektów i ekspozycji (konkretne projekty)**Cel ilościowy****Liczba zakończonych projektów: 2 (b.d.)**

Uzasadnienie

Projekty o charakterze infrastrukturalnym, ujęte w programie inwestycyjnym MHMG, mają na celu poprawianie dostępności obiektów (w tym także dla osób niepełnosprawnych) i ekspozycji oraz poprawianie warunków lokalowych i magazynowych. Planowana jest w tym celu budowa windy w Ratuszu Głównego Miasta, a także adaptacja Komory Palowej do celów wystawienniczych z możliwością zwiedzania przez osoby niepełnosprawne. Lista projektów inwestycyjnych w perspektywie 2018 r. została zamieszczona w załączniku do Strategii MHMG.

Cel P3: Poprawa warunków lokalowych i magazynowych (konkretne projekty)

Cel ilościowy

Liczba zakończonych projektów: 3 (b.d.)

Uzasadnienie

Projekty ujęte w programie inwestycyjnym MHMG mają na celu m.in. poprawianie warunków lokalowych i magazynowych. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach projektu „Przywracanie blasku Drogi Królewskiej”, finansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego, zostanie wykonana adaptacja Komory Palowej na salę wystaw czasowych oraz magazyn zbiorów, powstanie także nowy punkt recepcyjny w Dworze Artusa. Lista wszystkich projektów inwestycyjnych w perspektywie 2018 r. została zamieszczona w załączniku do Strategii MHMG.

Cel P4: Zwiększenie przejrzystości i efektywności procedur

Cel ilościowy

Liczba wdrożonych i poddanych ewaluacji procedur: 3 (b.d.)

Uzasadnienie

Efektywność działania instytucji zależy w dużej mierze od sprawności procesów oraz adekwatności i aktualności opisujących je procedur.

Opracowane i poddane ewaluacji zostaną następujące procesy i procedury MHMG:

- nowe zasady wynajmu obiektów MHMG i uregulowania wynajmu sal przez Urząd Miejski w Gdańsku
- proces digitalizacji

- proces obiegu informacji elektronicznej
- procedura ochrony danych osobowych.

Cel P5: Wzrost efektywności kosztowej prowadzonej działalności

Cel ilościowy

Koszt na zwiedzającego (na poziomie Muzeum): 39,00 (39,02) zł

Uzasadnienie

Utrzymanie aktualnego poziomu kosztu na jednego zwiedzającego będzie jednym z aspektów monitorowania efektywności kosztowej prowadzonej działalności. Zakłada się utrzymanie aktualnego poziomu kosztu na zwiedzającego przy jednoczesnym wzroście kosztów obsługi (wzrost wynagrodzeń).

PERSPEKTYWA WIEDZY I ROZWOJU

Perspektywa wiedzy i rozwoju obejmuje aspekty kompetencyjne oraz motywacyjne działalności Muzeum. Realizacja celów w tym w tym obszarze powinna dawać podstawę dla pełnego zaangażowania pracowników w wypełnianie misji oraz osiągnięcie celów sformułowanych we wszystkich innych perspektywach planowania strategii.

Cel WR1: Podnoszenie kompetencji merytorycznych pracowników

Cel ilościowy

Liczba pracowników z tytułem kustosa: 18 (14)

Uzasadnienie

Muzeum będzie wspierało podnoszenie kwalifikacji swoich pracowników, w tym pracowników merytorycznych. Został opracowany plan rozwoju, obejmujący uzyskiwanie tytułów kustosa oraz kustosa dyplomowanego przez konkretnych pracowników merytorycznych.

Cel WR2: Wzrost poziomu zadowolenia pracowników z pracy

Cel ilościowy

Ocena z badań ankietowych: b.d. (b.d.)

Uzasadnienie

Zadowolenie z różnych aspektów pracy w MHMG będzie jednym z kluczowych czynników sukcesu całej instytucji, rozumianego jako skuteczne wypełnianie misji oraz wynikającej z niej strategii rozwoju. Z tego powodu należy dążyć do podnoszenia poziomu zadowolenia z pracy. Takie badania dotychczas nie były prowadzone, stąd inicjatywa opracowania i cyklicznego prowadzenia takich badań.

Inicjatywa strategiczna dotycząca celu: opracowanie ankiety i planu badań

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Badania ankietowe zostaną opracowane i przeprowadzone w 2017 r. oraz w kolejnych latach. Umożliwi to na sformułowanie pod koniec 2017 r. także konkretnego celu rozwojowego.

Cel WR3: Wzrost wynagrodzeń

Cel ilościowy

Wzrost procentowy wynagrodzeń: 5% (b.d.)

Uzasadnienie

Wynagrodzenia są jednym z istotnych czynników motywacyjnych, także w organizacjach nienastawionych na zysk. Z tego powodu kształtowanie zasad oraz dbałość o rozwój tego aspektu motywacji będzie elementem świadomej polityki Dyrekcji MHMG.

Inicjatywa strategiczna związana z celem: opracowanie nowych zasad premiowania

Uzasadnienie i opis zakresu przedsięwzięcia

Zasady premiowania powinny odzwierciedlać intencje dotyczące realizacji celów instytucji, wynikających z misji i strategii. Zostanie przeprowadzona weryfikacja systemu premiowego i jego przeprojektowanie pod kątem dopasowania do nowej strategii MHMG.



PROCES ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO W MHMG

W niniejszym rozdziale opisano odpowiedzialność za proces zarządzania strategicznego, a także przedstawiono w sposób szczegółowy zasady oraz cykl roczny prac nad wdrażaniem i monitorowaniem realizacji strategii oraz jej aktualizacją.

KOLEGIUM STRATEGICZNE (KS)

Skład: Dyrekcja MHMG oraz powołani przez Dyрекcję kierownicy i kluczowi pracownicy MHMG, odpowiedzialni za realizację celów oraz inicjatyw strategicznych. Zespół może zaprosić do współpracy konsultantów zewnętrznych.

Zadaniem zespołu jest ocena wypełniania misji MHMG, wypracowywanie celów strategicznych i strategii rozwoju oraz kontrola wdrażania strategii.

ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO W MHMG

1. Coroczna aktualizacja strategii polega na ocenie stanu realizacji misji i celów strategicznych MHMG, ich aktualizacji oraz planowaniu strategicznym działalności w perspektywie kolejnych trzech lat.
2. Opiekunem procesu zarządzania strategicznego jest Dyrektor Naczelny.
3. Proces zarządzania strategicznego jest powiązany z procesem planowania rocznego oraz budżetowania, opisanych w osobnych procedurach.
4. Wybrane cele strategiczne są realizowane poprzez inicjatywy strategiczne, które mają charakter przedsięwzięć służących realizacji celu i powinny zostać dobrze zdefiniowane pod kątem zakresu działań, harmonogramu i zasobów koniecznych do realizacji, a także odpowiedzialności za wdrożenie.
5. Cykl każdego projektu strategicznego zakłada etap definiowania (zakończony zatwierdzeniem Karty projektu i powołaniem kierownika projektu oraz zespołu projektowego), planowania (opracowanie szczegółowego harmonogramu i budżetu projektu oraz innych planów szczegółowych, jeśli są potrzebne) i realizacji.
6. Cele strategiczne MHMG mogą zostać zdekomponowane i przypisane poszczególnym jednostkom organizacyjnym.
7. Ocena realizacji celów strategicznych oraz inicjatyw strategicznych powinna być uwzględniona w systemie motywacyjnym MHMG.

OPIS CYKLU ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO W MHMG

1. Ważnym elementem cyklu rocznego zarządzania strategicznego w MHMG są przeglądy roczne strategii, połączone z aktualizacją celów wieloletnich oraz służące wstępnemu określeniu wartości planowanych Zrównoważonej Karty Wyników (celów ilościowych) na rok następny. Przeglądy roczne odbywają się pod koniec roku kalendarzowego.
2. Przygotowaniem do przeglądu rocznego jest spotkanie strategiczne („Konwent strategiczny”), w którym biorą udział członkowie Kolegium strategicznego (KS) oraz inni zaproszeni pracownicy MHMG. Celem Konwentu jest zaprezentowanie stanu realizacji strategii oraz przedyskutowanie w szerokim gronie pracowników MHMG nowych celów i inicjatyw strategicznych.
3. Przegląd roczny strategii jest podstawą do określenia przez KS celów ilościowych na kolejny rok działalności. Wartości celów są konsultowane z osobami odpowiedzialnymi za ich realizację, a w przypadku podjęcia nowych celów lub inicjatyw strategicznych powoływane są osoby odpowiedzialne.
4. Do dnia 15 lutego organizowane jest spotkanie KS zatwierdzające wartości planowane oraz plany projektów na rok bieżący.

MONITOROWANIE WDRAŻANIA STRATEGII

1. Monitorowanie wdrażania strategii odbywa się m.in. na podstawie raportów okresowych, dostarczanych do KS przez osoby odpowiedzialne za cele i inicjatywy strategiczne.
2. Raporty takie opracowywane są co najmniej dwa razy w roku; do dnia 15 lipca oraz na 14 dni przed Konwentem strategicznym.
3. Raport okresowy z realizacji celów strategicznych powinien zawierać informację na temat stopnia realizacji celu wraz z prognozą na koniec roku oraz komentarzem. Raport okresowy z realizacji inicjatywy (projektu strategicznego) powinien zostać sporządzony w formie założonej dla monitorowania projektów w MHMG.
4. Raporty okresowe są dostarczane członkom KS.

ZRÓWNOWAŻONA KARTA WYNIKÓW MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA

09

W niniejszym rozdziale zaprezentowano pełną wersję Zrównoważonej Karty Wyników, wraz z danymi i celami ilościowymi na poszczególne lata planowania oraz osobami odpowiedzialnymi za ich realizację. W drugiej części przedstawiono także listę inicjatyw strategicznych, związanych z wdrażaniem konkretnych celów. Poniżej podano listę skrótów, użytych do oznaczenia odpowiedzialności za cele oraz inicjatywy strategiczne.

| SKRÓT | STANOWISKO W MHMG |
|-------|---|
| DN | DYREKTOR NACZELNY |
| DM | Z-CA DYREKTORA DS. MERYTORYCZNYCH |
| DIA | Z-CA DYREKTORA DS. INWESTYCJI I ADMINISTRACJI |
| KDM | KIEROWNIK DZIAŁU MARKETINGU |
| KDPP | KIEROWNIK DZIAŁU PROGRAMÓW POMOCOWYCH |
| KDE | KIEROWNIK DZIAŁU EDUKACJI |
| KDK | KIEROWNIK DZIAŁU KONSERWACJI |
| KDD | KIEROWNIK DZIAŁU DIGITALIZACJI |
| KDI | KIEROWNIK DZIAŁU INFORMATYKI |
| KDA | KIEROWNIK DZIAŁU ADMINISTRACJI |
| GK | GLÓWNA KSIĘGOWA |
| PKK | PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM KUSTOSZY |

CELE STRATEGICZNE MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA W UKŁADZIE ZRÓWNOWAŻONEJ KARTY WYNIKÓW

| SYMBOL CELU | CEL STRATEGICZNY | MIERNIK | WARTOŚĆ
2015 | WARTOŚĆ
PROGNOZOW.
2016 | WARTOŚĆ
PLANOWANA
2017 | WARTOŚĆ
PLANOWANA
2018 | OSOBA
ODPOW. | |
|----------------------------------|--|---------|---|-------------------------------|------------------------------|------------------------------|-----------------|-------------|
| PERSPEKTYWA WŁAŚCICIELSKA | | | | | | | | |
| W1 | WZROST FREKWENCJI | A | FREKWENCJA OGÓLEM (TYS.) | 353 | 356 | 384 | 423 | DN |
| | | B | LICZBA ODBIORCÓW OFERTY
MHMG Z WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO (TYS.) | B.D. | 3% | 5% | 7% | DN |
| W2 | WZROST PRZYCHODÓW | A | PRZYCHODY OGÓLEM WRAZ
DOTACJĄ PODMIOTOWĄ (TYS. ZŁ) | 14 428 | 15 457 | 13 797 | 16 500 | DN |
| | | B | PRZYCHODY WŁASNE (TYS. ZŁ)
(WYPRACOWANE) | 2 000 | 2 467 | 2 500 | 2 600 | DN,
KDM |
| | | C | ŚRODKI POZYSKANE OD
SPONSORÓW (TYS. ZŁ) | 10 | 88 | 100 | 150 | KDM |
| | | D | FINANSOWANIE ZE ŹRÓDEŁ
ZEWNĘTRZNYCH (POZA DOTACJĄ)
(TYS. ZŁ) | 361 | 1 824 | 5 908 | 8 200 | DN,
KDPP |
| W3 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI
W ZAKRESIE
UPOWSZECHNIANIA | A | LICZBA WYDARZEŃ (WYKŁADY,
OPROWADZANIA KURATORSKIE,
GRY MIEJSKIE, KONCERTY, BITWA,
EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA) | 3 | 28 | 45 | 60 | DM |
| | | B | FREKWENCJA | 64 | 100+8 300 | 200+10 000 | 300+10 000 | KDM |
| W4 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI
EDUKACYJNEJ | A | LICZBA ZAJĘĆ/LEKCJI | 466 | 512 | 564 | 620 | KDE,
DM |
| | | B | FREKWENCJA NA ZAJĘCIACH
EDUKACYJNYCH | 8 264 | 9 090 | 10 000 | 11 000 | KDE,
DM |
| | | C | PRZYCHODY Z LEKCJI
MUZEALNYCH (TYS. ZŁ) | 120 | 100 | 115 | 132 | KDE,
DM |
| W5 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI
NAUKOWEJ | | LICZBA PUNKTÓW W SYSTEMIE
OCENY PUNKTOWEJ | | | | | DM |
| W6 | WZROST WARTOŚCI
POZYSKIWANYCH
ZBIORÓW | A | WARTOŚĆ W MOMENCIE NABYCIA
(TYS. ZŁ) | 309 | 318 | 500 | 500 | DN+DM |
| | | B | NAKLĄDY WŁASNE NA
POZYSKIWANIE ZBIORÓW (TYS. ZŁ) | 276 | 138 | 200 | 200 | DN+DM |
| W7 | ROZWÓJ WSPÓŁPRACY
MIĘDZYKRAJOWEJ | | LICZBA WYSTAW MHMG
ZORGANIZOWANYCH ZA GRANICĄ
LUB WYSTAW ZAGRANICZNYCH
W MHMG (+WE WSPÓŁPRACY
Z PODMIOTAMI ZAGRANICZNYMI) | 4 | 5 | 6 | 7 | DN+DM |
| W8 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI
WYDAWNICZEJ | | LICZBA PUBLIKACJI (MONOGRAFIE,
KATALOGI ZBIORÓW) WYDANYCH
PRZEZ MHMG, W TYM PRAC
ZBIOROWYCH | 1 | 8 | 8 | 8 | DM |

| | | | | | | | |
|----|--------------------------------------|---|----|--|----|-----|-----|
| W9 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KONSERWATORSKIEJ | NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ KONSERWATORSKĄ (TYS. ZŁ) | 88 | | 50 | 200 | KDK |
|----|--------------------------------------|---|----|--|----|-----|-----|

| SYMBOL CELU | CEL STRATEGICZNY | MIERNIK | WARTOŚĆ | WARTOŚĆ | WARTOŚĆ | WARTOŚĆ | OSOBA ODPOW. |
|-------------|------------------|---------|---------|-----------------|----------------|----------------|--------------|
| | | | 2015 | PROGNOZOW. 2016 | PLANOWANA 2017 | PLANOWANA 2018 | |

PERSPEKTYWA KLIENTA

| | | | | | | | |
|----|--|--|------|-----|-----|-----|---------|
| K1 | POPRAWA KOMUNIKACJI Z ODBIORCAMI OFERTY MHMG – RUCH NA STRONIE WWW | LICZBA WEJŚĆ NA STRONĘ WWW MHMG (TYS.) | 202 | 210 | 240 | 280 | KDM |
| K2 | POPRAWA KOMUNIKACJI POPRZECZ MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE | MIEJSCE W RANKINGU FB NA LIŚCIE INSTYTUCJI MUZEALNYCH M. GDAŃSKA | B.D. | 3 | 3 | 2 | KDM |
| K3 | SKUTECZNE PROMOWANIE OFERTY CAŁEGO MUZEUM | LICZBA SPRZEDANYCH KARNETÓW | 0 | 50 | 200 | 300 | KDM |
| K4 | WZROST ROZPOZNAWALNOŚCI MARKI MHMG W REGIONIE I W KRAJU | LICZBA ARTYKUŁÓW W MEDIACH LOKALNYCH I OGÓLNOKRAJOWYCH | | | | | KDM |
| K5 | PODNOSZENIE POZIOMU/ JAKOŚCI OFERTY | OCENA W BADANIACH ANKIETOWYCH WŚRÓD PRACOWNIKÓW MHMG | | | | | DN+DM |
| K6 | PODNOSZENIE POZIOMU ZADOWOLENIA ODBIORCÓW OFERTY | OCENA Z BADAŃ ANKIETOWYCH | | | | | DN |
| K7 | ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI OFERTY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH | LICZBA WYDARZEŃ LUB MIEJSC DOSTĘPNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH | 1 | 1 | 0 | 2 | DM, DIA |

PERSPEKTYWA PROCESÓW WEWNĘTRZNYCH

| | | | | | | | |
|----|---|---|-------|------|------|-------|--------------|
| P1 | POPRAWA KOMUNIKACJI WEWNĘTRZNEJ | OCENA Z BADAŃ ANKIETOWYCH WŚRÓD PRACOWNIKÓW | | 2,4 | 3,5 | 4 | DN, DM, DIA |
| P2 | POPRAWA DOSTĘPNOŚCI OBIEKTÓW I EKSPOZYCJI (KONKRETNE PROJEKTY) | LICZBA ZAKOŃCZONYCH PROJEKTÓW | | 0 | 2 | 1 | DIA |
| P3 | POPRAWA WARUNKÓW LOKALOWYCH I MAGAZYNOWYCH (KONKRETNE PROJEKTY) | LICZBA ZAKOŃCZONYCH PROJEKTÓW | | | | | DIA |
| P4 | ZWIĘKSZENIE PRZEJRZYSTOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PROCEDUR (KONKRETNE PROJEKTY ROZWOJOWE LUB USPRAWNIAJĄCE) | LICZBA WDROŻONYCH I Poddanych EWALUACJI PROCESÓW (PROCEDUR) | | 0 | 3 | 3 | KDD, KDI |
| P5 | WZROST EFEKTYWNOŚCI KOSZTOWEJ PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI | KOSZT NA ZWIEDZAJĄCEGO (NA POZIOMIE MUZEUM ORAZ ODDZIAŁÓW) | 39,02 | 40,5 | 38,8 | 39,00 | DIA, KDM, GK |

| SYMBOL CELU | CEL STRATEGICZNY | MIERNIK | WARTOŚĆ 2015 | WARTOŚĆ PROGNOZOW. 2016 | WARTOŚĆ PLANOWANA 2017 | WARTOŚĆ PLANOWANA 2018 | OSOBA ODPOW. |
|-------------------------------------|--|---------------------------------------|--------------|-------------------------|------------------------|------------------------|--------------|
| PERSPEKTYWA WIEDZY I ROZWOJU | | | | | | | |
| WR1 | PODNOSZENIE KOMPETENCJI (MERYTORYCZNYCH) PRACOWNIKÓW | LICZBA PRACOWNIKÓW Z TYTUŁEM KUSTOSZA | 14 | 14 | 16 | 18 | DM |
| WR2 | WZROST POZIOMU ZADOWOLENIA PRACOWNIKÓW Z PRACY | OCENY Z BADAŃ ANKIETOWYCH | | | | | DN |
| WR3 | WZROST WYNAGRODZEŃ | % WZROSTU | | 6% | 0% | 5% | DN |

INICJATYWY STRATEGICZNE MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA ZWIĄZANE Z CELAMI STRATEGICZNYMI

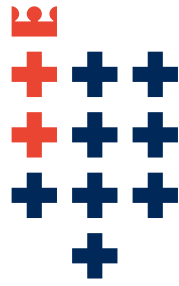
| SYMBOL CELU | CEL STRATEGICZNY | PROJEKT/INICJATYWA STRATEGICZNA | TERMIN REALIZACJI | OSOBA ODPOW. |
|----------------------------------|---|--|-------------------|--------------------------------------|
| PERSPEKTYWA WŁAŚCICIELSKA | | | | |
| W2 | WZROST PRZYCHODÓW | OPRACOWANIE STRATEGII MARKETINGOWEJ MHMG | 2017 | KDM |
| W4 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ | OPRACOWANIE PROGRAMU „SENIORZY W HISTORYCZNYM” | 2017 | DM |
| | | OPRACOWANIE KOMPLEKSOWEJ OFERTY EDUKACYJNEJ | 2017 | KDE |
| W5 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ | OPRACOWANIE SYSTEMU OCENY AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ | 2017 | DM |
| W6 | WZROST WARTOŚCI POZYSKIWANYCH ZBIORÓW | OPRACOWANIE STRATEGII GROMADZENIA I POZYSKIWANIA ZBIORÓW | 2017 | PKK |
| W9 | ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KONSERWATORSKIEJ | OPRACOWANIE DŁUGOFALOWEGO PLANU PRAC KONSERWATORSKICH | 2017 | KDK+KIER. ODDZIAŁÓW OPIEKUN. ZBIORÓW |
| PERSPEKTYWA KLIENTA | | | | |
| K4 | SKUTECZNE PROMOWANIE OFERTY CAŁEGO MUZEUM | OPRACOWANIE SPOSOBU ZBIERANIA INFORMACJI NT. PUBLIKACJI | 2017 | KDM |
| K5 | PODNOSZENIE POZIOMU/JAKOŚCI OFERTY | OPRACOWANIE SYSTEMU OCENY POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW OFERTY MHMG | 2017 | DM |

| | | | | |
|--|---|--|------|---------|
| K6 | PODNIOSZENIE POZIOMU ZADOWOLENIA ODBIORCÓW OFERTY | OPRACOWANIE ANKIETY ZADOWOLENIA ORAZ PLANU BADAŃ | 2017 | DN |
| | | OPRACOWANIE STANDARDÓW OBSŁUGI ZWIEDZAJĄCYCH | 2017 | DN, KDM |
| PERSPEKTYWA PROCESÓW WEWNĘTRZNYCH | | | | |
| P4 | ZWIĘKSZENIE PRZEJRZYSTOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PROCEDUR (KONKRETNE PROJEKTY ROZWOJOWE) | PROCEDURA WYNAJMU OBIEKTÓW | 2017 | KDA |
| | | PROCES DIGITALIZACJI | | KDD |
| | | PROCES OBIEGU INFORMACJI ELEKTRONICZNEJ | | |
| | | OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH | 2017 | KDD |
| PERSPEKTYWA WIEDZY I ROZWOJU | | | | |
| WR2 | WZROST POZIOMU ZADOWOLENIA PRACOWNIKÓW Z PRACY | OPRACOWANIE ANKIETY I PLANU BADAŃ | 2017 | DN |
| WR3 | WZROST WYNAGRODZEŃ | OPRACOWANIE NOWYCH ZASAD PREMIOWANIA | 2017 | DN |

LISTA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA

| LP. | OBIEKT | PROJEKT | OKRES REAL. | SZACOW. BUDŻET (TYS. ZŁ) |
|-----|--------------------------------------|---|-------------|--------------------------|
| 1 | RATUSZ GŁÓWNEGO MIASTA | Remont i adaptacja pomieszczeń Komory Palowej na salę wystaw czasowych w ramach projektu „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa”, dofinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020, wraz z remontem przedproży Ratusza | 2017 | 4 000 |
| | | Budowa windy dla osób niepełnosprawnych do budynku Ratusza – Etap II | 2017 | 1 000 |
| 2 | DWÓR ARTUSA | Remont Sieni Domu Ekonomistów w ramach projektu „Przywracanie blasku Drodze Królewskiej – rewitalizacja Ratusza Głównego Miasta i Dworu Artusa”, dofinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020, wraz z remontem przedproży i dziedzińca | 2017–2018 | 2 400 |
| | | Modernizacja sieci centralnego ogrzewania – środki własne | 2017–2018 | 160 |
| | | Remont systemu klimatyzacji – inwestycja uzależniona od wyników naboru programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych | 2017–2018 | 540 |
| 3 | TWIERDZA WISŁOUJŚCIE | Udostępnienie sekcji U-boota dla zwiedzających | 2017 | 40 |
| | | Prace ratownicze twierdzy Wisłoujście – kompleksowe udostępnienie unikatowej fortyfikacji – inwestycja uzależniona od wyników naboru Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i wpisania na Kontrakt Terytorialny | 2018–2021 | 10 000 |
| 4 | NOWE MUZEUM BURSZTYNU | Generalny remont budynku Wielkiego Młyna i dostosowanie go do funkcji muzealnych – inwestycja uzależniona od wyników naboru Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko | 2018–2020 | 21 700 |
| | | Termomodernizacja Wielkiego Młyna – inwestycja uzależniona od wyników naboru programu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne | 2018 | 9 400 |
| 5 | KUŹNIA WODNA W OLIWIE | Przygotowanie dokumentacji projektowej do prac modernizacyjnych | 2017–2018 | 150 |
| 6 | MUZEUM GDAŃSKA – NOWY ODDZIAŁ GŁÓWNY | Przygotowanie dokumentacji do konkursu architektonicznego | 2017–2018 | 300 |



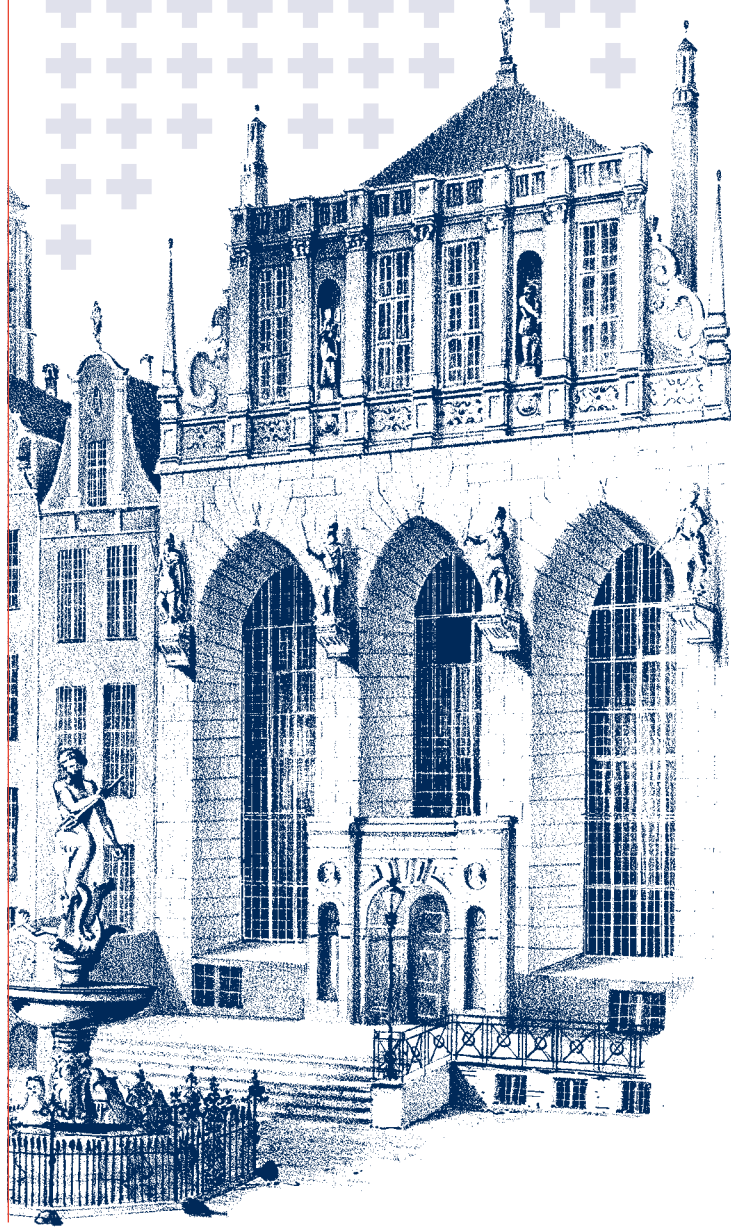


MUZEUM HISTORYCZNE MIASTA GDAŃSKA

CYFROWA STRATEGIA MUZEUM HISTORYCZNEGO MIASTA GDAŃSKA NA LATA 2016 – 2018

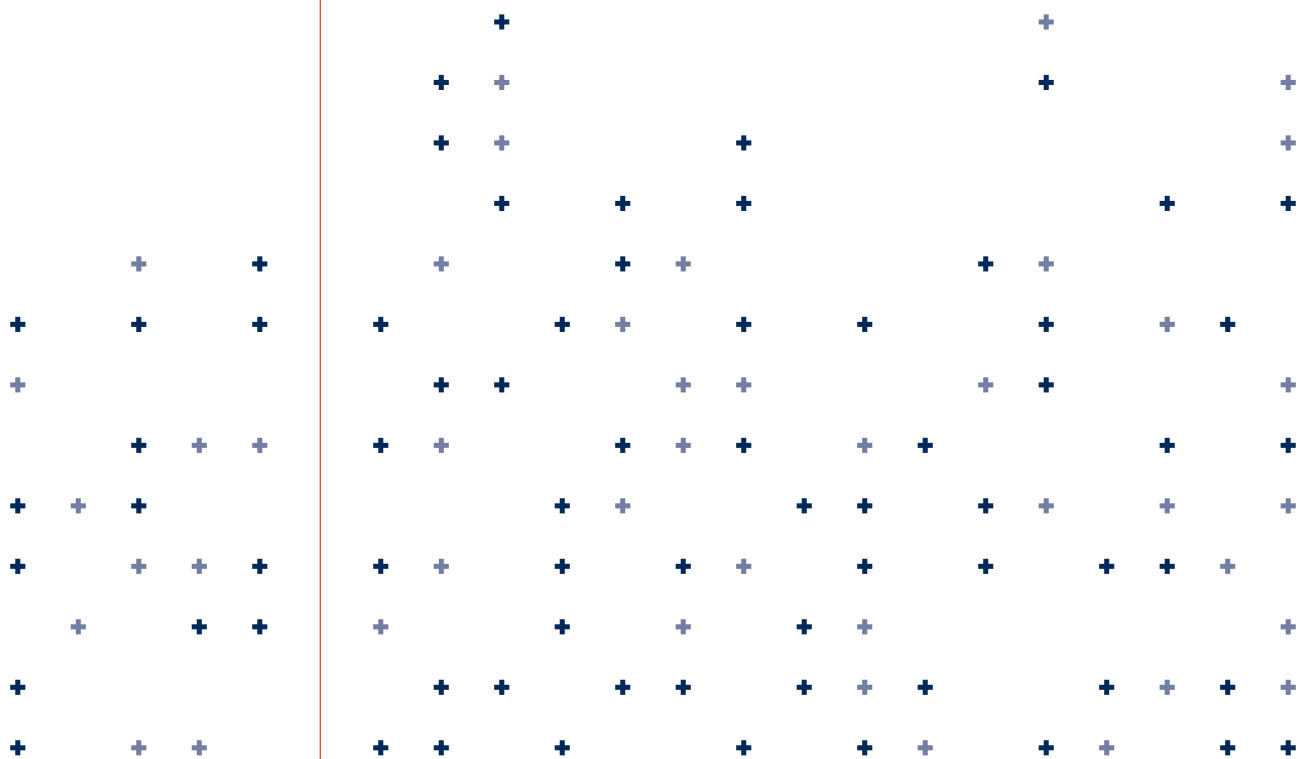
Cyfrowa strategia Muzeum Historycznego
Miasta Gdańska określa kierunki rozwoju
Muzeum w obszarze cyfrowych technologii
i usług na lata 2016 – 2018.

GDAŃSK 2017



SPIS TREŚCI

| | | |
|----|-----------------|-----|
| 01 | Muzeum | 205 |
| 02 | Analiza stanu | 207 |
| 03 | Kierunek | 210 |
| 04 | Różnorodność | 212 |
| 05 | Upowszechnianie | 213 |
| 06 | Etyka | 214 |
| 07 | Realizacja | 215 |



01

MUZEUM

ORGANIZATOR

Muzeum Historyczne Miasta Gdańska jest samorządową instytucją kultury prowadzoną przez Gminę Miasto Gdańsk.

Muzeum wpisane jest do Rejestru Instytucji Kultury pod numerem 3/92.

RADA

Rada Muzeum jest organem sprawującym nadzór nad wypełnianiem przez Muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa określonych w art. 1 Ustawy o muzeach, a także ocenia, na podstawie przedłożonego przez Dyrektora Muzeum sprawozdania rocznego z działalności, działalność Muzeum oraz opiniuje przedłożony przez Dyrektora roczny plan działalności.

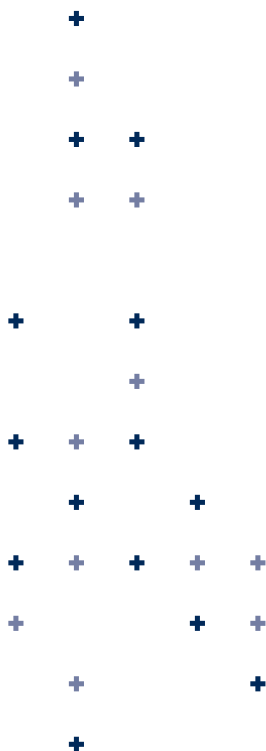
Prezydent Miasta Gdańska Zarządzeniem nr 404/13 z dnia 29 marca 2013 r. powołał Radę Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2013-2017.

ODDZIAŁY

Siedzibą Muzeum jest Ratusz Głównego Miasta. Ponadto Muzeum prowadzi oddziały Dwór Artusa, Dom Uphagena, Muzeum Bursztynu, Muzeum Nauki Gdańskiej, Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku, Twierdza Wisłoujście, Wartownia Nr 1 na Westerplatte.

Muzeum sprawuje również opiekę nad Basztą Na Zamurzu i historycznymi murami miasta.

Niestety, ze względu na historyczny charakter oddziałów Muzeum dostęp do nich jest bardzo ograniczony dla osób z niepełnosprawnością ruchową, w tym w szczególności na wózkach inwalidzkich. Wobec tego cyfrowe udostępnianie zasobów Muzeum jest tym ważniejsze.



ZBIORY (W TYM LICZBA)

Zbiory Muzeum liczą ponad 23 800 muzealiów, a liczne kolekcje obejmują między innymi numizmaty, grafikę, zabytki etnograficzne i archeologiczne, wytwory rzeźmiósła artystycznego, militaria, przedmioty użytkowe, fotografie, zbiory historyczne i przyrodnicze.

KADRA

Muzeum zatrudnia blisko 120 pracowników, z czego 34 to pracownicy merytoryczni sprawujący opiekę nad zbiorami w działach i oddziałach.

FREKWENCJA

W latach 2011–2015 Muzeum odwiedziło blisko 1,6 miliona gości. W tym okresie stronę internetową oraz strony projektów prowadzonych przez Muzeum odwiedziło ponad 860 tysięcy użytkowników, z czego blisko 70 procent stanowili unikalni goście.

FINANSOWANIE

Gmina Miasta Gdańsk przekazuje Muzeum Historycznemu Miasta Gdańska środki finansowe w formie dotacji: podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym utrzymanie i remonty obiektów; celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji; celowej na realizację wskazanych zadań i programów.

Przychodami Muzeum Historycznego Miasta Gdańska są: przychody z prowadzonej działalności, w tym sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; dotacje z budżetu państwa; środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych; środki otrzymane z innych źródeł.

Przychody uzyskane z działalności gospodarczej mogą być wykorzystane wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

ANALIZA PESTLE

POLITYCZNE

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta, Urząd Miejski w Gdańsku, Gdańsk 2014, obszar Kultura

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (458/XXII/12), Sejmik Województwa Pomorskiego, m.in. Cel operacyjny 1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna

Polska 2030, Trzecia Fala Nowoczesności, Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 (DSRK), Rada Ministrów 2013, cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej

Strategia Rozwoju Kraju 2020, Rada Ministrów 2012, Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych, w tym II.5.3. Zapewnienie odpowiedniej jakości treści i usług cyfrowych

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Rada Ministrów, Priorytet 3.1.1. Zwiększenie dostępności treści edukacyjnych, naukowych i kulturowych w domenie publicznej, 4.1.1. Tworzenie warunków wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/UE w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego

Konkluzje Rady z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie digitalizacji dorobku kulturowego i udostępniania go w Internecie oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych (2012/C 169/02)

Komunikat Komisji Europa 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (KOM(2010) 2020)

Konkluzje Rady w sprawie digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych (2006/C 297/01). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, T. 49 (7 grudnia 2007)

EKONOMICZNE

Tworzenie marki kulturalnej oraz produktów kulturalnych przez Muzeum

Wzmocnienie rozpoznawalności Muzeum w krajowym sektorze kultury

Wzmocnienie rozpoznawalności Muzeum w europejskim sektorze kultury

Wzmocnienie rozpoznawalności Muzeum wśród obywateli polskich

Przyczynienie się do budowania międzynarodowej pozycji gdańskiej kultury i wzmocnienia atrakcyjności turystycznej Gdańska

Przyczynienie się do zwiększenia znaczenia i oferty gdańskich instytucji kultury do publiczności ponadlokalnej i międzynarodowej

Wzrost frekwencji w Muzeum

Ponowne wykorzystanie zasobów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego, przyczyniające się do rozwoju gospodarczego

Zasadność ekonomiczna budowy własnej infrastruktury digitalizacji w związku z ciągłością procesu digitalizacji (nabywane nowe zbiory, ponowna digitalizacja związana m.in. z powtórą konserwacją)

SOCJOKULTUROWE

Muzeum gwarantuje wiarygodność publikowanych informacji dzięki wysokim kompetencjom pracowników merytorycznych

Sprostanie oczekiwaniom obywateli w zakresie dostępu do wysokiej jakości zasobów cyfrowych

Tworzenie społeczeństwa informacyjnego w Europie

Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w ramach Międzymuzealnej Grupy do spraw Digitalizacji DigiMuz

Brak specjalistów z zakresu digitalizacji dziedzictwa kulturowego w muzeach na rynku pracy

Brak oferty kształcenia w obszarze digitalizacji dziedzictwa kulturowego w muzealnictwie

TECHNOLOGICZNE

Rosnący dostęp obywateli polskich do Internetu

Wzrost dostępności do zasobów online muzeum

Zapewnienie platformy online o dużej efektywności wyszukiwania

Zapewnienie wysokiej jakości zasobów cyfrowych dostępnych online poprzez wykorzystanie odpowiednio wyposażonego studia fotograficznego i stanowisk do obróbki graficznej

Utworzenie repozytorium cyfrowego oraz implementacja narzędzi do monitorowania workflow

PRAWNE

Problemy z interpretacją zagadnień prawa autorskiego dla niektórych typów zbiorów

Problemy z rozstrzygnięciem kwestii praw autorskich, w tym rozwiązania kwestii dzieł osieroconych

Posiadane prawa autorskie w wielu przypadkach nie umożliwiają udostępnienia zasobów do ponownego wykorzystania, m.in. przez brak sprecyzowanego obszaru eksploatacji utworów w ramach ponownego wykorzystania (bardzo ogólne pojęcie), podczas gdy umowy najczęściej posiadają konkretnie zdefiniowany obszar eksploatacji

Nastawienie na jak najszersze udostępnienie na zasadach Creative Commons oraz w miarę możliwości Linked Open Data zgodnie z zasadami Wolnych Dóbr Kultury <http://freedomdefined.org/Definition/Pl>

ŚRODOWISKOWE

Optymalizacja procedur oraz wprowadzenie nowych procedur opartych na systemach informatycznych, co przyczyni się do ograniczenia zużycia materiałów eksploatacyjnych jak papier i tusze

Nabywanie wyposażenia posiadającego znak Energy Star lub analogiczny w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej

Tam, gdzie możliwe, optymalizacja urządzeń w celu oszczędności energii, m.in. przechodzenie komputerowych stanowisk roboczych w stan uśpienia po kilku minutach bezczynności

Utylizacja zużytego sprzętu elektronicznego zgodnie z obowiązującym prawem w zakresie ochrony środowiska (Dz.U. 2015 poz. 1688, Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym)

03

KIERUNEK



Na okres objęty strategią Muzeum przyjmuje jako zasadę działania udostępnienie wybranej części zbiorów w możliwie wysokiej jakości. Tym samym przyjęto kryterium jakości, a nie ilości. Poniżej zestawiono cele zgodnie z metodyką SMART.

CELE:

1. Wysoka jakość udostępnionych zasobów cyfrowych online, skutkująca zwiększonym zainteresowaniem użytkowników Internetu.

2. Rozwój w obszarze digitalizacji, mający zapewnić Muzeum miejsce wśród wiodących instytucji w kraju w zakresie dokumentacji cyfrowej i udostępniania.

Osiągnięcie celu ma przyczynić się do zwiększenia roli Muzeum w sektorze kultury, poprzez zapewnienie wysokiej jakości udostępnianych zasobów i uwzględnienie potrzeb użytkowników. Dzięki nabytemu doświadczeniu i kompetencjom kadry Muzeum powinno zaangażować się w prace sektora w zakresie opracowania najlepszych praktyk czy wytycznych dla digitalizacji i udostępniania zasobów cyfrowych.

3. Znacząc wzrost rozpoznawalności Muzeum w regionie i kraju.

Osiągnięcie celu ma przyczynić się do wzrostu rozpoznawalności Muzeum przez obywateli w kraju, jak również specjalistów sektora kultury, w tym zwłaszcza muzeów. Pośrednią korzyść ma stanowić zwiększenie zaangażowania w projekty krajowe i europejskie z zakresu digitalizacji.

EFEKTY:

1. Udostępnione zasoby online (co najmniej 2000 obiektów).

2. Rozbudowana infrastruktura (studio fotografii cyfrowej, repozytorium cyfrowe, strona do publikowania zbiorów Muzeum).

3. Nabyte umiejętności i zbudowane kompetencje kadry (szkolenia, warsztaty, stosowanie dobrych praktyk).

4. Zapewniona efektywność i jakość wytwarzanych zasobów cyfrowych (procedury digitalizacji i monitoring workflow, ewaluacja wyników).

ZADANIA:

1. Inwestycje (przeprowadzenie zaplanowanych inwestycji)
2. Szkolenia (przeprowadzenie szkoleń)
3. Procedury (stworzenie i wdrożenie procedur)
4. Digitalizacja (selekcja zbiorów i przeprowadzenie digitalizacji)
5. Udostępnienie (udostępnienie cyfrowych zasobów online)

POTRZEBY:

1. Środki (finansowanie zadań)
2. Regulacje wewnętrzne (organizacja pracy i rozpoczęcie procesu digitalizacji)

Realizacja: do końca 2018 r.

04

RÓŻNORODNOŚĆ

Digitalizacja w latach 2016–2018 realizowana będzie głównie poprzez fotografię cyfrową. W tym celu powstanie studio fotografii cyfrowej oraz przeprowadzone zostaną szkolenia dla kadry realizującej digitalizację. Jest to priorytetowy obszar działania w obecnej strategii, zgodny z przepisami krajowymi w zakresie ewidencji zbiorów muzealnych.

Druga przewidziana do implementacji metoda, służąca dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o zbiorach, to dokumentacja filmowa, mająca różnoraki charakter, od popularyzatorskiego (subiektywna narracja dotycząca poszczególnych muzealiów) przez naukowy (prezentacje realizowane przez kuratorów) i dokumentacyjny (np. dokumentacja konserwacji, dokumentacja projektu) po edukacyjny (na potrzeby e-kształcenia). Dokumentacja filmowa jest również jedną z najczęściej stosowanych metod dokumentacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Implementacja trzeciej metody dokumentacji cyfrowej, którą jest skanowanie 2D, jest uzależniona od pozyskania dodatkowych środków na inwestycje w latach 2016–2018, jak i zasobów kadrowych Muzeum. W razie niemożności realizacji w obecnej strategii przeprowadzona zostanie co najmniej analiza rynku pod względem doboru optymalnej technologii.

Wreszcie, implementacja metod dokumentacji 3D zbiorów i obiektów architektonicznych przewidziana jest w ramach kolejnej strategii, przy czym dopuszcza się w ramach obecnej pilotażowe działania. Wykorzystanie metod dokumentacji 3D ma służyć między innymi rekonstrukcji i wizualizacji dawnej zabudowy historycznej Gdańska.

Digitalizacja realizowana będzie z uwzględnieniem następujących zasad:

- COPE - Stwórz Raz, Publikuj Wszędzie (ang. Create Once, Publish Everywhere)
- Udostępnianie metadanych zgodnie z metodą Linked Data (Dane Powiązane) oraz gdy będzie prawnie taka możliwość Linked Open Data (Otwarte Dane Powiązane)
- Tworzenia plików wzorcowych w najwyższym natywnym formacie aparatu (tzw. RAW)

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

05

UPOWSZECHNIANIE

Ponowne wykorzystanie informacji sektora publicznego, określane angielskim terminem re-use, jest kluczowym elementem strategii cyfrowej MHMG. Muzeum dąży do jak najszerzego udostępniania zasobów cyfrowych w celu przyczyniania się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wzrostu zadowolenia obywateli i rozwoju gospodarczego.

Upowszechnianie realizowane będzie poprzez stworzoną w ramach strony Muzeum podstronę prezentującą wybrane zbiory znajdujące się w kolekcjach MHMG. Kierując się zasadą jakości, a nie ilości, Muzeum udostępni zbiory w wysokiej jakości na jak najszerzych licencjach i z możliwie rozbudowanymi danymi opisowymi, zgodnymi z zasadami co najmniej Linked Data.

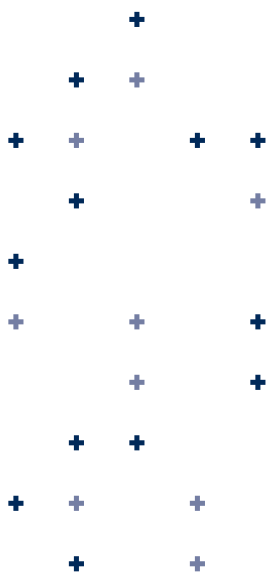
Poza stroną główną instytucji Muzeum będzie również dążyło do publikowania zbiorów w portalach krajowych i europejskich agregujących zbiory dziedzictwa kulturowego, w tym co najmniej na portalu Europeana.

Muzeum jest zainteresowane udziałem w krajowych i międzynarodowych projektach, których celem jest upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym, tak materialnym, jak i niematerialnym.

W celu upowszechniania wiedzy o zbiorach Muzeum wykorzystane zostaną również inne serwisy internetowe, jak choćby media społecznościowe. Zakres i metody ich wykorzystania zostaną określone w odrębnej polityce Muzeum.

Zasoby cyfrowe zostaną wykorzystane w ramach różnego typu publikacji, w tym katalogów zbiorów tworzonych dla poszczególnych kolekcji gromadzonych w Muzeum.

Część wytworzonych zasobów wykorzystana zostanie w ramach tworzonych przez Muzeum wystaw w postaci m.in. stanowisk multimedialnych.



06

ETYKA

Muzeum przyjmuje następujące zasady postępowania:

1. Digitalizacja zbiorów realizowana będzie z myślą o tym, by możliwe było korzystanie z wytworzonych zasobów w przyszłości, zarówno w ramach prac Muzeum, jak i ponownego wykorzystania zasobów publicznych.
2. Publikacja zweryfikowanych informacji o zbiorach zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą. W przypadku wątpliwości zawarta zostanie informacja o niepewności informacji lub o potrzebie dalszej weryfikacji. Jednocześnie brak kluczowej informacji nie może być przeszkodą w udostępnieniu innych informacji o zbiorach (chyba że uniemożliwiają to względy prawne).
3. Produkcja odwzorowań cyfrowych w najwyższej dostępnej w danym okresie jakości (uwzględniając ograniczenia wynikające z posiadanej infrastruktury), w oparciu o najlepszą posiadaną w danym momencie wiedzę.
4. Proces digitalizacji realizowany będzie w taki sposób, by nie było możliwe ingerowanie w wytworzone pliki wzorcowe bez zarejestrowania informacji o takiej ingerencji. W przypadku decyzji o modyfikacji pliku, np. w celach wizualizacji, użytkownik musi zostać poinformowany o takiej modyfikacji analogicznie do zasad obowiązujących dla digitalizacji 3D wyrażonych w Karcie Londyńskiej.
5. Muzeum w ramach procesu digitalizacji zapewni jednoznaczny podział kompetencji i odpowiedzialności, aby zapewnić weryfikowalność i rozliczalność pracy i jej wyników.
6. Każdy obiekt musi posiadać rzeczywiste odwzorowanie. Nie dopuszcza się możliwości wykonywania odwzorowania dla jednego wybranego obiektu z zespołu obiektów produkowanych seryjnie i wykorzystania tego odwzorowania dla wszystkich obiektów w zespole.
7. Nie dopuszcza się zmiany formatu z niższego (o wyższej kompresji) na wyższy (o niższej kompresji).

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

07

REALIZACJA

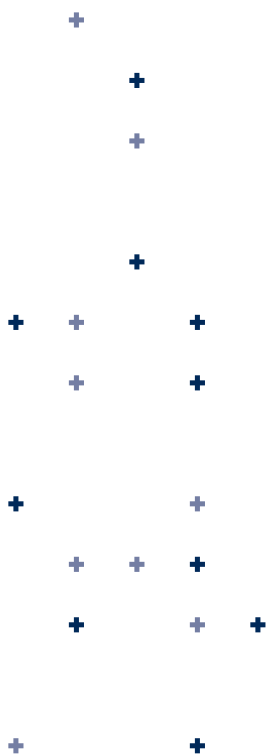
Muzeum będzie dążyło do wykorzystania metodyki Prince 2 w jak najszerszym zakresie przy realizacji niniejszej strategii.

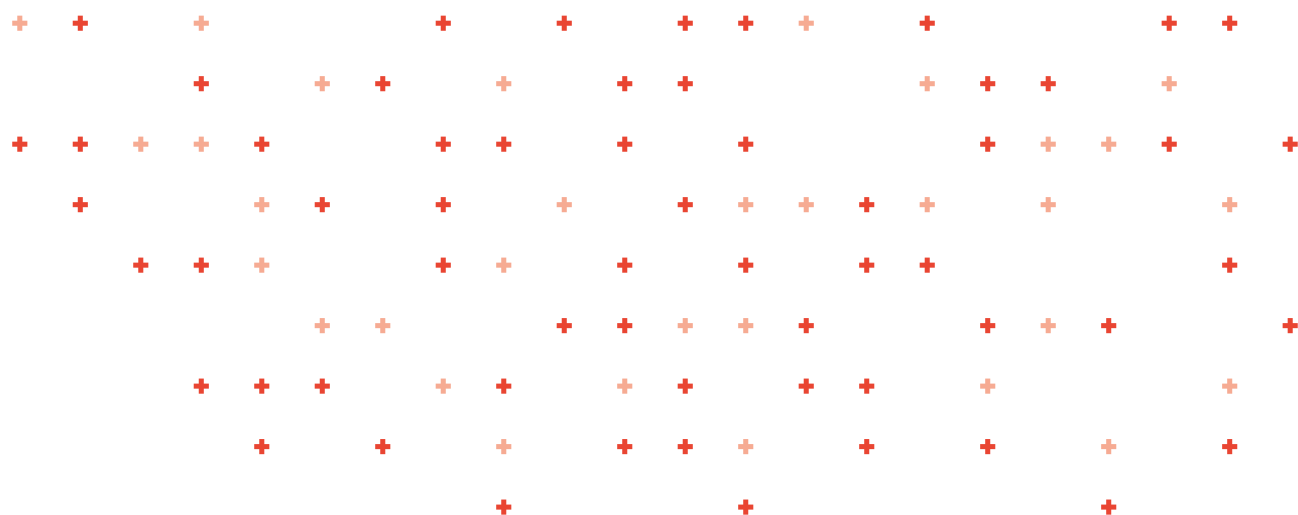
Digitalizacja będzie realizowana według podzielonego na etapy planu. Poszczególne działania będą miały na celu dostawę produktów, jak zdigitalizowane obiekty, narzędzie do publikacji zbiorów, ustrukturyzowane słownictwo kontrolowane czy wyprodukowane materiały filmowe.

Chcąc dostosować produkty do potrzeb odbiorców, Muzeum zaprosi do współpracy specjalistów zewnętrznych, którzy będą opiniowali i nadzorowali tworzone produkty. W ramach tych działań planowane są również warsztaty z użytkownikami (docelowymi odbiorcami).

Muzeum wdroży system monitorowania przepływu pracy dla zapewnienia efektywnej i terminowej realizacji planu. Takie działanie pozwoli na ewaluację prac w trakcie trwania etapu i ewentualne korekty poprawiające przepływ pracy.

Selekcja obiektów i określenie kolejności ich digitalizacji powiązane zostanie ściśle z planem wydawniczym i wystawienniczym Muzeum.





Raport Roczny Muzeum Historycznego Miasta Gdańska 2017

TEKSTY:

Waldemar Ossowski
Ewa Barylewska-Szymańska
Anna Frąckowska

przy współpracy zespołu pracowników Muzeum Gdańska
w składzie:

Marek Adamkiewicz
Ewa Bojaruniec-Król
Janusz Dargacz
Maciej Flis
Andrzej Gierszewski
Joanna Grążawska
Joanna Harasim-Grym
Izabela Jastrzębska-Olkowska
Grzegorz Jedlicki
Marcin Kłós
Kinga Krause
Monika Kryger
Katarzyna Lis
Michał Pietrzak
Monika Przybyszewska
Grzegorz Szychliński
Wojciech Szymański
Lech Trawicki

Cyfrowa Strategia Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na lata 2016–2018

OPRACOWANIE: Dział Digitalizacji MHMG pod kierunkiem
Marcina Kłosa

Materiał ilustracyjny z archiwów Muzeum Gdańska oraz fot. Dariusz Kula (s. 4, 6, 56, 57 (górne), 59, 63, 82, 95, 104, 105, 109, 113, 126, 135, 141, 142, 144, 150, 152, 153, 157), Dariusz Kula / Kula-Bujak TEAM (s. 55, 87 (górne), 98), inne.

REDAKCJA MERYTORYCZNA: Ewa Barylewska-Szymańska, Anna Frąckowska

KOREKTA JĘZYKOWA: Ewelina Ewertowska

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD: Eurydyka Kata i Rafał Szczawiński | re:design studio

DRUK: ?

© Muzeum Gdańska

ul. Długa 46/47
80–831 Gdańsk
www.muzeumgdansk.pl

ISBN 978–83–61077–70–1